

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	विवरण	पृष्ठ क्रमांक
१.	राष्ट्रीय सेवा योजना	
२.	राष्ट्रीय सेवा योजनेचे चिन्ह आणि बिल्ला	१
३.	राष्ट्रीय सेवा योजना दिवस सप्ताह याची माहिती	५
४.	महाराष्ट्र शासना मार्फत स्वयंसेवकांना राष्ट्रीय सेवा योजनेत प्रवेश देण्यासाठी नियमावली व नियमित उपक्रम आणि विशेष शिबिराची मार्गदर्शक तत्वे	२०
५.	राष्ट्रीय सेवा योजना निधी व विद्यार्थी संख्या	२५
६.	वार्षिक अहवाल – नियमित कार्यक्रम	२७-४९
७.	राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबीर	५१-१०४
८.	संक्षिप्त अहवाल	१०५-१४०
९.	राज्यस्तरीय शिबीर	१४१-१४५
१०.	रस्ता सुरक्षस	१४६-१४८
११	उपकौशल्य	१४९-१५०

राष्ट्रीय सेवा योजना

प्रस्तावना: महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या मनात सामाजिक जाणीव निर्माण करणे व त्याचा सर्वांगीण व्यक्तिमत्त्व विकास घडवून आणणे या उद्देशाने राष्ट्रीय सेवा योजनेची स्थापना झाली. स्वावलंबन, चारित्र्यवर्धन व सामाजिक बांधिलकी या मूल्यांचा समन्वय: नवीन शिक्षण पद्धतीत घडवून आणण्यासाठी महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी राष्ट्रीय सेवा योजना, भारत सरकारच्या युवा कार्यक्रम व किंडा मंत्रालयांतर्गत राबविण्यात येत आहे.

राष्ट्रीय सेवा योजना ही राष्ट्रपिता महात्मा गांधीजींच्या जन्मशताब्दी वर्षांपासून दि. २४ सप्टेंबर, १९६९ रोजी सुरु झाली. राष्ट्रीय सेवा योजना ही १००% केंद्र हिस्सा योजना आहे. सन २०२१-२२ पर्यंत देशात अनुदानित ३६ लाख व राज्यात ३२७७०० रासेयो विद्यार्थी संख्या होती, सन २०२२-२३ मध्ये देशात अनुदानित विद्यार्थी संख्या ३९ लाख व राज्यात ३५६८०० झाली आहे. स्वयंनिर्यात रासेयो विद्यार्थी संख्या ही अनुदानित विद्यार्थी संख्येच्या किमान २०% प्रमाणात व कमाल अमार्यादित असते.

राष्ट्रीय सेवा योजनेची उद्दिष्टे

महाविद्यालयीन शिक्षण घेत असतानाच समाजसेवा करणे, आपल्या जवळपासच्या परिसरातील लोकांमध्ये मिसळून, त्यांना समजून घेऊन रचनात्मक कार्य करणे, समाजसेवेच्या माध्यमातून स्वतःच्या व्यक्तिमत्त्वाचा विकास करणे, या उद्देशाने ही योजना सुरु झाली. तिची प्रमुख उद्दिष्टे खालीलप्रमाणे :

- १) ज्या समाजात आपण काम करतो त्या समाजाला समजून घेणे.
- २) स्वतःला संबंधित समाजाला समजून घेण्यासाठी पात्र बनविणे.
- ३) समाजाच्या गरजांची माहिती करून घेणे, त्यांच्या अडचणी समजून घेणे व त्या दूर करणे, ज्यामुळे तो समाज सक्रिय बनेल.
- ४) आपल्यामध्ये सामाजिक बांधिलकीची जाणीव निर्माण करून तिचा विकास करणे.
- ५) आपल्या शिक्षणाचा उपयोग व्यक्तिगत किंवा सामाजिक अडचणी दूर करून त्यावर व्यावहारिकउपाय शोधण्यासाठी करणे.
- ६) समाजात मिसळण्यासाठी ज्या गुणांची गरज आहे, त्या गुणांचा आपल्यामध्ये विकास करणे.
- (७) नेतृत्व गुण धारण करून लोकशाही प्रवृत्तीचा विकास करणे. ८) साक्षर व निरक्षर यांच्यातील दरीकमी करणे.
- ९) साक्षर व निरक्षर यांच्यातील दरी कमी करणे.
- १०) समाजातील गरीब वर्गांची सेवा करण्याची इच्छा मनात जागृत करणे.

राष्ट्रीय सेवा योजनेचे चिन्ह

राष्ट्रीय सेवा योजनेचे चिन्हे हे ओरिसा राज्यातील कोणार्क येथील सूर्य मंदिराच्या स्थाच्या चाकावर आधारित आहे. चक्र हे गतीचे प्रतीक आहे. गतीमुळे सामाजिक परिवर्तन होऊ शकते व त्यासाठी आजच्या महाविद्यालयीन युवक युवतींना राष्ट्रीय सेवा योजना हे माध्यम आहे. त्या माध्यमातून परिवर्तन करण्यासाठी हे चिन्ह घेतले आहे.

राष्ट्रीय सेवा योजना बिळा

राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या चिन्हावर आधारितच स्वयंसेवकासाठी बिळा तयार केला आहे. स्वयंसेवक समाजात वेगवेगळे काम करताना किंवा वेगवेगळ्या कार्यक्रमांत भाग घेताना हा बिळा आपल्या छातीवर लावतात. त्या बिल्ल्याचा

मतितार्थ खालील प्रमाणे:

बिल्ल्याच्या मध्यभागी चाक असून त्या चाकात आठ आरे आहेत. ते २४ तासांचे प्रतिनिधित्व करतात. (अष्टौप्रहर म्हणजे २४ तास), जी व्यक्ती हा बिल्ला लावते, तिला हा बिल्ला जाणीव करून देतो की, तो रात्रिंदिवस २४ तास राष्ट्रसेवेसाठी तत्पर आहे.

बिल्ल्यामधील लाल रंग उसळत्या रक्काचे प्रतिक आहे. त्यातून उत्साह, जोग किंवा जोश प्रतीत होतो त्यातून दर्शविला जातो. रंग हा आकाशाचे प्रतिनिधित्व करतो, अथांग आकाशातील एक अंश म्हणजे राष्ट्रीय सेवा योजना होय. हा बिल्ला लावला म्हणजे स्वयंसेवक आपला कल्याणासाठी देण्यास तयार होतो.

राष्ट्रीय सेवा योजनेचे बोधवाक्य - माझ्यासाठी नव्हे तर तुमच्यासाठी

माझ्यासाठी नव्हे तर तुमच्यासाठी हे ह्या योजनेचे बोधवाक्य आहे. ते आपणाला लोकशाही, सामाजिक बांधिलकी जीव करून देते, निःस्वार्थ सेवेची गरज दाखवून देते. या बोधवाक्यात दुसऱ्या व्यक्तिचा दृष्टीकोण विचारात घेतला पाहिजे. है सूचित होते, वसेच, मानव प्राण्याबद्दल सहानुभूती ठेवली पाहिजे. व्यक्तिगत कल्याणामधून समाजाचे कल्याण होत असते. समाज हा अनेक व्यक्तीचा मिळून बनलेला असतो.

राष्ट्रीय सेवा योजना दिवस

राष्ट्रीय सेवा योजना दिवस म्हणून प्रत्येक वर्षी २४ सप्टेंबर मानावा असे ठरविण्यात आले. त्या दिवशी विद्यापीठ पातळीवर तसेच महाविद्यालयांमध्ये विविध कार्यक्रम आयोजित करावेत (रक्कदान, नेत्रदान, आरोग्य शिविर, गलिलच्छ वस्ती निर्माण, वृक्षरोपण इ.) विशेष करून राष्ट्रीय सेवा योजना दिवस साजरा करताना स्थानिक गरजा लक्ष्यात घेऊन त्यानुसार कार्यक्रमाचे आयोजन करावे.

राष्ट्रीय सेवा योजनेचे स्वरूप

राष्ट्रीय सेवा योजनाद्वारे दोन कार्यक्रम राबविले जातात.

नियमित उपक्रम:

या कार्यक्रमात राष्ट्रीय सेवा योजनेत सहभागी असलेल्या प्रत्येक विद्यार्थ्याला शैक्षणिक वर्षात १२० तास समाजसेवेचे काम महाविद्यालयाने दत्तक घेतलेल्या झोपडपट्टी किंवा ग्रामीण परिसरामध्ये करणे आवश्यक असते. या कार्यक्रमांतर्गत रोग प्रतिबंधक लसीकरण, एडस रोगप्रतिबंधक मार्गदर्शन, मोफत रक्तगट तपासणी व रक्कदान शिबीर, वृक्षारोपण, रोग निदान शिबीर, ग्रामसफाई, साक्षरता, पर्यावरण, सामाजिक सामंजस्य, राष्ट्रीय एकात्मता इ. समाज जीवनाशी निगडीत कार्यक्षेत्रात कार्य करण्यात येते.

विशेष शिबिर कार्यक्रम

प्रत्येक घटक महाविद्यालयातर्फे वर्षातून एकदा सात दिवसांचा निवासी शिबीर कार्यक्रम महाविद्यालयीन दत्तक घेतलेल्या गावी आयोजित करण्यात येतो. या शिबिरामध्ये प्राध्यापक, विद्यार्थी व ग्रामस्थांच्या सहकाऱ्यांने ग्रामसफाई, जलसंधारणा, वृक्षारोपण, सर्वेक्षण, कच्चा रस्ता दुरुस्ती, शोषखड्हे, सोपा संडास, आरोग्य शिबीर, सांस्कृतिक कार्यक्रमांच्या माध्यमातून सामाजिक विषयांवर ग्रामस्थांचे उद्बोधन इ. कार्यक्रमांचे आयोजन केले जाते.

राष्ट्रीय सेवा योजना स्वयंसेवकांना २ वर्षांमध्ये प्रतिवर्षी १२० तास म्हणजे एकूण २४० तास व दोन्ही वर्षात मिळून एकदा सात दिवसीय निवासी शिविर करणे अनिवार्य आहे. सदर बाबी पूर्ण केल्यावर राष्ट्रीय सेवा योजना स्वयंसेवकांना त्यांच्या वार्षिक गुणांमध्ये वाढीव १० गुण दिले जातात.

कृषी तंत्रज्ञानाच्या माध्यमातून गावांचा विकास :

राज्यातल्या चार कृषी विद्यापीठाच्या माध्यमातून त्या विद्यापीठाच्या परिसरातील प्रत्येक जिल्ह्यातून इतर अकृषी विद्यापीठांचे प्रत्येकी १० कार्यक्रम अधिकारी यांना निमंत्रित करून प्रत्येक कृषी विद्यापीठाने त्यांच्या विद्यापीठ परिसरात दोन दिवसांची कार्यशाला: आयोजित करावी. या कार्यशाळेत कृषी विद्यापीठ, तंत्रज्ञ / शास्त्रज्ञ यांचेतर्फे कृषी तंत्र व इतर माहिती घ्यावी, जेणेकरून ७ दिवसांच्या निवासी विशेष शिविरात त्याची उपयुक्ता विकासासाठी निश्चित करता येईल. सदर कार्यशाळेचा प्रस्ताव सर्व कृषी विद्यापीठांच्या सल्लागार समिती बैठकीत मान्य करण्यात आलेला आहे. सर्वसामान्या विद्यार्थ्यांप्रमाणे एक विशेष योजना रासेयोमध्ये दोन वर्षे व एक विशेष शिविर पूर्ण करून पदवीधर झालेल्या विद्यार्थ्यांसाठी मुक्त विभाग म्हणून कार्यान्वित करण्यात आली आहे. त्यासाठी रासेयोच्या अपेक्षीत कार्यात काही सबलती सहभागींना देण्यात आल्या आहेत. त्या खालीलप्रमाणे:

- * हा विभाग संबंधित विद्यापीठाच्या अखत्यारीत असेल.
- * या योजनेमध्येदेखील वर्षभरात मिळून १२० तास कार्य करणे अपेक्षित आहे. परंतु त्या विद्यार्थ्यांकडे असलेला वेळ व कुशलता लक्षात घेऊन त्याचे उपक्रम राबविले जातात..
- * दोन वर्षातून एक दिवसांचे विशेष शिविर आयोजित करताना ७ दिवसांचे कमीत कमी २-२ दिवसांच्या कालावधीमध्ये विभाजन करून ७ दिवसांचे शिविर पूर्ण करता येऊ शकेल.
- * शासनाचे अनुदान ज्याप्रमाणे इतर विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांना मिळते त्याप्रमाणे या योजनेलादेखील मिळते. वरील सर्व गोष्टी लक्षात घेतल्यानंतर रासेयोजना हा उपक्रम सुरु करता येईल.
- * सहभागी विद्यार्थ्यांच्या मोकळ्या वेळेप्रमाणे उपक्रमांचे आयोजन करणे..
- * शनिवार रविवार व इतर सुट्ट्यांच्या दिवशी विशेष उपक्रम करून नियमित रा. से. यो. चे १२० तास कार्य पूर्ण करता येऊ शकतील.
- * मुक्त विद्यापीठ / दूर शिक्षण विभागातील विद्यापीठासाठी संपर्क केंद्र निर्माण करते व विशेष वर्ग घेते, त्या वेळापत्रकाप्रमाणे काही उपक्रम राबविता येतील
- * शनिवार रविवार व इतर सुट्ट्यांच्या दिवसा दरम्यान ७ दिवसांचे शिबिर पूर्ण करता येऊ शकेल.

रासेयोच्या मुक्त एककामुळे मिळणारे फायदे-

- * शिक्षण व रासेयो उपक्रम यांची सांगड घालून शिक्षणात रस वाढू शकेल. * विद्यार्थ्यांमध्ये सुसंवाद घडवून त्याचा फायदा परिक्षेसाठीच्या अभ्यासाची माहितीची देवाण घेवाण करण्यासाठी होईल.
- * नेतृत्वगुणांना कलागुणांना वेळेनुसार बाब देता येईल.
- * रासेयो उपक्रम यशस्वीपणे पूर्ण केल्यानंतर मिळणाऱ्या प्रमाणपत्रांचा फायदा बी.एड पोलीस, एम. पी. एस. सी. सारख्या ठिकाणीन होत असल्याने त्यांच्या पुढील नोकरी / व्यवसायासाठी मदत होईल.
- * मुक्त विद्यापीठ / दूर शिक्षणातील विद्यार्थी दिवसभर काम/उद्योग करून अभ्यास करित असल्याने त्यांना रासेयोसारख्या उपक्रमात सहभागी होऊन नवा जोम प्राप्त होईल व इतरांशी समाजाशी संपर्कात राहिल्याने सामाजिक उपक्रमात सहभाग घेईल.
- * लवकर नोकरी / व्यवसाय सुरु केल्यामुळे त्या ठिकाणी कलागुणांना बाब मिळत नाही. त्यांच्यासाठी रासेयो हा उत्तम पर्याय होऊ शकेल.

- * रासेयो उपक्रम पूर्ण केल्यानंतर मिळणाऱ्या प्रमाणपत्रांचा फायदा बीएड पोलीस एमपीएससी सारख्या ठिकाणी होत असल्याने पुढील नोकरी / व्यवसायासाठी मदत होईल.
- * रासेयो उपक्रम पूर्ण केल्यानंतर प्रोत्साहन पर १० गुण देण्यात येतात. मुक्त विद्यापीठ / दूर शिक्षणातील विद्यार्थ्यांनादेखील हे प्रोत्साहन पर १० गुण दिल्यास त्याचा लाभ मिळू शकेल.

वरील सर्व घटकांचा अभ्यास केला असता असे लक्षात येते की, विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी रासेयो हा उपक्रम उत्कृष्ट आहे.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष दिवस / सप्ताह याची माहिती

Sr. No	Event	Date
 DAYS		
1	National Youth Day	12 th January
2	Republic Day	26 th January
3	Martyrs Day	30 th January
4	International Women Day	8 th March
5	World Water day	22 nd March
6	World Health Day	7 th April
7	Anti-Terrorism Day	21 st May
8	World No Tobacco Day	31 st May
9	World Environment Day	5 th June
10	World Yoga Day	21 st June
11	World Population Day	11 th July
12	International Youth Day	12 th August
13	Independence Day	15 th August
14	Sadbhavana Day	20 th August
15	International Literacy Day	8 th September
16	International Peace Day	15 th September
17	NSS Day	24 th September
18	National Blood Donation Day	1 st October
19	Communal Harmony Day/ International Non- Violence Day	2 nd October
20	Ekta Daud / Run for Unity	31 st October
21	National Integration Day	19 th November
22	Constitution Day	26 th November
23	World AIDS Day	1 st December
24	Word Human Rights Day	10 th December
 WEEKS		
1	National Youth Week	12-19 January
2	Van Mahotsava Week	1-7 July
3	International Literacy Week	8-14 July
4	Swachha Bharat Abhiyan	1-15 August
5	Quami Ekta Week	19-25 November

विशेष शिबिरांव्यतिरिक्त शिबिरे :

१) आव्हान राज्यस्तरीय आपत्कालीन व्यवस्थापन प्राणिक्षण शिबीर

महामहिम राज्यपाल यांच्या कार्यालयामार्फत आव्हान राज्यस्तरीय आपत्कालीन व्यवस्थापन प्रशिक्षण शिबीर आयोजित करण्याची संकल्पना मूर्त स्वरूपात आली. या प्रशिक्षणाची सुरुवात सन २००७ पासून एन.सी.सी.च्या विद्यार्थ्यांपासून करण्यात आली, सन २०११-१२ या शैक्षणिक वर्षापासून आव्हान या राज्यस्तरीय आपत्कालीन व्यवस्थापन प्रशिक्षण शिबिर राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये कार्य करणा-या स्वयंसेवकांसाठी आयोजित करण्याचे निश्चित केलेले आहे. या शिबीरामध्ये प्रत्येक जिल्हयातून ३० विद्यार्थी संख्येचा माये २० मुले व १० मुली असे स्वयंसेवक निवडून एकूण ३६०३००- १०८० व इतर मिळून एकूण १२२२ स्वयंसेवक सहभागी होतात. त्याचबरोबर प्रत्येक जिल्हयातून २ कार्यक्रम अधिकारी (१ महिला व पुरुष संघ प्रमुख म्हणून निवडले जातील, असे एकूण ३६२= ७२ कार्यक्रम अधिकारी प्रशिक्षण शिबिरात सहभागी होतात. व इतर मिळून एकूण १४०० स्वयंसेवक आणि कार्यक्रम अधिकाऱ्यांना राष्ट्रीय आपत्ती निवारण बल (छ.ऊ - झ. यांच्याद्वारे १० दिवसीय प्रशिक्षण प्रशिक्षण दिले जाते. त्यानंतर प्रशिक्षित पथक जिल्हा आपत्ती निवारण कक्षाशी जोडले जाते. अशाप्रकारचे प्रशिक्षण देशामध्ये फक्त महाराष्ट्र राज्यातच दिले जाते. ही एक अभिमानाची बाब आहे.

२) राज्यस्तरीय प्रजासत्ताक दिन पथ संचलन पूर्व निवड चाचणी शिबिर

दरवर्षी राज्यस्तरीय प्रजासत्ताक दिन पथ संचलन पूर्व निवड चाचणी शिबिराचे आयोजन करण्यास एका विद्यार्थीठास जबाबदारी दिली जाते व त्या विद्यार्थीठात रासेयो संलग्नित सर्व विद्यार्थीठातील निवड केलेली विद्यार्थी/विद्यार्थीनी त्यातील निवडक विद्यार्थ्यांची सदर शिबिरात राज्यस्तरीय / राष्ट्रस्तरीय प्रजासत्ताक दिन पथ संचलनासाठी निवड केली जाते.

३) प्रेरणा राज्यस्तरीय नेतृत्व गुण विकास शिबिर:

या शिबिराचा मुख्य उद्देश म्हणजे ज्ञानपूर्ण वास्तवतेचे मान असलेले व ऊर्जाक्षम अशा विद्यार्थ्यांचा राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या प्रशासकीय कामकाजामध्ये सहभाग व्हावा यासाठी प्रत्येक विद्यार्थीठातून व प्रत्येक जिल्हयातून कमीत कमी १ विद्यार्थी व १ विद्यार्थीनी सहभागी व्हावी अशा पद्धतीने विद्यार्थ्यांची निवड केली जाते.

४) उत्कर्ष सामाजिक व सांस्कृतिक महोत्सव

विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना वाव देण्यासाठी २००८ पासून राज्यस्तरावर उत्कर्ष राज्यस्तरीय सामाजिक सांस्कृतिक स्पर्धा आयोजित करण्यात आली. या स्पर्धेला स्पर्धात्मक स्वरूप न देता महोत्सव या अर्थाने या स्पर्धेकडे पाहिले जाते. या स्पर्धेमध्ये सर्व विषय हे सामाजिक आशय असलेले असून जनजागृती करण्यासाठी विद्यार्थ्यांमार्फत ज्या साधनांचा वापर केला जातो. उदा. पथनाट्य,

भारुड, भजन, भाषण, संवाद इ. स्पर्धा यामध्ये आयोजित केल्या जातात. या महोत्सवामध्ये प्रत्येक विद्यार्थीठाचे ९ मुले व ९ मुली व १ कार्यक्रम अधिकारी असा चमु असतो.

५) राज्यस्तरीय साहसी क्रीडा स्पर्धा:

दरवर्षी राज्य शासनाद्वारे संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यार्पीठ यांच्या अंतर्गत हनुमान व्यायाम शाळेच्या वरीने चिखलदरा येथे १०५ विद्यार्थ्यांसाठी साहसी क्रीडा स्पर्धेचे आयोजन केले जाते. यामध्ये रॅपलिंग, रिहर क्रॉसिंग, हायकिंग, योगा आणि मेडीटेशन इ. उपक्रम हाती घेतले जातात.

आव्हान राज्यस्तरीय आपत्कालीन व्यवस्थापन प्रशिक्षण शिबीर

महामहिम राज्यपाल यांच्या कार्यालयामार्फत आव्हान राज्यस्तरीय आपत्कालीन व्यवस्थापन प्रशिक्षण शिबीर आयोजित करण्याची संकल्पना मूर्त स्वरूपात आली. या प्रशिक्षणाची सुरुवात सन २००७ पासून एन.सी.सी.च्या विद्यार्थ्यांपासून करण्यात आली. सन २०११-१२ या शैक्षणिक वर्षापासून आव्हान या राज्यस्तरीय आपत्कालीन व्यवस्थापन प्रशिक्षण शिविर राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये कार्य करण्याच्या स्वयंसेवकांसाठी आयोजित करण्याचे निश्चित केलेले आहे. या शिबीरामध्ये प्रत्येक जिल्ह्यातून ३० विद्यार्थी संख्येचा चमूमध्ये २० मुले व १० मुली असे स्वयंसेवक निवडून एकूण ३६०३० १०८० व इतर मिळून एकूण १२२२ स्वयंसेवक सहभागी होतात. त्याचबरोबर प्रत्येक जिल्ह्यातून २ कार्यक्रम अधिकारी (१ महिला व पुरुष) संघ प्रमुख म्हणून निवडले जातील. असे एकूण ३६२ ७२ कार्यक्रम अधिकारी प्रशिक्षण शिविरात सहभागी होतात. इतर मिळून एकूण १४०० स्वयंसेवक आणि कार्यक्रम अधिकाऱ्यांना एन. डी. आर. एफ. (N.DRF) या प्रशिक्षण संस्थेमार्फत प्रशिक्षण दिले जाते.

प्रशिक्षण शिबीर दहा दिवसांचे असून से साधारणतः जूनच्या पहिल्या आठवड्यामध्ये विविध विद्यापीठांमध्ये आयोजित केले जाते. यापूर्वी आयोजित करण्यात आलेल्या आव्हान प्रशिक्षण शिबीरांचा तपशील पुढीलप्रमाणे –

अ.क्र.	सन	विद्यापीठ
१	२०११	सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर
२	२०१२	महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी
३	२०१३	स्वामी विवेकानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
४	२०१४	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर
५	२०१५	श्रीमती. नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुर्बई
६	२०१६	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
७	२०१७	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
८	२०१८	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
९	२०१९	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
१०	२०२०	कोविड-१९ महामारीच्या परिस्थितीमुळे शिबीर घेता आले नाही.
११	२०२१	कोविड-१९ महामारीच्या परिस्थितीमुळे शिबीर घेता आले नाही.

देशामध्ये राज्यपालांच्या वतीने आयोजित केले जाणारे हे एकमेव शिबीर आहे. या प्रशिक्षित शिबीरार्थींना चान्सलर्स ब्रिगेड एन.एस.एस विंग (CH-NCELLORS BRIG-DE NSS WING) असे संबोधले जाते. अशा प्रशिक्षित शिबीरार्थींची यादी, भ्रमणध्वनी व पत्यासह जिल्हाधिकारी कार्यालयातील आपत्कालीन कक्षाकडे पाठविली जाते. ज्यामुळे नैसर्गिक किंवा मानवनिर्मित आपत्तीच्या वेळेस या विद्यार्थींची आपत्ती कक्षास व शासनास मदत उपलब्ध होईल.

या शिबीरासाठी येणारा खर्च विद्यापीठांमध्ये प्रवेश घेणा-या प्रत्येक विद्यार्थ्यांकदून रु.४/- विद्यापीठाकडे जमा होत असतात. त्या रुपये ४/- मधून रुपये २/- या शिबीरासाठी खर्च होतात व उवरित २/- रुपये कोअर फंड म्हणून जमा होतो. या शिबीर आयोजनासाठी राज्यस्तरावर सल्लागार समिती कार्य करत असून, या समितीचे अध्यक्ष म्हणून मा. राज्यपालांचे सचिव हे काम पहातात. त्यामध्ये मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन हे एक प्रमुख सदस्य आहेत. त्याबरोबरच मा. राज्यपालांचे अवर सचिव (शिक्षण), आयोजक विद्यापीठाचे मा. कुलगुरु तसेच, वित्त व लेखा अधिकारी, कुलसचिव, कार्यक्रम समन्वयक, क्षेत्रिय कार्यालयाचे प्रतिनिधी सदस्य म्हणून सहभागी होतात.

STATE REPUBLIC DAY-GUIDELINES

SELECTION CRITERIA OF PRE RD CAMP

As you are aware that the National Service Scheme (NSS) is the flagship programme Department of Youth Affairs under the Ministry of Youth Affairs and Sports.

NSS Republic Day Parade Camp is a prestigious national level event. Participation in Republic Day Camp is a matter of great pride in the life of NSS volunteer. There is a very high expectation of policy makers from the NSS volunteers in this camp. So it goes without saying that selection for these camps has to be very serious business. To select the best volunteers, first unit level selections have to be properly conducted. These guidelines have to be followed strictly by all the selection committees at various levels to have proper and fair selection.

Eligibility Criteria for Selection of NSS volunteers for Pre R.D. Camps

1. One institution/college should select maximum one (Male or female) volunteer only. In case a volunteer is extra ordinary and the College is having more than two units, then two volunteers may be considered from that institution.
2. Each nominee must fulfill the following criteria
 - * NSS Volunteers who have completed one-year of volunteer ship in NSS and preferably attended one NSS special camp (volunteer should bring their NSS volunteers work diary with them and a certificate regarding completion of one year as NSS Volunteer issued by the Programme Officer and countersigned by Principal) (One Volunteer may be given maximum one chance to attend pre-RD Camp during hisher volunteer ship. It will be the responsibility of concerned college/Institute to ensure that no volunteer is given second chance to participate in Pre-RD camps.
 - (i) Volunteer should not be related to any NSS Officon/Official
 - (iv) Volunteer should be from College/university level only. No plus Two (+2) level volunteer will be eligible
 - (v) Volunteers should not be an NCC Cadet
 - (vi) Height: 155-170 cm for girls and 165-180 cm for boys
 - (vii) Volunteer should be physically fit
 - (viii) Volunteer should be able to Run upto 1.5 km in 10 minutes March constantly for 20 minutes Give/listen command from 25 mtrs
 - (ix) Volunteer should not have flat foot or knocked knee
 - (x) Volunteer should be unmarried
 - (xi) Volunteer should be good in Parade
 - (xii) Any extra ordinary talent of the volunteer may be considered for selection at every level.
 - (xiii) Volunteer must have a pleasing personality and smart appearance.
 - (xiv) Volunteer should be cooperative and courteousness.
 - (xv) Volunteer should possess good communication skill
 - (xvi) Volunteer should be medically fit.

NB: There should be a member of University, NSSRD Pune, SNO paramedical,NCC/Para Military /Police personal member & cultural expert during the selection process at different level.

LIST OF PARTICIPANTS -STATE SELECTION CAMP FOR NSS PRE RD 2022 (Excel Format)

STATE: MAHARASHTRA

Chest No	Full Name of the Volunteer	Sex	Date of Birth	Class Studying in	Height	Name of the University	Name of Institution address Tel, Email	Residential Address with Contact/Mob No. Email ID of NSS Volunteer
1								

PHYSICAL MEASUREMENT AND ELIGIBILITY

STATE: MAHARASHTRA

UNIVERSITY:

BOYS

Chest No	Name of NSS Volunteer	Male/ Female	Height in CM	Weight in Kg	Flatfeet/ Knocked Knee(Yes/ No)
1 To 22		Male			

STATE: MAHARASHTRA

UNIVERSITY:

GIRLS:

Chest No	Name of NSS Volunteer	Male/ Female	Height in CM	Weight in Kg	Flatfeet/ Knocked Knee(Yes/ No)
22To 44		Female			

CULTURAL PERFORMANCE

STATE: MAHARASHTRA

BOYS

Chest No	Name of NSS Volunteer	Male/ Female	Performance Song/Dance/Music/Instrument Specify	Marks Out of 30	Remark if any
1To22					

STATE: MAHARASHTRA

GIRLS

Chest No	Name of NSS Volunteer	Male/ Female	Performance Song/Dance/Music/Instrument Specify	Marks Out of 30	Remark if any
23To44		Female			

PERSONAL INTERVIEW

STATE: MAHARASHTRA

BOYS

Chest No	Name of NSS Volunteer	Male/ Female	Present year of NSS 1 st year/2 nd year	Personal Interview Marks 30	Remark if any
1To22		Male			

STATE: MAHARASHTRA**GIRLS**

Chest No	Name of NSS Volunteer	Male/ Female	Present year of NSS 1 st year/2 nd year	Personal Interview Marks 30	Remark if any
23To44		Female			

PARADE TEST**STATE: MAHARASHTRA****BOYS**

Chest No	Name of NSS Volunteer	Male/ Female	Marks out of 50	Remark if any
1 To 22		Male		

STATE: MAHARASHTRA**GIRLS**

Chest No	Name of NSS Volunteer	Male/ Female	Marks out of 50	Remark if any
23 To 44		Female		

“प्रेरणा” राज्यस्तरीय नेतृत्व गुणविकास शिबिर- नियमावली

राज्यस्तरीय नेतृत्व प्रशिक्षण शिबिरात सहभागी होणाऱ्या स्वयंसेवकांनी
पालक, कार्यक्रम अधिकारी, प्राचार्य, कार्यक्रम समन्वयक यांचे स्वाक्षरीचे
संमतीपत्र व वैद्यकीय दाखला आयोजक विद्यापीठास नोंदणी कक्षाकडे जमा
करणे आवश्यक आहे.

- १) स्वयंसेवकांसाठी संमतीपत्राचा नमुना
- २) विद्यापीठ संघाची यादी / पत्र
- ३) स्वयंसेवकांचे संमतीपत्र
- ४) वैद्यकीय प्रमाणपत्र
- ५) शिबिराच्या बँगरचा नमुना
- ६) सहभाग प्रमाणपत्राचा नमुना
- ७) विद्यापीठ निहाय स्वयंसेवक विभागाणी तक्ता

संमतीपत्राचा नमुना - B

NSS Program Co-ordinator

UNDERTAKING OF THE PARTICIPATING STUDENT

I, Mr/Miss/Mrs. _____
Student of _____ College, undertake to
state that, I shall be attending _____
to be held at _____
From _____ to _____ Organized by _____
at my own risk.

I further undertake to state that I shall be abiding by all rules & regulation of the
camp/programme and NSS Unit, University of _____ and shall be liable for strict
disciplinary action for violation of the same

Address _____ Tel. No. _____

Date Signature of the Student

RESPONSIBILITY CERTIFICATE

Certified that my Son/Daughter/Ward Mr/Ms. _____
is being allowed to participate in _____
to be held at _____
From _____ to _____ Organized by _____
at my own risk

If any accident occurs during this camp/programme, I or any of my relation of legal heir
will not demand claim from University of _____ /College NSS unit, on account of my
Son/Daughter/Ward is participating in this camp.

Signature of NSS Programme Officer

Signature of Parent/Guardian

Place Date

Signature of the Principal

Seal of the College

FORM OF INDEMNITY संमतीपत्राचा नमुना - A

In consideration of my being at my request to undergo all types of training and also
participating in any camp/course/adventure training activities in/outside NSS and
traveling I undertake and agree that neither I nor my executor/administrator will make
any claim against the Government of India or against any officer of
NSS/Principal/Programme Officer/Programme Co-ordinator/State Liaison
Officer/Youth Officer/Assistant Programme Adviser/Deputy Programme Adviser in
respect of any loss or injury to the property or person (including injury resulting in death),
which may suffer while or in consequence of my being in training/participating in any
camp/course/adventure training activities in/outside NSS and traveling and I
understand that no compensation will be paid by the Government of India or any officer
as mentioned against any such loss or injury (including injury resulting in death) and I
agree so as to bind myself, executors and administrators to indemnify to the
Government of India, any NSS official and any person in the service of Government of
India, against any claim which may be made by any third party against them or any of them
arising out of any act of default on my part during or in connection of said training camp
/course / NSS selection Camp of SRD / NRD / NSS Pre-SRD Camp / NSS SRD Parade
Camp / NSS Pre-R.D. Parade / NSS R.D. Parade / Youth Festival / National Integration
Camp / Adventure training and journey by road / rail / sea / river and flight.

Details of the Camp / Programme.

Title
Duration : days. Dates - from to
Venue :

Name of the Volunteer _____ Signature of Student/Applicant

Signed by the applicant in my presence

Witness no. 1) Parents/Guardian Signature _____

Name _____ Address _____

Witness no. 2) Signature _____

Name _____ Address _____

Signature of the NSS Programme Officer _____ Signature of the Principal

College Seal
N.B.: one of the witness must be the Parent/Guardian of the NSS Volunteer.

प्रेरणा - राज्यस्तरीय नेतृत्व प्रशिक्षण शिबीर

सहभागी स्वयंसेवकाचे नाव : _____

महाविद्यालयाचे नाव : _____

इयत्ता / तुकडी : _____

या महाविद्यालयाचा रा.से. योजना पहिल्या वर्षाचा स्वयंसेवक
असून _____ विद्यापीठात
दिनांक _____ ते _____ दरम्यान होणाऱ्या प्रेरणा -
राज्यस्तरीय नेतृत्व प्रशिक्षण शिबिरात सहभागी होण्यासाठी माझी निवड झाली
आहे. सदर शिबीरासाठी चे सर्व नियम मला मान्य असून त्याचे मी पालन
करेन. शिबीराचे नियम मी पालन न केल्यास मी शिक्षेस पात्र राहीन.

स्वाक्षरी

स्वयंसेवकाचे नाव _____

“प्रेरणा” राज्यस्तरीय नेतृत्व गुणविकास शिबिर- नियमावली

प्रेरणा - राज्यस्तरीय नेतृत्व प्रशिक्षण शिबीरासाठी
बॅनर खालीलप्रमाणे असावा.

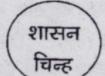
राष्ट्रीय सेवा योजना, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन
आणि
आयोजक विद्यापीठाचे नांव

राज्यस्तरीय नेतृत्व प्रशिक्षण शिबिर

दिनांक _____ ते _____

स्थळ : _____

प्रेरणा - राज्यस्तरीय नेतृत्व प्रशिक्षण शिबीर सहभागासाठी
प्रमाणपत्राचा नमुना

राष्ट्रीय सेवा योजना, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन
आणि
आयोजक विद्यापीठाचे नांव

राज्यस्तरीय नेतृत्व प्रशिक्षण शिबीर - ‘प्रेरणा’ २० _____ सहभाग प्रमाण पत्र

कु./ श्री. _____ सहभागी स्वयंसेवकाचे नांव

महाविद्यालयाचे नांव

यांनी दिनांक _____ ते _____ आयोजित ‘प्रेरणा’ २० _____

राज्यस्तरीय नेतृत्व प्रशिक्षण शिबीरात सहभाग घेतल्याबद्दल हे
प्रमाणपत्र प्रदान करण्यात येत आहे.

रासेयो कार्यक्रम समन्वयक
आयोजक विद्यापीठ

राज्य संगर्क अधिकारी

कुलगुरु
आयोजक विद्यापीठ

LEADERSHIP TRAINING CAMP – DAILY SCHEDULE

5.30 a.m.	: Wake up
6.00 a.m. to 7.00 a.m.	: Morning assembly & Yoga
7.00 a.m. to 8.00 a.m.	: Morning chores
8.00 a.m. to 9.00 a.m.	: Breakfast-Tea
9.00 a.m. to 1.00 p.m.	: Session I, II & III
1.00 p.m. to 2.00 p.m.	: Lunch
2.00 p.m. to 4.00 p.m.	: Session IV
4.00 p.m. to 4.30 p.m.	: Tea
4.30 p.m. to 6.00 p.m.	: Session V
6.00 p.m. to 6.30 p.m.	: Rest
6.30 p.m. to 7.30 p.m.	: Debate/G.D. /Street Play/Open forum
7.30 p.m. to 8.30 p.m.	: Dinner
8.30 p.m. to 9.30 p.m.	: Cultural event/programme
9.30 p.m. to 10.00 p.m.	: Evaluation of Day & Report writing
10.00 p.m.	: Light off

Points for Orientation

- Theme for the NSS activities is
- What is NSS?
- History & Philosophy of NSS
- Aims & Objective of NSS
- Emblem, Motto, Code & Conduct for Volunteer & other details of NSS
- Administrative structure of NSS
- Administration of NSS
- Financial structure & Accounts of NSS
- Regular NSS activities
- Organisation of Special Camping Programme
- Communication Skills
- Personality Development
- Art of Report writing & editing
- Goal setting
- Time Management & Career Planning
- Planning and implementation of NSS Project / activities
- Evaluation of an programme
- Joint activities with GO/ NGO / Institutions /etc
- Preparation of handling Disaster Situation
- Preparation of Street play / Skit on current issue
- Group Discussion on various issues
- Competition on various issues
- Adoption of Slum/ Community village for NSS activities
- Role of NS Leader in success of NSS Programme
- Role of NSS Leader for assisting NSS Programme Officer
- Social issues for the Community work
- Awards in NSS- How to prepare Award proposals of Volunteers, Programme Officers & College NSS Unit?
- Opportunities in NSS – Incentives, participation at University/State/National/R.D./ Youth Festival/ Adventure/ International level
- Use of NSS manual & website

उत्कर्ष राज्यस्तरीय सामाजिक सांस्कृतिक स्पर्धा नियमावली

नियमावली :

१. प्रत्येक विद्यापीठ राष्ट्रीय सेवा योजनेतर्गत उत्कृष्ट स्वयंसेवकांची निवड चाचणी द्वारे संघ तयार
२. संघसंख्या १९ असेल, त्यात ९ स्वयंसेवक ९ स्वयंसेविका व कार्यक्रम अधिकारी यांचा समावेश असेल,
३. सहभागी संघास राष्ट्रीय सेवा योजनेची उद्दिष्ट माहित असावीत
४. संघातील प्रत्येक स्वयंसेवक राष्ट्रीय सेवा योजनेतर्गत नोंदणीकृत असणे बंधनकारक राहील व त्याचे वय स्पर्धेदरम्यान २५ वर्षे पूर्ण नसावे.
५. संप पात्रतेची पूर्ण जबाबदारी संबंधित कार्यक्रम समन्वयक यांच्यावर राहील.
६. सहभागी संघ आरोग्यदृष्ट्या सक्षम असेल याची खात्री करावी व सोबत डॉक्टरांनी प्रमाणित केलेले प्रमाणपत्र असावे.
७. सहभागी संघातील प्रत्येक स्पर्धकास पालक व तसेच प्राचार्याच्या सही शिकल्यासह सोबत जोडलेल्या नमुन्या प्रमाणे संमतीपत्र जोडणे बंधनकारक राहील.
८. परीक्षकांनी दिलेले निर्णय सर्वांना बंधनकारक राहतील.
९. स्पर्धेसाठी कोणतेही प्रवेश मूल्य आकाराले जाणार नाही.
१०. सहभागी स्पर्धकाचा प्रवासखर्च विद्यापीठाने / महाविद्यालयाने प्रशासकीय खर्चातून करावा
११. प्रत्येक स्पर्धकांचे महाविद्यालयाचे ओळखपत्र सोबत असावे.
१२. राष्ट्रीय स्तरावरील सांस्कृतिक स्पर्धेत सहभागी होण्या-या विद्यार्थ्यांनी स्पर्धेत सहभागी होऊ नये.
१३. ही स्पर्धा फक्त राष्ट्रीय सेवा योजना स्वयंसेवकांसाठी असेल. उत्कर्ष राज्यस्तरीय सामाजिक सांस्कृतिक स्पर्धा सहा विभागात घेतली जाईल.

९)नृत्य: (DANCE)

संकल्पना नृत्य : (CREATIVE DANCE)

१. यामध्ये एका कलाकाराचा सहभाग असेल व कलाकृती सादर करताना ३ साथीदार सोबत असतील.
२. सहभागी कलाकार नृत्यातून आविष्कार सादर करेल. इतर साथीदार संगीत, संवाद व गाणे या माध्यमातून त्याला साथ देतील.
३. नृत्याचा कालावधी जास्तीत जास्त मिनिटे असेल व ५ मिनिटांनंतर सूचक घंटा वाजविली जाईल. (सादरीकरणाची किमान वेळ ५ मिनिटे असेल)
४. संकल्पना नृत्याच्या माध्यमातून राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या संकल्पनेवर आधारित विषयाचा संदेश प्राप्त होणे अपेक्षित आहे.

२) नाट्य (THEATRE)

पथनाट्य

१. नाट्यप्रकार पथनाट्य सादर केले जाईल.
२. पथनाट्यामध्ये ४ ते ९ स्पर्धक भाग घेतील व त्यात साथीदार समाविष्ट असतील.
३. पथनाट्याचा कालावधी १० मिनीटे असेल व ८ मिनिटानंतर सुचक घंटा वाजविण्यात येईल.
४. पथनाट्यामध्ये सहिता स्वयंसेवकांनी लिहिलेली असल्यास त्यास विशेष प्राधान्य दिले जाईल.
५. पथनाट्यामध्ये लेखी संहिता, संगीत, संवाद, दिग्दर्शकाचे नावे स्पर्धेपूर्वी आयोजक विद्यापीठास सादर करणे बंधनकारक राहील.
६. या प्रकारात धनीक्षेपकांचा वापर अपेक्षित नाही.

३) संगीत: (MUSIC)

(अ) (समूहगीत)

१. संगीत विभागात समूहगीत सादर केले जाईल.
२. या स्पर्धेत ६ कलाकार सहभाग घेतील व ३ साथीदार साथ देतील.
३. समूहगीत सादरीकरणाचा कालावधी १० मिनीटे असेल व त्यात सलग २ गीत सादर करणे अपेक्षित आहे.
४. त्यात १ लोकगीत (Folk song) व दुसरे देशभक्तीपर (Patriotic) गीत असेल.
५. चित्रपटात सादर झालेले गीत स्पर्धेकरिता निवडू नये, ६. समूहगीत मराठी किंवा हिंदी भाषेत सादर करावे.

ब) भारतीय लोक वाचा:

१. स्पर्धेत एका विद्यापीठाचा एक स्पर्धक भाग घेऊ शकेल.
२. रंगमंचावर येणे, संगीत साहित्य लावणे इ. पूर्व तयारीसाठी २ मिनिटे दिली जातील.
३. संगीत सादरांची संख्या जास्तीत जास्त दोन असावी.
४. सिनेगीतांना या कलाप्रकारात सादरीकरणासाठी परवानगी नाही.
५. सादरीकरण गुणवत्ता, संगीत साथ व एकूण परिणाम यानुसार स्पर्धकास गुण दिले जातील.
६. सादरीकरणासाठी जास्तीत जास्त १० मिनिटे दिली जातील व ८ मिनिटानंतर सूचक घंटा होईल,

क) भारतीय लोककला – पोवाडा, भारुड, भजन इत्यादी.

१. सदर स्पर्धा प्रकारात महाराष्ट्रातील लोककला परंपरेच्या माध्यमातून विविध विषयांवर समाज जागृती करण्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या विविध लोककला सादर करणे अपेक्षित आहे, सदा, पोवाडा, भारुड, भजन, ओव्या इत्यादी.
२. सदर स्पर्धेत स्पर्धक मुलगा/मुलगी) भाग घेतील.
३. स्पर्धेचा कालावधी ५ मिनिटाचा असेल.

४. सदर स्पर्धेसाठी स्पर्धकास दोन साथीदार/ सहाय्यकांचा वापर करता येईल.

४) ललितकला (FINE ART)

भित्रीचित्र (POSTER COMPETITION) घोषवाक्यासह (डडजत्रू-छ)

१. सदर स्पर्धेत २ स्पर्धक (१ मुलगा १ मुलगी) सहभाग घेतील. म्हणजेच प्रत्येक विद्यापीठाच्या २ प्रवेशिका असतील.

२. कालावधी अडीच तास असेल.

३. स्वास लागणारा कागद आयोजक विद्यापीठ उपलब्ध करेल. परंतु इतर साहित्य (उदा. रंग, ब्रश इ.) स्पर्धक व संबंधित विद्यापीठाने आणावयाचे आहे.

४. स्पर्धेचा विषय स्पर्धा सुरू करताना दिला जाईल.

५. तिच्या मागील बाजूस स्पर्धकाचे नांव, विषय व विद्यापीठाचा कोड क्रमांक नमूद करावा.

६. मितीचित्रात समर्पक घोषवाक्याचा समावेश असावा..

४) साहित्य

(अ) निबंध

१. निबंध स्पर्धेत दोन स्पर्धक त्यात १ मुलगा व १ मुलगी सहभागी होणे बंधनकारक राहील.

२. स्पर्धेचा कालावधी २ तास असेल.

३. निबंधाचे २ विषय संघप्रमुखाच्या बैठकीत पहिल्या दिवशी दिले जातील.

४. प्रत्येक संघाने २ स्पर्धकाची तयारी करून एकेकाने एका विषयावर स्पर्धेच्या दिवशी व नियोजित वेळी निबंध लिहावयाचा आहे.

५. निबंधाचे माध्यम मराठी, इंग्रजी व हिंदी असेल.

(ब) वकृत्व स्पर्धा

१. कृत्य स्पर्धेत १ स्पर्धक (मुलगा किंवा मुलगी) सहभागी होणे बंधनकारक राहील.

२. सहभागी स्पर्धकास सादरीकरणासाठी ५ मिनिटांचा कालावधी असेल व ३ मिनिटानंतर सूचकघंटा होईल.

३. स्पर्धेचे विषय संघ प्रमुखाच्या बैठकीत पहिल्या दिवशी जाहीर केला जाईल.

४. स्पर्धेदरम्यान जाहीर केलेल्या विषयावरील ठळक मुद्दे लेखी स्वरूपात पंचांना सादर करणे बंधनकारक राहील.

(क) कविता:

१. स्पर्धेत दोन स्पर्धक त्यात १ मुलगा व १ मुलगी सहभागी होणे बंधनकारक राहील.

२. प्रत्येक संघाने २ स्पर्धकाची तयारी करून एकेकाने एका विषयावर स्पर्धेच्या दिवशी व नियोजित वेळी कविता सादर आहे.

३. निबंधाचे माध्यम मराठी व हिंदी असेल.

४. सहभागी स्पर्धकास सादरीकरणासाठी ५ मिनिटांचा कालावधी असेल व ३ मिनिटानंतर सूचकघंटा होईल.

५. कवितेमध्ये नविन आशयाचा संदेश असावा.

६) छायाचित्रण स्पर्धा (Photography)

१. प्रत्येक सहभागी संघाने स्पर्धेच्या उद्घाटनापासून ते स्पर्धा संपेपर्यंतच्या कालावधीतील छायाचित्रे काढावीत.
२. त्यातून उत्कृष्ट १५ छायाचित्रे लघुमुद्रिका (सी.डी.) स्वरूपात सादर करावयाची आहे.
३. स्पर्धेसाठी लागणारा डिजीटल कॅमेरा सहभागी विद्यापीठाने आणावयाचा आहे.
४. संगणक व संबंधित सामग्रीची व्यवस्था आयोजन विद्यापीठ करेल.

७) पथसंचलन

पथसंचलन हे उद्घाटन सोहळ्यापूर्वी संपन्न होणे अपेक्षित आहे. उत्कर्ष हि स्पर्धा सामाजिक व सांस्कृतिक स्पर्धा असल्यामुळे सामाजिक समस्येवर आधारित रासेयो उपक्रमातील संबंधित संकल्पना देण्यात येईल. दिलेल्या विषयावर विविध प्रकारे वेशभूषा, रंगसंगती, चलचित्र, घोषवाक्य इ. माध्यमांचा वापर व्हावा. या पथसंचलन मुरुवातीला विद्यापिठाचा बँनर असावा व त्या पाठोपाठ पथसंचलनाचा चमू असावा, विद्यापीठ अंतर्गत सहभागी सर्व स्पर्धक पथ संचलनात भाग घेणे अपेक्षित आहे. पथ संचलनाच्या गुणांचा सर्वसाधारण विजेते पद घोषित करताना विचार केला जाणार नाही. नाविन्यपूर्ण, उत्कृष्ट पथ संचलन चमूस फिरता चषक देण्यात येईल.

८) उत्कर्ष कार्य प्रसिद्धी अहवाल / स्पर्धा (फ्लेक्स बँनर) :

२४ सप्टेंबर ते २ ऑक्टोबर या सप्ताहामध्ये विद्यापीठाने आयोजित केलेल्या विविध उपक्रमांवर आधारित अहवाल तयार करणे अपेक्षित असून, तो अहवाल या स्पर्धेसाठी अपेक्षित आहे आणि या अहवालावर परिक्षकांमार्फत गुण तका तयार करून सर्वोत्कृष्ट कार्य प्रसिद्धी अहवालास पुरस्कार दिला जातो. या गुणांचा सर्वसाधारण विजेत्या पदासाठी विचार केला जाणार नाही.

१. या स्पर्धेत सहभागी विद्यापीठानी १ x १ मीटर या आकाराच्या फ्लेक्स भितीचित्र बनविणे अपेक्षित आहे.
२. या स्पर्धेसाठी प्रत्येक विद्यापीठानी २ फ्लेक्स आणणे अपेक्षित आहे..

प्रमाणपत्रे व पारितोषिके

१. प्रत्येक विभागातील स्पर्धेस अनुसरून प्रथम ३ उत्कृष्ट विजेत्यांना पारितोषिके दिले जातील.
२. सर्व सहभागी स्पर्धकांना सहभाग प्रमाणपत्र दिले जाईल.
३. स्पर्धेच्या प्रत्येक विभागात फिरता चषक, तसेच सर्वोत्कृष्ट संघास फिरता चषक देण्यात येईल.

संपर्क आणि स्पर्धा स्थळ दरवर्षी निश्चित केल्यानुसार.

* उत्कर्ष प्रवेशिका *

विद्यापीठाचे नांव :

पत्ता :

दूरध्वनी क्रमांक : फॅक्स :

संघप्रमुखाचे नांव :

भ्रमणध्वनी :

अ.क्र स्पर्धकांची नांवे

वर्ग

महाविद्यालयाचे नांवे

जन्मतारीख

मुले

१ ते ९				
मुली				
१ ते ९				
कार्यक्रम समन्वयक तथा संचालक				

राष्ट्रीय सेवा योजना

विद्यापीठ,.....

विद्यापीठाचे नांव :

प्रवेशिका

(उत्कर्ष प्रवेशिका स्वीकारण्याची अंतिम तारीख:)

अ.क्र	स्पर्धा	स्पर्धा प्रकार	सहभागी संख्या	साथीदार संख्या
१	नृत्य	संकल्पना नृत्य		
२	नाट्य	पथनाट्य		
३	संगीत	अ) समूहगीत ब) भारतीय लोकवाद्य क) भारतीय लोककला		
४	ललितकला	भित्तीचित्र व घोषवाक्य		
५	साहित्य	अ) निबंध		
		ब) वकृत्व		
		क) कविता		
६	छायाचित्रण	छायाचित्रण		
(टीप) - प्रत्येक विद्यापीठाच्या संघाची एकूण स्पर्धाकांची संख्या १९ असेल व साथीदार त्यात समाविष्ट असतील)				

प्रतिज्ञापत्र

मी खालील सही करणार की, श्री/श्रीमती/कु.....

-असे नमूद करतो/करते की, विद्यापीठाच्या..... मी -

स्पर्धासाठी प्रवेशिका दाखल केली आहे. उपरोक्त प्रवेशिकेमध्ये नमूद केलेली सर्व माहिती सत्य आणि वास्तव आहे. अशी मी हमी देत आहे. यामध्ये कोणतीही असत्यता आढळल्यास किंवा सिध्द झाल्यास सदर स्पर्धेसाठी संघ अपार ठरविण्यात येईल. याची मला पूर्ण जाणीव आहे.

तसेच पुढे मी असेही नमूद करतो / करते की, उपरोक्त स्पर्धेच्या सर्व नियम व अटी मी वाचलेल्या असून त्या माझ्यावर बंधनकारक राहतील. शिवाय राज्य संपर्क अधिकारी / आयोजन समितीने दिलेला निर्णय माझ्यावर बंधनकारक राहील, याची देखील मला पूर्ण जाणीव आहे.

स्वयंसेवक नाव व सही :

दिनांक :

प्रमाणपत्र

सदर स्पर्धेत सहभागी होणारे सर्व १९ स्वयंसेवक है या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालय / विद्यापीठामध्ये कार्यरत

असलेल्या राष्ट्रीय सेवा योजना एककातील नोंदणीकृत स्वयंसेवक आहेत. सोबत प्रत्येकाचे स्वयंसेवक नोंदणी प्रमाणपत्र जोडलेले आहे.

दिनांक:

कार्यक्रम समन्वयक तथा संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

राज्यस्तरीय साहसी क्रिडा स्पर्धा-

१. शिबिराचा कालावधी ५ दिवस
२. आयोजनाचे ठिकाण चिखलदगा, अमरावती
३. सहभागी होणाऱ्यांची संख्या १७ विद्यार्पीठातील ४६ मुले, ४६ मुली, ९ पुरुष कार्यक्रम अधिकारी, ५ महिला कार्यक्रम अधिकारी, असे एकूण जवळपास १०६.
४. शिबिरार्थीची निवड करण्यासाठीचे निकष-
 - अ. उत्तम शारिरीक क्षमता वैद्यकीय प्रमाणपत्र
 - आ. रासेयो स्वयंसेवक असल्याचे प्रमाणित पत्र इ. प्राचार्य, पालक यांच्या सहीचे संमतीपत्र
 - ई. महाविद्यालयाचे ओळखपत्र
५. सहभागी स्वयंसेवकांना प्रमाणपत्र
६. साहसी क्रिडा स्पर्धेत दिले जाणारे शिक्षण-
 - a. Yoga
 - b. Zig-Zag balancing
 - c. Long Jump
 - d. Dauble ditch
 - e. Vertical roap
 - f. Wall crossing
 - g. Feet barrel
 - h. Vally crossing
 - i. Roapway
 - j. 20km tracking
 - k. Punji jump
 - l. Rock climbing
 - m. Pared PT etc.

**राष्ट्रीय सेवा योजना
स्वयंसेवकांनी राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत
करावयाचे समाज उपयोगी उपक्रम.**

**महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांका रासेयो-२०१७/प्र.क्र.८४/१७/साशि-७
मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक: २६ सप्टेंबर, २०१७.**

वाचा :

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. रासेयो-२०१४/प्र.क्र.४२/१४/साशि-७

दिनांक ६ सप्टेंबर, २०१४.

प्रस्तावना :

राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्यांनी १२० तास समाज उपयोगी उपक्रमामध्ये सहभागी होणे अपेक्षित आहे. तथापि, कोणत्या उपक्रमांमध्ये त्यांचा सहभाग महत्वाचा आहे, याबाबत संदिग्धता दिसून येत होती. यास्तव मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेचा कृती आराखडा तयार करावा, अशा सूचना दिल्या. त्यानुसार राज्यस्तरावर कृती आराखडा तयार करण्यासाठी दि. ०५ मे, २०१७ रोजी बैठक आयोजित करण्यात आली होती. त्या बैठकीमध्ये राष्ट्रीय सेवा योजनेने दत्तक गावांमध्ये ८० तासाचे योगदान देण्यासाठी काही मार्गदर्शक उपक्रम सूचित केले आहेत. हे समाजाभिमुख उपक्रम विद्यापीठांमध्ये राबविण्यासाठी सुसूत्रता यावी, यासाठी एक नियमावली तयार करावी, तसेच दत्तक गावांमध्ये नियोजनबद्ध उपक्रम राबविण्यासाठी मार्गदर्शक तत्वे असावीत, ही बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

विद्यापीठे व महाविद्यालयांसाठी निर्धारित उद्दिष्टे :-

- १) महाराष्ट्रात ३००० गावे दत्तक घेणे (मुनीजन, विद्यापीठ दत्तक गाव, आदर्श सांसद ग्राम योजनेसह)
- २) दत्तक गावांमध्ये जुलै ते ऑगस्ट या कालखंडामध्ये शाळाबाह्य मुलांना शोधून शाळेत प्रवेशित करणे.
- ३) सप्टेंबरपर्यंत ३००० गावांमध्ये कुपोषित मुले शोधून जानेवारी पर्यंत, दत्तक गावातील एकही मूळ कुपोषित नाही असे ग्रामपंचायतीमार्फत प्रमाणित करणे.
- ४) ३००० गावामधील प्रत्येक व्यक्तीचे आधारकार्ड असणे आवश्यक आहे, तसे जानेवारीमध्ये ग्रामपंचायती मार्फत प्रमाणित करणे,
- ५) दत्तक गावामधील १८ वर्ष पयावरील प्रत्येक युवकाचे नाव मतदार यादीत समाविष्ट आहे असे तहसिलदाराकडून प्रमाणित करावे.
- ६) गॅस वरील सबसिडी सोडण्यासाठी जनजागृती करून, दत्तक गावामधील किमान एका व्यक्तीला प्रवृत्त करणे.
- ७) प्रत्येक महाविद्यालयाने ५ बंधारे / १००० मीटर सीसीटी / १ तलाव स्वच्छ करणे / १ टायर बंधारा बांधणे.

- ८) प्रत्येक स्वयंसेवकाने एक वृक्ष लावून त्याचे संवर्धन करणे.
- ९) दत्तक गावातील प्रत्येक महिलेचे हिमोग्लोबीन तपासून सरासरीवर आणण्यासाठी प्रयत्न करणे.
- १०) रासेयोमध्ये प्रवेश देतेवेळी शौचालय बांधलेले असल्याचे प्रमाणपत्र आवश्यक असून, बाघलेले नसल्यास त्या विद्यार्थ्याने एक वर्षाच्या आत शौचालय बांधणे बंधनकारक आहे.
- ११) गुड किळे संवर्धन - ज्या महाविद्यालयाजवळ एखादा गड आहे अशा महाविद्यालयांसाठी
 - अ) गड स्वच्छता
 - ब) गडाच्या डोंगर उतारावर सी. सी. टी. तयार करणे.
 - क) सी.सी.टी.लगत वृक्षारोपण करणे.
 - ड) स्थानिक ग्रामस्थांना गडाच्या इतिहासासंदर्भात जागरूक करणे, मार्गदर्शक म्हणून तयार करणे.
 - इ) पर्यावरण पूरक पर्यटनाला या माध्यमातूल चालना देणे.

शासकीय अधिकारी, सामाजिक वनीकरण, वनखाते व महाविद्यालय यांच्या माध्यमातून हा प्रकल्प राबविणे.

नियमित उपक्रमांची मार्गदर्शक तत्त्वे-

शहरी भागातील उपक्रम –

- १) स्वच्छता अभियान
- २) प्लॅस्टिक निर्मूलन
- ३) ओला कचरा व सुका कचरा यांचे वर्गीकरण करून गांडुळ खतासाठी प्रोत्साहित करणे.
- ४) गलिच्छ वस्त्यांमध्ये विद्यार्थ्यांचे आरोग्य व स्वच्छता याविषयी जनजागृती करणे.
- ५) मलेरिया, डेंगू, स्वाईन फ्लू याबाबत प्रचार व प्रसाराची मोहिम हाती घेणे...
- ६) रेल्वे स्टेशन, बस स्टॅण्ड, धार्मिक स्थळे, थोर पुरुषांचे पुतळे, तलाव दत्तक घेणे.
- ७) आपल्या शहराला स्मार्ट व्हिलेजच्या स्पर्धेत भाग घेण्यास प्रवृत्त करणे.
- ८) शहरी भागातील धार्मिक उत्सवाच्या दरम्यान व तद्रुत स्वच्छता मोहिम राबविणे.
- ९) स्वच्छतेबाबत माहितीपट तयार करून प्रचार व प्रसार करणे.
- १०) ब्लू रिबन क्लब तयार करणे व त्यांच्यामार्फत शहरी भागातील नगरपालिका व महानगरपालिका यांना सचेत करणे.

ग्रामीण भागातील उपक्रम –

- १) देवराई व वनराई यांची निर्मिती करणे.
- २) गड किळे. ऐतिहासिक व पर्यटन स्थळांचे संवर्धन व सुशोभीकरण करणे.
- ३) वणवा मुक्त शिवार तयार करण्यासाठी प्रचार व प्रसार करणे.
- ४) हरित महामार्ग तयार करण्यासाठी वृक्षारोपण, सुशोभीकरण व जैव विविधता संधारण करणे आणि दत्तक रस्त्यावर अपघात होणार नाही यासाठी रस्ता सुरक्षा अभियान सबविणे.

- ५) पाण्याच्या स्रोताच्या विविध ठिकाणांची स्वच्छता करणे.
- ६) प्राथमिक शाळांची स्वच्छता, आरोग्य तपासणी, गोठा स्वच्छ ठेवण्याबाबत प्रचार व प्रसार करणे.
- ७) कंपोस्ट खत तयार करण्यास प्रवृत्त करणे.
- ८) सांडपाण्याचे व्यवस्थापन किंवा शोष खड्डे तयार करणे. ९) अवयवदान, नेत्रदान, रक्तदान यावर विशेष भर देणे.

स्वस्थ भारत अभियान-

- १) आरोग्य पत्रक (कशरश्रींह उरीव) सर्वच घरांमध्ये असेल, याचे सर्वेक्षण करणे.
- २) प्रत्येक कुटुंबांचे ३००० गावांचे १०० टक्के आरोग्य पत्रक तयार करणे.
- ३) ३००० गावांमध्ये कुपोषित बालक शोधून गाव कुपोषीत मुक्त करणे.
- ४) शासनाच्या विविध आरोग्य सेवा व सुविधांचा प्रचार व प्रसार करणे.
- ५) आरोग्य शिबिरे आयोजित करणे.
- ६) महिलांच्या आरोग्याबाबत उपक्रम राबविणे.
- ७) कर्करोगाविषयी जनजागृती करून प्रतिबंधात्मक उपाय करणे.
- ८) योगाचा प्रचार व प्रसार करणे.
- ९) तणावमुक्त जीवनशैली निर्माण करण्यासाठी योगा शिबिरे आयोजित करणे.
- १०) शेतकरी आत्महत्या थांबविण्यासाठी मानसोपचार तज्जांद्वारे समुपदेशन करणे.
- ११) कृषी महाविद्यालयांनी शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या थांबविण्यासाठी पीक रचनेमध्ये करणे तसेच दुय्यम जोड व्यवसाय सुरू करण्यास प्रवृत्त करणे.
- १२) पशुधन व्यवसायासाठी प्रोत्साहित करणे इ. उपक्रमांद्वारे शेतकऱ्यांच्या सामाजिक बदल व आर्थिक परिस्थितीत बदल करणे, बेटी बचाओ बेटी पढाओ

 - १) स्त्री हत्या प्रतिबंध
 - २) कन्या जन्मदर वाढविण्यासाठी प्रचार व प्रसार करणे.
 - ३) पचना, पोस्टर, प्रदर्शन तसेच स्पर्धा आयोजित करणे.
 - ४) मुलींच्या शिक्षणाबाबत सुविधा, त्याबाबतच्या शासनाच्या योजना याविषयी जनजागृती करणे.
 - ५) दत्तक गावातील मुले शाळाबाब्य राहणार नाहीत याची खबरदारी घेणे.
 - ६) शैक्षणिक सुविधा, स्कॉलरशिप, रोजगार, स्वयंसहायता बचत गट, कौशल्य विकास आधारित महिला बचत गटांना सक्षम करणे.
 - ७) कौटुंबिक वातावरण व रोजगार यांचा मेळ घालत असताना मानसिक ताणतणाव नाहीसे करण्याबाबत समुपदेशन.
 - ८) स्त्री पुरुष मैत्री या संकल्पनेवर अधिक जाणीवपुर्वक समुपदेशन करणे..

- ९) निर्भय कन्या योजनेअंतर्गत स्वसंरक्षणाच्या योजनांबाबत प्रशिक्षण घेणे.
- १०) कौटुंबिक मूल्य संवर्धनासाठी व वृद्धीर्गत होण्यासाठी जाणीव निर्माण करणे.

डिजीधन-

- १) संगणकीय साक्षरता निर्माण करणे.
- २) डिजिटल साक्षरता निर्माण करण्यासाठी डिजिटल लॉकर तयार करणे.
- ३) भिम अॅपचा प्रचार व प्रसार करणे.
- ४) बँकेच्या सहकायने वित्तीय साक्षरता अभियानाअंतर्गत (विशाखा) कॅशलेस महाराष्ट्र स्वयंसेवक निर्माण करण्याकरिता अनुलोन संस्थेच्या माध्यमातून प्रशिक्षण आयोजित करणे.
- ५) जिल्हा अग्रणी बँकेच्या सहाय्याने प्रशिक्षण आयोजित करणे. यामध्ये केंद्र व राज्य शासनाच्या योजनांचा समावेश करणे इ. (मुद्रा, स्टार्ट अप)
- ६) जिल्हा अग्रणी बँकेमार्फत विजीवन योजना यशस्वी करण्याकरिता आर्थिक सहकार्य मिळविणे.
- ७) जनधन योजनेअंतर्गत सर्व नागरिकांचे बँकेत खाते उघडणे, त्याला आधारकार्ड लिंक करून के.वाय.सी. करणे, पंतप्रधान सुरक्षा विमा योजना, अटल पेन्शन योजना याबाबत प्रचार व प्रसार करणे व सहभागी करून घेणे.

विशेष शिविरातील उपक्रम –

- १) सन २०१७-१८ पासून एप्रिल व मे मध्ये सी. सी. टी. चे काम पूर्ण करावे व जून, जुलै किंवा ऑक्टोबर मध्ये वृक्ष लागवड करून त्यांचे १०० टक्के संवर्धन होईल यासाठी आराखडा तयार करणे.
- २) पाणी फाऊंडेशन सोबत किंवा त्यावर आधारित शिबिरे आयोजित करणे.
- ३) तालुक्यातील सर्व महाविद्यालयांनी एका ठिकाणी एका दत्तक गावामध्ये करून साखळी पद्धतीने निर्धारित उद्दिष्ट पूर्ण करावीत.
- ४) पाणी प्रश्नावर रासेयोतील मुलांनी व महाविद्यालयांनी काम करणे अपेक्षित आहे. सन २०१७- १८ मध्ये पाण्यासाठी शिबीरे घ्यावीत, शिबीरा दरम्यान सलग समपातळी चर (CCT) हे उपक्रम राबविणे बंधनकारक आहे. शिबिरा दरम्यान वनराई, गँबीयन बंधारे, कोल्हापूर बंधारे, शोष खड्डे, पारस बाग, वृक्षारोपण इत्यादी उपक्रम राबवावेत.
- ५) वरील उपक्रम राबविताना शास्त्रीय पद्धतीचा वापर करावा. सर्व शिबिरे ७ दिवसांची असावीत. उद्घाटन सोहळा आणि समारोप आधीच्या व नंतरच्या दिवशी असावा.
- ६) विद्यापीठांनी आपल्या अधिनस्त महाविद्यालयांची शिबिरे एकाच कालावधीत आयोजित करावीत. उदा. दिवाळीची सुट्टी / नाताळची सुट्टी / उन्हाळी सुट्टी.
- ७) शिबिरामध्ये विद्यार्थ्यांची संख्या शासनाने वितरित केलेल्या संख्ये एवढीच असणे बंधनकारक आहे.
- ८) एखाद्या महाविद्यालयामध्ये विद्यार्थी संख्या पूर्ण होत नसल्यास, जिल्हास्तरीय किंवा विद्यापीठस्तरीय शिबिरे आयोजित करण्याची जबाबदारी विभाग समन्वयक, जिल्हा समन्वयक आणि संचालक, रासेयो यांची राहील.
- ९) शिबिरामध्ये सहभागी असणाऱ्या सर्व स्वयंसेवकांचे प्रशिक्षण नियमित कार्यक्रमामध्ये अंतर्भूत करून, शिबीरपूर्व प्रशिक्षण घेण्याची जबाबदारी विभाग समन्वयक, जिल्हा समन्वयक व संचालक, रासेयो यांची राहील. प्रशिक्षणासाठी प्रशिक्षित व्यक्तींना आमंत्रित करणे आवश्यक आहे.

१०) जिल्हा व विद्यापीठस्तरीय शिबिरे ऑगस्ट ते सप्टेंबर या महिन्यात सुरु करावीत.

११) शासनाची मान्यता प्राप्त झाल्यास प्रत्येक तालुक्यात २०० मुलांचे ७ दिवसांचे शिबिर पाणी फाऊंडेशन / नाम यांच्या आर्थिक सहकायांनी राबविणे.

राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या उपक्रमाची योग्य रितीने अंमलबजावणी व्हावी, यासाठी ही नियमावली तयार करण्यात आली आहे. या आधारावर उपक्रम राबविले जावेत, असा राज्य शासनाने निर्णय घेतलेला आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०९२६१५५१५८४४०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Atul Hansraj Salunkhe

(डॉ. अतुल साळुंके)

राज्य संपर्क अधिकारी / विशेष कार्य अधिकारी,

प्रत,

१. मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
२. मा.मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा.राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा.अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई,
५. संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे,
६. संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई,
७. शिक्षण संचालक, शालेय शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
८. संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई,
९. कुलगुरु / कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे,
१०. कार्यक्रम सल्लागार, राष्ट्रीय सेवा योजना, भारत सरकार, मनुष्यबळ विकास मंत्रालय, युवक कार्य व क्रिडा विभाग, शास्त्री भवन, नवी दिल्ली,
११. संचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई (दूरदर्शन, आकाशवाणी, वृत्तपत्रे इत्यादींच्या माध्यमाद्वारे यथोचित प्रसिद्धी देण्यासाठी)
१२. क्षेत्रिय संचालक, राष्ट्रीय सेवा योजना, विभागीय केंद्र, पुणे
१३. कार्यक्रम समन्वयक तथा संचालक, राष्ट्रीय सेवा योजना, सर्व विद्यापीठे,
१४. पुरस्कार निवड समितीचे सदस्य,
१५. पुरस्कार प्राप्त कार्यक्रम अधिकारी व त्यांच्या महाविद्यालयांचे प्राचार्य,
१६. पुरस्कार प्राप्त विद्यार्थी,
१७. निवडनस्ती, साशि - ७.

राष्ट्रीय सेवा योजना निधी व विद्यार्थी संख्या

नियमित कार्यक्रम व विशेष शिबौर अनुदान -

अ.क्र.	कार्यक्रम	सन २०२१-२२ पर्यंत मंजूर असलेला दर (रुपये)	सन २०२२-२३ पासून सुधारित दर (रुपये)
१	नियमित उपक्रम	रु.२५०/- प्रती विद्यार्थी प्रती वर्ष	रु.४००/- प्रती विद्यार्थी प्रती वर्ष
२	विशेष शिबौर	रु. ४५०/- प्रती विद्यार्थी प्रती वर्ष (नियमित उपक्रमाकरिता मंजूर विद्यार्थी संख्येच्या ५०% प्रमाणात)	रु. ७००/- प्रती विद्यार्थी प्रती वर्ष (नियमित उपक्रमाकरिता मंजूर विद्यार्थी संख्येच्या ५०% प्रमाणात)

नियमित कार्यक्रम व विशेष शिबौर अनुदान दाराची विभागणी-

अ.क्र.	घटक	सन २०२१-२२ पर्यंत मंजूर असलेल्या दराची विभागणी (रुपये)	सन २०२२-२३ पर्यंत मंजूर केलेल्या सुधारित दराची विभागणी (रुपये)
नियमित उपक्रम			
१	विद्यापीठ स्तरावरील प्रशासकीय खर्च	३०	४०/-
२	कार्यक्रम अधिकारी यांचा पोकेट भत्ता	४८/-	६०/-
३	लिपिकीय/छपाई/डैनंदिन साहित्य सामग्री वापर/आकस्मिक खर्च	१२/-	२७/-
४	कार्यक्रमावरील खर्च	१६०/-	२७५/-
	एकूण	२५०/-	४००/-

विशेष शिबौर (७ दिवसीय निवासी शिबौर)

(नियमित उपक्रमाकरिता मंजूर विद्यार्थी संख्येच्या ५०% प्रमाणात)

अ.क्र.	घटक	सन २०२१-२२ पर्यंत मंजूर असलेला दर (रुपये)	सन २०२२-२३ पासून सुधारित दर (रुपये)
१	७ दिवसीय निवासी शिबौर	रु. ४५०/७=६८.२८ प्रति विद्यार्थी प्रति दिवस	रु. ७००/७=१०० प्रति विद्यार्थी प्रति दिवस
	एकूण	४५०/-	७००/-

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ अकोला, रासेयो सन 2023-24 करीता स्वयंसेवक वाटप तकता

अ.क्र	महाविद्यालयाचे नाव	नियमित शिबिर	विशेष शिबिर
1	कृषि महाविद्यालय, अकोला.	180	90
2	कृषि महाविद्यालय, नागपुर	200	100
3	कृषि अभियांत्रिकी व तांत्रिकी महाविद्यालय अकोला.	60	30
4	श्री. शिवाजी कृषि महाविद्यालय, अमरावती.	180	90
5	आनंद निकेतन कृषि महाविद्यालय, वरोरा जि.चंद्रपुर	100	50
6	उदयान विद्या महाविद्यालय, अकोला	60	30
7	वनविद्या महाविद्यालय, अकोला	50	25
8	श्री. शिवाजी उदयानविद्या महाविद्यालय, अमरावती	80	40
9	स्वा.वीर गणपतराव इंगळे कृषि महाविद्यालय, जळगाव जामोद	80	40
10	कृषि महाविद्यालय, दारवडा जि. यवतमाळ	80	40
11	मारोतराव वादाफळे कृषि महाविद्यालय, यवतमाळ	80	40
12	स्वामी विवेकानंद कृषि महाविद्यालय, हिवरा जि. बुलडाणा	80	40
13	श्री. शिवाजी जैव तंत्रज्ञान महाविद्यालय, अमरावती	60	30
14	रामकृष्ण बजाज कृषि महाविद्यालय, पिपरी वर्धा	80	40
15	सौ.वसुधा ताई देशमुख अन्न व तंत्रज्ञान महाविद्यालय, अमरावती	40	20
16	स्वा. वीर गणपतराव इंगळे अभियांत्रिकी महाविद्यालय, जळगाव जामोद जि.बुलडाणा	60	30
17	स्वामी विवेकानंद कृषि वाणिज्य व्यवस्थापन महाविद्यालय, हिवरा आश्रम जि.बुलडाणा	40	20
18	डॉ. राजेन्द्र गोडे कृषि महाविद्यालय, बुलडाणा...	80	40
19	श्री. संत शंकर महाराज कृषि महाविद्यालय, पिपळखुटा तांधामणगांव (रेल्वे) जि. अमरावती.	80	40
20	समर्थ कृषि महा. देऊळगांवराजा. जि.बुलडाणा	80	40
21	स्व. आर. जी. देशमुख कृषि महा. तिवसा जि. अमरावती	40	20
22	कृषि महाविद्यालय सोनापुर, गडचिरोली	100	50
23	स्वा. वीरगणपतराव इंगळे उदयानविद्या महाविद्यालय, जळगाव जामोद जि.बुलडाणा	60	30
24	कृषि महाविद्यालय, उमरखेड जि. यवतमाळ	80	40
25	सौ. वसुधाताई देशमुख कृषी महा. बोडणा, अमरावती	60	30
26	कृषि महाविद्यालय, रीसोड	80	40
27	मनोहरभाई पटेल कृषीमहा. हिराटोला, जि. गोंदिया	80	40
28	सेवकभाऊ वाघाये पाटील कृषी महाविद्यालय, केसलवाडवाघता...लाखणी जि.भंडारा	80	40
29	कृषि महा. शिर्ला अंधार, ता. पातुर जि अकोला	80	40
30	स्व.वसंतराव नाईक जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, यवतमाळ	50	25
31	राजश्री शाहु महाराज कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय सङ्क अर्जुनी, गोंदिया	60	30
32	कर्मविर जोगदंड कृषि महाविद्यालय, आमरखेड, वाशिम	40	20
33	कृषि महाविद्यालय कोगारा, यवतमाळ	60	30
34	पी.आर. पोटे कृषीमहाविद्यालय, अमरावती	60	30
35	केवलरामजी हरडे कृषि महाविद्यालय, चामोर्शी, गडचिरोली	60	30
36	कृषी महाविद्यालय, मुल	40	प्रथम वर्ष
37	स्व. वसंतराव नाईक अन्न व तंत्रज्ञान महा. यवतमाळ	20	प्रथम वर्ष
		2800	1370

वार्षिक अहवाल २०२२-२०२३

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ अंतर्गत येणाऱ्या विविध महाविद्यालय रासेयो अंतर्गत घेण्यात आलेल्या वर्ष २०२२-२३ च्या नियमित कार्यक्रमाचा तपशिल खालील प्रमाणे आहे.

नियमित कार्यक्रम

१. दि. ५ जुन २०२२ जागतिक पर्यावरण दिन

जागतीक पर्यावरण दिना निमीत विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात यामधे स्वयंसेवकांना व नागरीकांना तजाद्वारे ग्रिन हाऊस इफेक, ग्लोबल वा हवामानातील बदलांमुळे. त्यांचा शेतीच्या उत्पादनावर होत असलेला परीणाम, पावसाचे प्रमाण कमी होण्याची कारणे या संदर्भात सविस्तर मार्गदर्शन केले. त्या पाण्याचे पुनर्भरण करण्याचे व प्रत्येकाने कमीत कमी एक झाड लावून त्याचे करण्याचे आवाहन केले. त्यानंतर विद्यार्थ्यांनी प्लॅस्टीक कॅरीबॅग व बॉल गोव कचरा जाळून नषा केल्या. यावेळी रा.से.यो कार्यक्रम अधिकारी यांनी स्वयं पर्यावरण रक्षणाची शपथ प्रदान केली.

२. वृक्षारोपण कार्यक्रम

मा. प्रतंप्रधान व मा. मुख्यमंत्री यांच्या वृक्षारोपण या कार्यक्रमा अंतर्गत सन २०२१ यावर्षी विक्रमी वृक्षारोपण करण्याचे उदिष्ठा गाठण्याचे दुणिने विद्यापीठातील व सलग्रीत सर्व महाविद्यालयामध्ये वृक्षारोपणाचा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता, त्यामध्ये वृक्षलागवडी सोबतच सुखा कचरा गोळा करून खत निर्माती करीता वापरण्यात आल. झाडांना उखरी व आळे करणे, रासेयोच्या विशेष शिबीरा दरम्यान गावामधे गावातील शाळेच्या आवारात रस्त्यालगत झाडे लावण्यात आली व सर्व महाविद्यालयातील अधिकारी, कर्मचारी, कार्यक्रम अधिकारी, रासेयो स्वयंसेवक व स्वयंसेविकांनी मिळून रस्त्याच्या दुतर्फा व सभोवतालच्या रिकाम्या तसेच कडयावर कडुमिंब, अशोका, बोगनवेल, आंबा, जांभुळ, करंजी इत्यादी जातीची झाडे लावण्यात आली. यावेळी बन्याच गावामधे ग्रामपंचायत सरपंच, उपसरपंच, सदस्य, तलाठी, अंगणवाडी शिक्षिका, ग्रामसेवक, सामाजिक कार्यकर्ते तथा ग्रामस्थ यांचा सहभाग लाभला.

रक्तगट तपासणी व रक्तदान

श्री. सेवकाभाऊ वाघाये पाठील, कृषी महाविद्यालय व जिल्हा यांच्या संयुक्त विद्यमाने एक दिवसीय रक्तदान शिबीराचे आयोजन करण्यात आले होते. या शिबीरात जिल्हा रुग्णालय भंडारा यांचे रक्तपेढी चमु उपस्थित होती. २६ रक्तदात्यानी रक्तदान केले..

पल्स पोलिओ लसीकरण मोहीम

महाराष्ट्र शासनातर्फे राबविण्यात येणाऱ्या पल्स पोलिओ लसीकरण अभियानात रासेयोच्या स्वयंसेवकांनी परोघरी जावून पोलिओ डोज बाबतचे महत्व समजावुन सांगीतले व या विद्यापिठा

अंतर्गत येणाऱ्या विविध महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवायोजनेच्या स्वयंसेवक व स्वयंसेवीकांनी सक्रीय सहभाग घेऊन हा उपक्रम यशस्वीरित्या राबविण्यात मदत या केली. सदर अभियानात रासेयो स्वयंसेवकांनी पोलिओ बुथवर जावून गर्दीच्या ठिकानी शिस्त २५०० राखण्यास व गोंधळ न होवू देण्यास डॉक्टारांना सहकार्य केले.

पशुरोग निदान शिबिर

राष्ट्रीय सेवा योजना अंतर्गत विद्यापीठातील विविध महाविद्यालयात विशेष गावाम विनामुल्य औषधे देण्यात आले तसेव पशुरोगनिदान शिबिराचे आयोजन करण्यात आले, त्यामधे बैल, गाई दरम्यान शिविरा, बकरी, कोंबडी, कुत्रे

इत्यादि जनावराची तपसणी करून जनावरांची निगा कशी राखावयाची याबाबत तज्जानी मार्गदर्शन केले. तसेच स्वयंसेवकांना जनावरांच्या विविध आजार त्याची कारणे व त्यावरील उपाय याबाबत माहिती दिली.

कृषि दिन

१ जुलै २०२२ रोजी वसंतराव नाईक यांच्या जयंती निमीत कृषि दिन साजरा करण्यात आला. कृषि दिनानिमीत महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांनी कृषि जागर दिंडीचे आयोजन केले. तसेच स्वयंसेवकांनी वेगवेगळ्या विषयांवर पथनाट्य सादर केली. महाविद्यालयात आल्यानंतर सर्व विद्यार्थ्यांनी वृक्षारोपण केले.

दि. २१ जुन आंतरराष्ट्रीय योग दिन,

आंतरराष्ट्रीय योग दिना निमीत विद्यापीठामधे योग शिबिराचे आयोजन आले. या वर्षी कोळ्हीड १९ चा प्रादुर्भाव लक्षात घेता विद्यार्थी कल्याण अधिकारी कार्यालया मार्फत योग दिन आयोजित केला व त्यासाठी प्रमुख उपस्थिती मा. कुलगुरु डॉ. विलास भाले व इतर मान्यवर उपस्थित होते. फातिमा शेख योग शिक्षक यांनी योगाचे प्रात्यक्षिक करून दाखविले. यामधे विविध वयोगातील स्त्री, पुरुष तथा विद्यार्थी व विद्यार्थिनी उपस्थित होते. त्याप्रमाणे त्यांना योगाचे प्रात्यक्षिक करून दाखविण्यात आले व योगाचे आजच्या युगातील महत्व समजावुन सांगण्यात आले. प्रत्येकाने रोज सकाळी अर्धा तास तरी योगासने करावी असे आव्हान करण्यात आले. त्यामुळे सुटूट समाजाची निर्माती होवुन बलशाली देशाची निर्माती होईल असे सांगुन योग प्रात्यक्षिकाची पुस्तके व सीढी यांचे वाप करण्यात आले. तसेच विद्यापीठातील संलग्न महाविद्यालयामधे सुध्दा योगासनाचे प्रसंगी करण्यात आले यामधे महाविद्यालय: किडागांणामधे विविध योगासने व सूर्यनमस्कार इत्यादिचे प्रात्यक्षिक करून विद्यार्थी व उपस्थिताकडुन योगासने करून घेण्यात आली.

स्वच्छता पंथरवाडा

मा. पतंप्रधान नरेद्रजी मोदी यांनी राबविलेल्या स्वच्छ भारत अभियान अंतर्गत विद्यापीठामधे व महाविद्यालयामधे स्वच्छता पंथरवाड्याचे आयोजन दि. १ ऑगस्ट ते १५ ऑगस्ट २०२२ सर्व महाविद्यालयात स्वच्छता पंथरवाडा साजरा करण्यात आला. यामध्ये रा.से.यो. स्वयंसेवकांनी परीसराची स्वच्छता, होस्टेल मधील कचरा निर्मुलन इत्यादी कार्यक्रम राबवीले करण्यात आले. या निमीत प्रत्येकांनी आपल्या सभोवताली परीसर, रुम, कपाट, फाईल्स, तसेच कार्यालयासमोरील परीसर बगिचे, प्रयोगशाळा, वसतीगृहे यांची सफाई करण्यात आली व सर्वांना स्वच्छतेची शपथ देण्यात आली. तसेच गावामधील विहिरीमधे पावडर टाकून पाणी स्वच्छ करण्यात आले वे तसेच गावामधील आठवडी बाजारामधे प्लॉस्टिक पिशव्या ऐवजी कापडी पिशव्यांचे वाप करण्यात आले. तसेच परीसरामधून रैली काढून स्वच्छतेविषयी जनजागृती करण्यात आली, तसेच स्वच्छते बाबत आपली जबाबदारी जावुन याबाबत चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले व या विषयावर निबंध स्पर्धेचे करण्यात आले. आयोजन सुध्दा करण्यात आले.

शहीद दिवस तथा सद्ग्रावना दिवस

राष्ट्रीय सेवा योजना अंतर्गत विद्यापीठातील विविध महाविद्यालयात २०११ रोजी विद्यापीठातील शहिदांना श्रद्धांजली वाहण्यात आली. या प्रसंगी मान्यवरानी २० ऑगस्ट शहिदानविषयी माहिती दिली शेतकऱ्यांनवर व शेतीवर येना या संकावर मात करण्यासाठी शेतकऱ्याच्या हितवाह कार्यक्रम राबविल्यास हिच शेतकऱ्यांना खरी श्रद्धांजली होईल असे सांगितले व हा उपक्रम सर्व महाविद्यालयात राबविण्यात आला. सद्ग्रावना दिनानिमीत तसेच राष्ट्रीय एकात्मतेसाठी सद्ग्रावना प्रतिज्ञा घेण्यात आली. त्या निमीत महाविद्यालय परीसरामधे वृक्षारोपण व श्रमदान करण्यात आले. यामध्ये रा.से.यो. च्या स्वयंसेवकांनी अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी उस्फुर्त सहभाग घेतला.

शिक्षक दिन

५ सप्टेंबर, २०२२ रोजी विद्यापीठातील सर्व महाविद्यालयामधे शिक्षक दिनाचे आयोजन करण्यात आले होते.

त्या निमीत भारताचे माजी राष्ट्रपती डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्ण यांची जयंती शिक्षक दिन म्हणुन साजरी करण्यात आली. याप्रसंगी डॉ. राधाकृष्णन यांच्या प्रतीमेस अतिथी कडुन हारार्पण करून पुष्पाजली वाहण्यात आली व आजच्या युगात अष्टाप शिक्षकाची गरज याचे महत्व विशद करण्यात आले, तसेच आजचा शिक्षक व जबाबदारी याविषयावर चिंतन करण्यात आले, यानंतर विद्यार्थ्यांनी स्वयंशासीत कॉलेज चालविले. यावेळी सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते. तसेच स्वयंसेवकांवरे सर्व गुरुजनांचे पुष्पगुच्छ देऊन आदर सत्कार करण्यात आला.

जिवनात गुरुचे महत्व व स्थान याबाबत महत्व सांगण्यात आले. डीजीएल इंडियाचे स्वप्न खरे उतरविण्यास आपण सज्ज आहोत असी विद्यार्थ्यांकडून घावाही देण्यात आली व नविन प्रवेशित विद्यार्थ्यांना परीचय करून देण्यात आला.

श्रमदान

विद्यापीठातील सर्व महाविद्यालयामध्ये राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत विवध जयंती निमीत श्रमदान करण्यात आले. या श्रमदानाच्या माध्यमातुन गावमध्ये साफसफाई करण्यात आली गावातील खड्यामध्ये मुरुम पाकुण पावसाळयात साचनाऱ्या पाण्याचा बंदोबस्त करण्यात आला व परीसरातील कचरा व प्लास्सिकच्या वस्तुचे निर्मुलन करून परिसर स्वच्छ करण्यात आला, रासेयो स्वयंसेवकांनी रस्त्याच्या दुर्तफा असलेल्या छोपया झाडांच्या भोवतालचे गवत कापुन त्याला वाफे केले. नाल्यामधील कचरा काढुन सफाई करण्याचे काम करण्यात आले, तसेच महाविद्यालयीन परिसरातील वस्तीगृहातील परीसरातील गाजर गवत निर्मुलना काम हाती घेण्यात आले व सर्व कार्यालयातील उपकरणे व कपा बल, इत्यादि वस्तुची साफ सफाई करण्यात आली. यामध्ये रा.से.यो. च्या स्वयंसेवकांनी, कर्मचारी व अधिकारी यांनी स्वयं सहभाग घेतला.

राष्ट्रपिता महात्मा गांधी व लाल बहादुर शास्त्री जयंती

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठाअंतर्गत सर्व महाविद्यालयामध्ये २ ऑक्टोबर २०२२ रोजी राष्ट्रपिता महात्मा गांधी जयंती हा अहिंसा दिन म्हणून साजरा करण्यात आला तसेच लाला बहादुर शास्त्री यांची जयंती साजरी करण्यात आली.

जागतिक एड्स दिन

दि. १ डिसे. २०२२ हा जागतीक एड्स दिन म्हणून पाळण्यात येतो या दिना निमित्त महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी दि. १ डिसेंबर २०२२ रोजी जागतीक एड्स दिन निमीत यावेळी जनजागृती रॅली काढली. यानंतर डॉक्टर व इतर मार्गदर्शक यांनी या आजाराचा स्वयंसेवकांना एड्सची या आजाराची कारणे व उपाययोजना यावर सखोल माहिती दिली.

प्रजासत्ताक दिन कार्यक्रम

२६ जानेवारी, २०२२ प्रजासत्ताक दिन सर्व महाविद्यालयामध्ये मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला प्रथम विद्यापीठामध्ये व सर्व महाविद्यालयामध्ये मान्यवरांचे हस्ते ध्वजारोहन करण्यात आले दि. २६ जानेवारी २०२२ रोजी तसेच काही महाविद्यालयांनी रा. से. यो. विद्यार्थ्यांनी पुढाकार घेऊन राष्ट्रघोषणा देत पूर्ण गावामधुन प्रभात फेरी काढली. या प्रसंगी महाविद्यालयातील स्वयंसेवकांनी सभोवतालच्या परिसरामधुन राष्ट्रघोषणा देत समाजातील वाई। रुढी बाबत जनजागृती करणारे फलक हाती घेऊन रॅली काढण्यात आल्या तसेच विविध खेळ स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले. व याप्रसंगी विद्यार्थ्यांनी दशाच्या प्रगतीत योगदान करावे असे आव्हान करण्यात आले. काहिं महाविद्यालयामध्ये स्वयंसेवकामार्फत व मान्यवरांचे हस्ते वृक्षारोपन करण्यात आले तसेच गाजर गवत निर्मुलन कार्यक्रम राबवीण्यात आले.

कृषि दिन

१ जुलै २०२२ रोजी वसंतराव नाईक यांच्या जयंती निमीत कृषि दिन साजरा करण्यात आला. कृषि दिनानिमीत महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांनी कृषि जागर दिंडीचे आयोजन केले तसेच स्वयंसेवकांनी वेगवेगळ्या विषयांवर पथनाट्य सादर केली. महाविद्यालयात आल्यानंतर सर्व विद्यार्थ्यांनी वृक्षारोपण केले.

दि. २१ जुन आंतरराष्ट्रीय योग दिन

आंतरराष्ट्रीय योग दिना निमीत विद्यापीठामधे योग शिबिराचे आयोजन आले. या शिबिरामधे पंतजली योग संस्था, शाखा अकोला यांचे संयुक्त विद्यमाने दीक्षांत सभागृह अकोला येथे योग प्रात्यक्षिकाचे आयोजन करण्यात आले यामधे विविध वयोगातील स्थि पुरुष तथा मुले उपस्थित होते त्याप्रमाणे त्यांना योगाचे प्रात्याक्षिक करून दाखविण्यात आले व योगाचे आजच्या युगातील महत्व समजावुन सांगण्यात आले. प्रत्येकाने रोज सकाळी अर्धा तास तरी योगासने करावी असे आव्हान करण्यात आले. त्यामुळे सुटूढ समाजाची निर्मीती होवुन बलशाली देशाची निर्मीती होईल असे सांगुन योग प्रात्यक्षिकाची पुस्तके व सीडी यांचे वाटप करण्यात आले, तसेच विद्यापीठातील संलग्न महाविद्यालयामधे सुधा योगासनाचे प्रसंगी करण्यात आले यामधे महाविद्यालय किडांगांमधे विविध योगासने व सूर्यनमस्कार इत्यादिये प्रात्याक्षिक करून विद्यार्थी व उपस्थिताकडुन योगासने करून घेण्यात आली.

११ एप्रिल २०२२ रोजी विज्ञान आणि तंत्रज्ञान दिवसाचे आयोजन करण्यात आले

या कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांना विज्ञान आणि तंत्रज्ञान या विषयावर मार्गदर्शन करण्यासाठी भाभा आौमिक रिसर्च मुंबई येथिल डॉ. शरद काळे आले होते. विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना सांगितले की, शेतकरी, शिक्षक आणि संशोधक या तीन फळ्यांमध्ये देशातील विविध समस्यांचे निराकरण होते. यापैकी संशोधक हा प्रश्न सोडविणारा, शेतकरी हा दर्जेदार अन्न उत्पादन तयार करणारा तर शिक्षक हा पिढी घडविणारा आहे. देशात जी अशांता आहे. ती शिक्षक, शेतकरी आणि संशोधक यांच्या ज्ञान गंगेने दूर होउन देश प्रगतीकडे वाचाल करण्यास सक्षम होऊ शकतो..

राज्यस्तरीय रासेयो शिबीर / कार्यशाळा

- १) कौशल्य निष्णात कार्यशाळा. १६ ते १८ डिसेंबर २०२२ दरम्यान बहाई अकॅडमी शिवाजी नगर, पाचगणी जि. सातारा येथे संपन्न झाला असून तेथे ? स्वयंसेवक सहभागी झाले होते.
- २) युवा नेतृत्व कार्यशाळा २९ ते २२ डिसेंबर २०२२ सावित्रीबाई पुणे विद्यापीठ, पुणे येथे संपन्न झाला असून तेथे ९ स्वयंसेवक व १ स्वयंसेविका सहभागी
- ३) राष्ट्रीय एकता शिबीर २५ ते ३१ मे २०२२ जिल्हा मोदिनापुर, कोलकत्ता संपन्न झाला असून तेथे ४ स्वयंसेवक व ४ स्वयंसेविका व १ कार्यक्रम अधिकारी सहभागी झाले होते. त्यामध्ये पोसार प्रेझेनोशन ला तृतीय स्थान, रांगोळी स्पर्धेमध्ये निंदीय स्थान तर प्रश्न मंजुषा स्पर्धेमध्ये तृतीय स्थान प्राप्त झाले आहे.
- ४) स्वच्छ वारी - स्वस्थ वारी निर्मल वारी हरित वारी कोरोनामुक्ती जनजागृती व आपती व्यवस्थापन व वृक्षारोपण उपक्रम दि. २२ जुन ते १० जुलै २०२२ दरम्यान सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे येथे आयोजित झाला असून त्यामध्ये १ स्वयंसेवक व २ स्वयंसेविका एकूण ०३ सहभागी झाले होते.

१. जागतीक पर्यावरण दिवस

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंती

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंती

डॉ. वंसजराव नाईक जयंती व कृषि दिन

शिक्षक दिवस

रक्तदान शिवीर

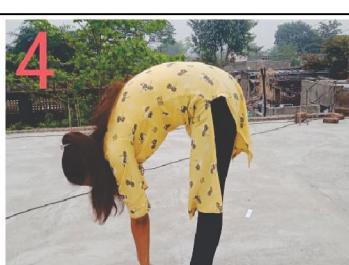
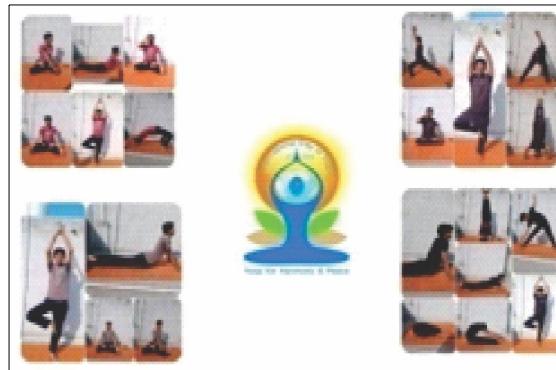
राष्ट्रीय सेवा योजना दिवस

जागतिक योग दिवस

जागतिक योग दिवस

Shri Santa Shanker Maharaj College
of Agriculture Pimpalkharta

Tq. Dhamangaon Railway, Dist. Amaravati

Khushbu P. Thamke

जागतिक योग दिवस

स्वातंत्र्य दिन कार्यक्रम

स्वातंत्र्य दिन कार्यक्रम

स्वातंत्र्य दिन कार्यक्रम

संविधान दिवस

कृषिरत्न डॉ. भाऊसाहेब उपाख्य पंजबराव देशमुख जयंती

प्रजासत्ताक दिन

राष्ट्रीय सेवा योजना
विशेष शिक्षीय २०२२-२३

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबीर

९. आनंद निकेतन कृषी महाविद्यालय, वरोरा

राष्ट्रीय सेवा योजना युनिट तर्फे दि ८ जानेवारी ते १४ जानेवारी, २०२३ दरम्यान ‘युवकांचा ध्यासः ग्राम शहर विकास’ या संकल्पनेवर आधारित विशेष निवासी शिबिराचे आयोजन जि.प.उच्च प्राथमिक शाळा, खेमजई, ता.वरोरा ए जि.चंद्रपूर येथे करण्यात आले होते.

शिबिराचे उद्घाटन वरोरा पं.स. संवर्ग विकास अधिकारी श्री.संदीप गोड शेलवार यांच्या हस्ते, डॉ. प्रमोद गम्पावार यांच्या उपस्थितीत व आनंद निकेतन कृषी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. सुहास पोतदार यांच्या अध्यक्षतेखाली पार पडले. यावेळी गावातील सरपंच, सौ मनीषा चौधरी, ग्रामपंचायत सदस्य, रमेश चौधरी, चंद्र हासमोरे, उपसरपंच, श्री एस एस बलकी, मुख्याध्यापक, श्री गुणवंत कापटे, अध्यक्ष शाळा व्यवस्थापन समिती, श्री विश्वनाथ तुरणकर, पोलीस पाटील व ग्रामस्थ उपस्थित होते.

शिबिरात ग्राम स्वच्छता व ग्राम सर्वेक्षणाचे आयोजन करण्यात आले. यामध्ये गावातील शेतकऱ्यांना पथनाठ्याच्या माध्यमातून प्रबोधन व वेगवेगळ्या शासकीय योजनांची माहिती मिळावी या उद्देशाने शिबिरार्थींनी उन्नत भारत अभियाना अंतर्गत गावातल्या कुटुंबांचे प्राथमिक सर्वक्षण केले. माती परीक्षणासाठी ग्रामस्थांच्या शेतातील मातीचे नमुने गोळा केले. ‘सायबर सुरक्षेबाबत’ माहिती व विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परीक्षेबाबत मार्गदर्शन केले.

गावकऱ्यांसाठी पशुचिकित्सा, लसीकरण व पशुधनाचे एकात्मिक व्यवस्थापन यांसाठी पशु चिकित्सा शिबीर ठेवण्यात आले होते.. पशुवैद्यकीय अधिकारी यांच्या माध्यमातून जनावरांना लसीकरण करण्यात आले.

गावातील भगिनींना फळ- प्रक्रिया युक्त पदार्थ निर्मिती व त्यांचे मूल्यवर्धन या करिता प्रशिक्षण दिले, बौद्धिक सत्रामध्ये ‘कृषीकन्येची यशोगाथा’ या सदराखाली कु. मोहिनी जाधव, तालुका कृषी अधिकारी, भद्रावती यांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला व महाराष्ट्र कृषी सेवेतील स्पर्धा परीक्षेबाबत मार्गदर्शन केले.

सकाळच्या सत्रात ‘ग्रामदिन-एकदिवस गावासाठी’ या अंतर्गत कृषी प्रदर्शनीचे आयोजन करण्यात आले होते. यात गावातील व पंचक्रोशीतील शेतकऱ्यांसाठी वेगवेगळ्या सेंद्रिय खतांची निर्मिती करण्याचे मार्गदर्शन तसेच सेंद्रिय पद्धतीने भाजीपाला, शेतातील मित्र कीटक व शत्रु कीटीची ओळख, वेगवेगळी कृषी उपयोगी उपकरणे यांचे प्रदर्शन ठेवण्यात आले होते. या कृषी प्रदर्शनीमध्ये तालुका कृषी अधिकारी कार्यालयाच्या वतीने आंतरराष्ट्रीय पौष्टिक तृणधान्य वर्ष २०२३ अंतर्गत विविध तृण धान्यांची माहिती शेतकर्यांना मिळावी या करिता स्टॉल लावण्यात आले होते. तृण धान्य पिकाच्या लागवडीत वाढ करण्याचे आवाहन यावेळी कृषी विभागाच्या वतीने करण्यात आले.

शिबीर समारोपाच्या दिवशी सकाळी गावामध्ये वृक्षलागवड व पर्यावरण संवर्धना करिता वृक्षांदिंडी काढून प्रबोधन करण्यात आले. यामध्ये गावातील गुरुदेव सेवा मंडळ व महिला मंडळाने देखील आपला सहभाग नोंदविला. तुपारी समारोपीय कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.

आनंद निकेतन कृषी महाविद्यालय, वरोरा

२. कृषि महाविद्यालय, कोंधारा

विशेष संस्कार शिबीर दिनांक ५ जानेवारी ते ११ जानेवारी या दगम्यान गरम पाथरी ता.केळापूर जि. यवतमाळ येथे आयोजीत करण्यात आले होते. सदर विशेष शिबिराचे उद्घाटन मा.श्री.दिपकभाऊ एम्बडवार, कार्यकारी अध्यक्ष वि.रु.रि.फा, कोंधारा, मुख्य अतिथी महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. एस.पी.ढोके, कृषि तंत्र विद्यालय कोंधारा येथील प्राचार्य श्री. पि.पि.वाहुरवाघ, ग्राम पाथरी येथील सरपंच सौ.अनिताताई हजारे, उपसरपंच महादेव उईके, ग्रामसेवक श्री. प्रवीण कुमारे, पोलीस पाटील सचिन भगत, कार्यक्रम अधिकारी श्री, डी.आर.जाधव तसेच ग्रामपंचायत सदस्य यांनी केले. कार्यक्रमाला महाविद्यालातील सर्व प्राध्यापक वृद्ध, कर्मचारी व गावातील मंडळी उपस्थित होते.

विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानात भर पडावा व त्याच्या राष्ट्रीय सेवा योजनेतील सहभागातून सर्वांगीण विकास होण्यासाठी दि. ६ जानेवारी २०२३ रोजी मा. श्री. डॉ. प्रवीण कनाके रा.से.यो. कार्यक्रम अधिकारी बाबासाहेब देशमुख पारवेकर महाविद्यालय पांढरकवडा यांचे मार्गदर्शनपर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. तसेच डॉ.एन.के. सोरे यांचे सामाजिक जडणघडणीत युवकांचे योगदान या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते.

जिवाणूखत त्याचा वापर व त्याचे प्रकार या विषयी गावातील लोकांना माहिती मिळाली या उद्देशाने जीवाणूखते वापरावयाचे प्रात्यक्षिक दिनांक ७ जानेवारी २०२३ रोजी महाविद्यालयाच्या प्राध्यापिका के.के.माने यांनी करून दाखविले

ग्रामीण लोकांना नवनवीन तंत्रज्ञानाची माहिती व्हावी तसेच विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानात भर पडावी म्हणून दि. ८ जानेवारी २०२३ ला 'माती परीक्षण' या विषयावर प्रा. उत्कर्ष ढेमरे यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. तसेच दिनांक ९ जानेवारी २०२३ रोजी 'ग्रामीण कृषि संबंधित विविध योजना' यावर व्याख्यान पांढरकवडा येथील तालुका कृषि अधिकारी मा.श्री.दासरवर यांनी केले. व 'सेंट्रिय शेती काळाची गरज' या विषयावर दिनांक १० जानेवारी २०२३ रोजी व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.

विशेष शिबिराचा समारोप दि. ११ जानेवारी, २०२३ रोजी झाला. या कार्यक्रमाला पाथरी गावाच्या सरपंच्या सौ.अनिताताई हजारे व उपसरपंच महादेव उईके प्रमुख अतिथी म्हणून लाभल्या. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्राचार्या डॉ. एस.पी. ढोके होत्या. तसेच शिबिराच्या अहवालाचे वाचन कार्यक्रम अधिकारी प्रा.श्री.डी.आर. जाधव यांनी केले व त्यानंतर मान्यवरांनी उपस्थित गावकरी व विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील सर्व प्राधापक व कर्मचारी सुद्धा उपस्थित होते.

कृषि महाविद्यालय, कोंधारा

३. विवेकानंद कृषि व्यवसाय व्यवस्थापन, हिंवरा आश्रम

महाविद्यालयाचे हिंवाळी शिबीर ग्राम नायगाव खुर्द, ता. चिखली, जि. बुलडाणा येथे १० डिसेंबर, २०२२ ते १७ डिसेंबर, २०२२ याकालावधीत आयोजित करण्यात आले. शिबीराचे उद्घाटन मा. श्री. जितेंद्रजी आडोळे साहेब, ठाणेदार साखरखेडी यांच्या हस्ते झाले. अध्यक्षस्थानी मा. श्री. मंगेश म. जकाते, प्राचार्य विवेकानंद कृषि व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय हे होते. ग्रामपंचायत सदस्य गावकरी मंडळी तसेच विवेकानंद कृषि व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालयातील प्राध्यापकवृंद व शिक्षकेतर कर्मचारी इत्यादी मान्यवरांची भरगच्च उपस्थिती लाभली होती. ग्रामस्थांचे सोबत आणि सहकाऱ्यांने श्रमदान व वृक्ष देखभाल करण्यात आली. महिला सक्षमीकरण ‘विषयाचे अनुषंगाने प्रभातफेरीचे आयोजन करण्यात आले.

प्रभात फेरीमधून झाडे जगवा झाडे वाढवा, एक मूल एक झाड असे नारे देण्यात आले. श्रमदानाअंतर्गतबांध बांधण्याचे कामपूर्ण करण्यात आले. शेतकऱ्यांच्या विविध शेतीविषयक प्रश्न, पिक पृथक्की, पाण्याचे नियोजन, किंडनाशक फवारणी इ. बाबत माहिती देण्यात आली. विद्यार्थ्यांनी सर्वधर्म समभाव आधारित एक पथनाट्य सादर केले. त्यानंतर ‘पशु चिकित्सा व पशुरोग निदान शिबीर’ कार्यक्रमात मा. डॉ. एस. एम. मोरे व डॉ. सुनिल देशमाने यांनी पशुपालनाबाबत शेतकऱ्यांना बहुमोल मार्गदर्शन केले. तसेच दुपारी विद्यार्थ्यांची ‘वादविवाद स्पर्धा’ पार पडली. सायंकाळी संस्कृतिक कार्यक्रम झाले. यात स्वयंसेवकानी विविध विषयांवर संस्कृतिक कार्यक्रमात सहभाग घेतला.

विषारी साप कोणते व विषारी नसलेले साप कोणते तसेच सापांबाबत घ्यायव्याची काळजी याबाबत सखोल माहिती सांगितली.

उद्घाटन समारंभ

वृक्ष दिंडी

लोकजागर कार्यक्रम

सर्वधर्म सम्भाव

पशु चिकित्सा

अंधश्रद्धा निर्मलन

४. श्री शिवाजी कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय अमरावती

श्री.शिवाजी कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवायोजनेचे विशेष शिबीर दिनांक ०१ ते ०७ जानेवारी, २०२३ दरम्यान ग्राम रेवसाता. जी. अमरावती येथे आयोजित करण्यात आले होते.कार्यक्रमाच्या अध्यक्षा महाविद्यालयाच्या प्रा. दीपाली भारसकळे, कार्यक्रमाचे उद्घाटक मा. श्री जयंतराव कद्रे (अध्यक्ष मु. व ब्र. संस्था श्री क्षेत्र रेवसा), प्रमुख उपस्थित मा. वृषाली भगतानी (पोदार इंटरनॅशनल स्कूल, अमरावती) , प्रा. वृषाली ओक तसेच राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ.पंकज वानखडे इत्यादी मान्यवर मंचावर उपस्थित होते.

संपूर्ण ग्राम रेवसा मधून ग्राम दिंडी काढण्यात आली या प्रसंगी उपस्थित विद्यार्थ्यांना वृक्षारोपणाचे महत्त्व सांगून पर्यावरणाचा समतोल राखण्यासाठी कोणत्या गोष्टी करणे आवश्यक आहे राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांनी घरोघरी जाऊन पशुरोगनिदान शिबिराबद्दल माहिती दिली.या प्रसंगी अधिकाऱ्यांनी जनावरांचे विविध आजार त्यांची कारणे व त्यावरील उपाय इत्यादी विषयाची माहिती शिबिरार्थी तसेच गावकन्यांना दिली.

विशेष शिबिरामध्ये श्रमदाना अंतर्गत श्री क्षेत्र रेवसा परिसरातील सर्व प्लास्टिक निर्मलन करण्याचे कार्य शिबिरार्थ्यांनी करून संपूर्ण परिसर स्वच्छ केला विशेष शिबिरामध्ये ३ जानेवारी २०२३ रोजी क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंतीचे अवचितसाधून महिला मेळावा (महिला सशक्तिकरण) या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

शिबिरास सुप्रसिद्ध शास्त्रज्ञ प्रोफेसर अमोट्सङ्गफानी यांनी भेट दिली, ते नागपूर येथे सुरु असलेला इंडियन सायन्स काँग्रेसमध्ये व्याख्यान देण्यासाठी भारत दौच्यावर आहेत, या भेटी दरम्यान त्यांच्या सोबत त्यांचे मित्र प्रोफेसर यौलपेरे, डॉ.जय किरण तिडके माजी प्र. कुलगुरु संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ अमरावती, डॉ. प्रशांत गावंडे विभाग प्रमुख, वनस्पतीशास्त्र विभाग संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ अमरावती, डॉ. दिलीप हांडे प्राचार्य, श्री पुंडलिक महाराज महाविद्यालय नांदुरा, महाविद्यालयाच्या प्राचार्या दिपाली भारसाकळे तसेच रासेयो कार्यक्रम अधिकारी डॉ पंकज वानखडे इत्यादी मान्यवर उपस्थित होते.

सायंकाळची प्रार्थना व भजन संध्याने दिनचर्याचा समारोप होत असे भजनाकरिता गावातील लहान मुलांचा प्रतिसाद फार उल्लेखनीय होता.

इजराइलचे सुप्रसिद्ध शास्त्रज्ञ प्रोफेसर अमोटडाफनी
यांची शिबिरास सदिच्छा भेट

प्रोफेसर अमोटडाफनी शिबिरार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना

शिबिरार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना मा अशोक काळीवकर
नायब तहसीलदार निवडणूक तिवासा

शिबिरार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना प्रा.डॉ.प्रवीण गुल्हाने
महिला महाविद्यालय अमरावती

शिबिरार्थ्या नामार्गदर्शन करताना मा.निशांत देशमुख
पोलीस निरीक्षक फेजर पुन्हा पोलीस स्टेशन अम.

पथनाट्याचे सादरीकरण करताना शिबिरार्थी

पशु रोगनिदान शिबिर

शिबिराच्या समारोपिय कार्यक्रमास उपस्थित मान्यवर

५. कृषि महाविद्यालय, आमखेडा

विषेश निवासी शिबिराचे उद्घाटन डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला संलग्नित कर्मयोगी बाबारावजी जोगदंड कृषि महाविद्यालय, आमखेडा अंतर्गत राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विमलेश्वर महादेव संस्थान, रामनगर-जोडगळ्हाण येथे उद्घाटन करण्यात आले.

सेंद्रीय शेती काळजी गरज असे कार्यक्रमाचे अध्यक्ष मा. देशमुख महाराज यांनी आपल्या मार्गदर्शनातून सांगीतलेराष्ट्रीय सेवा योजनेचे शिबिरामध्ये गावातील नागरिकांनी आरोग्य तपासणी केली व गावामध्ये स्वच्छता अभियान राबविण्यात आले. सोबतच व्यसनमुक्ती विषयी पथनाट्य साजरा करण्यात आले. त्यासाठी डॉ. देशमुख मँडम व डॉ. देवंडे मँडम च्या मार्गदर्शन करून आरोग्य तपासणीमा. शेख जहांगीर (राष्ट्रपती पुरस्कार प्राप्त) यांनी विद्यार्थ्यांना नव नवीन तंत्रज्ञानाच शोध घेण्याचा प्रयत्न करा असे आवाहन केले.

कृषि महाविद्यालय, आमखेडा अंतर्गत राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांनी जोडगळ्हाण येथील ग्रामस्थांसोबत चर्चा करून गावातील शेतीविषयक समस्या जाणून घेतल्या. आयुष्यमान भारत, प्रधानमंत्री जनआरोग्य योजनेचे कार्ड काढण्याविषयी ग्रामस्थांना मार्गदर्शन केले. पौष्टिक तृण धान्य दिवस विषयी मार्गदर्शन शेतकऱ्यांना करण्यात आली

पिकांमध्ये येत असलेल्या किड व रोग विषयी मार्गदर्शन केले व विद्यार्थ्यांनी ग्रामीण मूल्यांकन सहभाग विषयी शेतकऱ्यांना मार्गदर्शनयुवकांचा ध्यास, ग्राम शहर विकास संकल्पनेच्या आधारित कृषि विषयक चर्चा सत्र व प्रात्याक्षिक, योग अभ्यास, पर्यावरण जनजागृती, ग्राम स्वच्छता अभियान, व्यसनमुक्ती, अश्या प्रकारचे विविध कार्यक्रम घेण्यात आल्या असल्याची माहिती कू. आकांक्षा पानझडे हिने प्रास्तविकेतून सांगीतले. राष्ट्रीय सेवा योजना हे आदर्श संस्काराचे व्यासपीठ असुन व्यक्तिमत्त्व विकासाचे विद्यापीठ आहे. राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या सुम गुणांना वाच मिळतो असे रा. से. यो. कार्यक्रम अधिकारी डॉ. आर. एस. करंगामी, प्रा. एस. टी. जाधव प्रा. पि. टी. नीचळ यांनी आपल्या मार्गदर्शनातून सांगितले.

या प्रसंगी कार्यक्रमांचे अध्यक्ष म्हणून मा. देशमुख महाराज, तसेच कार्यक्रमाला प्रमुख पाहुणे म्हणून मा. अनिलजी बोरकर (शिक्षक) जि. प. प्रा. शाळा, जोडगळ्हाण व गावातील प्रतिष्ठित नागरिक उपस्थित होते. या कार्यक्रमाला कृषि महाविद्यालय, आमखेडा येथील डॉ. आर. एस. करंगामी, रा. से. यो. कार्यक्रम अधिकारी, प्रा. पि. टी. नीचळ, प्रा. एस. टी. जाधव, प्रा. एम. पी. सुरुषे, उदय पुरंदरे आणि संदेश बनसोड कार्यक्रमाला उपस्थित होते. यशस्वी कार्यक्रमासाठी गावचे सरपंच मा. रंजित जाधव, कृषि महाविद्यालय, आमखेडाचे प्राचार्य डॉ. एस. एम. जाधव, मा. अविनाश जोगदंड, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, कृषि महाविद्यालय, आमखेडा व मा. अंजिक्य पिसाळ, कृषि अधिकारी, गी. ह्यु. का. डे. ट्रस्ट यांचे मार्गदर्शन लाभले.

कृषि महाविद्यालय, आमखेडा

विषेश निवासी शिबिराचे उद्घाटन आरोग्य तपासणी शिबीर

स्पर्धा परीक्षा विषयी मार्गदर्शन केले.प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजनेचे कार्ड

किंड व रोग विषयी मार्गदर्शन प्लॅस्टिक कचऱ्याचे व्यवस्थापन

६. स्वा. विर ग. इं. कृषि महाविद्यालय, जळगाव जामोद

राष्ट्रीय सेवा योजना द्वारा या संकल्पनेने वर आधारित १७ डिसेंबर २०२२ ते २३ डिसेंबर २०२२ दरम्यान ग्राम सखारामपूर, ता. जळगाव (जामोद) जि. बुलडाणा येथे आयोजित करण्यात आले होते. राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबिराच्या उद्घाटन प्रसंगी कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष स्थानी मा.आ.श्री. कृष्णरावजी इंगळे, अध्यक्ष सातपुडा शिक्षण संस्था, जळगाव (जामोद) तथा उद्घाटक संत सखाराम महाराज संस्थांचे आचार्य, गुरुवर्य ह.भ.प. तुकाराम महाराज तसेच प्रमुख पाहुणे मा. श्री. हरिभाऊजी इंगळे, उपाध्यक्ष सातपुडा शिक्षण संस्था, जळगाव (जामोद).

जनावरातील लम्पी त्वचारोग लसीकरण शिबीर

सकाळच्या सत्रात जनावरातील लम्पी त्वचारोग लसीकरण शिबाराचे आयोजन करण्यात आले. या शिबिरास एकूण ६७ जनावराचे लसीकरण करण्यात आले.

एड्स जनजागृती अभियानव एड्स चाचणी:

जिल्हा एड्स नियंत्रक डॉ. संदीप बंबटकार आणि डॉ. कल्याणी कुलकर्णी सामान्य रुग्णालय, जळगाव जामोद यांचे रा.से.सो. च्या स्वयंसेवकांना ग्रामस्थ मंडळींना एड्स रोगाबद्दल माहिती दिली. यावेळी त्यांनी स्वयंसेवकांचे व काही ग्रामस्थांचे रक्ताचे नमुने तपासून बौद्धिक सत्र: खते व पाणी व्यवस्थापन .

शेतकरी मार्गदर्शन शिबिरात कमीत कमी खर्चात व रासायनिक खतांचा अति वापर न करता जास्तीत जास्त उत्पन्न कसे घेता येईल याचा कानमंत्र दिला.

बौद्धिक सत्र: सेंद्रिय शेतीचे महत्त्व

सेंद्रिय शेतीचे महत्त्व व फायदे सांगितले तसेच रासायनिक खतांचा कीटकनाशकांचा वापर कमी करून जैविक कीटनाशके आणि जैविक खते यांचा वापर कसा वाढवता येईल या साठी आपण सर्वस्तरावरून प्रयत्न केले पाहिजे असे सांगितले.

विशेष उपक्रम: मतदार नोंदणी आणि जनजागृती

सर्व स्वयंसेवकांनी गावातील प्रत्येक घरी जाऊन १८ वर्ष पूर्ण झालेले सदस्य यांनी आपले नाव मतदार यादीमध्ये कशाप्रकारे नोंदवावे या बाबत माहिती दिली. विशेष रोगनिदान शिबाराचे आयोजन करण्यात आले.

शिबिराच्या अंतिम दिवशी या विशेष शिबिराचा समारोप संपन्न झाला. या कार्यक्रमास प्रमुख वक्ते विद्यार्थी कल्याण कार्यालयाचे, राष्ट्रीय सेवा योजना विद्यापीठ समन्वयक, डॉ. संदिप हाडोळे हे होतेतर जळगाव जामोद तालुका कृषि अधिकारी श्री. धिरज वाकोडे, सातपुडा शिक्षण संस्था जळगाव जामोद च्या कोषाध्यक्षा, डॉ.सौ. स्वातीताई वाकेकर, यांनी आपली उपस्थिती दर्शविली.

लम्पी त्वचारोग लसीकरण

एड्स जनजागृती अभियान

बौद्धिक सत्र: खते व पाणी व्यवस्थापन

खेळाच्या माध्यमातून भारतीय संविधानाची ओळख.

विशेष रोगनिदान शिक्षीर

मतदार नोंदणी आणि जनजागृती

७. स्वा. विर ग. इं. उद्यानविद्या महाविद्यालय, जळगाव जामोद

राष्ट्रीय सेवा योजना द्वारा या संकल्पनेने वर आधारित २०२२-२३ या वर्षाचे विशेष शिबीर दिनांक १७ डिसेंबर २०२२ ते २३ डिसेंबर २०२२ दरम्यान ग्राम इलोरा (चावरा), ता. जळगाव (जामोद) जि. बुलडाणा येथे आयोजित करण्यात आले होते

ग्रामस्वच्छता करतांना शिबिरार्थीने पथनाट्य सादर करून गावकच्यांना विवध विषयांबद्दल जागरूक केले व त्यांचे मनोरंजनही करत स्वच्छतेचे महत्व स्पष्ट करून मार्गदर्शन केले. श्रमसंस्कार शिबिराच्या दुसऱ्या दिवशी दि. १८/१२/२०२२ रोजी सकाळच्या सत्रात जनावरातील लम्पी त्वचारोग लसीकरण शिबाराचे आयोजन करण्यात आले. लसीकरण करून मार्गदर्शन केले. या शिबिरास एकूण ६७ जनावराचे लसीकरण करण्यात आले.

शिबिरात कृषि विज्ञान केंद्र, जळगाव जामोद, कार्यक्रम समन्वयक श्री. विकास जाधव यांनी खेते व पाणी व्यवस्थापनाचे महत्व पटवून देताना कमीत कमी खर्चात व रासायनिक खतांचा अति वापर न करता जास्तीत जास्त उत्पन्न कसे घेता येईल याचा कानमंत्र दिला. रासायनिक खतांचा कीटकनाशकांचा वापर कमी करून जैविक कीडनाशके आणि जैविक खेते यांचा वापर कसा वाढवता येईल या साठी आपण सर्वस्तरावरून प्रयत्न केले पाहिजे असे सांगितले.

स्वयंसेवकांनी गावातील प्रत्येक घरी जाऊन १८ वर्ष पूर्ण झालेले सदस्य यांनी आपले नाव मतदार यादीमध्ये कशाप्रकारे नोंदवावे या बाबत माहिती दिली. खेळाच्या माध्यमातून भारतीय संविधानाची रचनात्मक प्रक्रिया अगदी सोप्या पद्धतीने उपस्थित स्वयंसेवकांना समजवून सांगितली. शेती मध्ये विविध प्रयोग करून शेती मध्ये विशेष ओळख निर्माण केली, प्रगतशील शेती करताना आपल्याला कोणत्या बाबी वर कटाक्षाने भर द्यायला पाहिजे, जल संवर्धन कसे केले पाहिजे, एकात्मिक व्ययस्थापन कसे केले पाहिजे यावर भर देणे आवश्यक आहे असे सांगितले.

समाज प्रबोधनात्मक मनोरंजन कार्यक्रम व राष्ट्रीय एकात्मता (मूकनाट्य) अंधश्रद्धा (पथनाट्य) व बेटी बचाव बेटी पढाव (पथनाट्य), व्यसनमुक्ती, महिला सबलीकरण ई. सादर केले. रुणांची मोफत तपासणी करून मार्गदर्शन केले. या शिबिरास एकूण २७५ रुणांची तपासणी करण्यात आली.

विशेष शिविराच्या उद्घाटन प्रसंगी श्रमदानामध्ये ग्राम स्वच्छता, रस्ते दुरुस्ती

लम्पी त्वचारोग लसीकरण शिवीराइड्स जनजागृती अभियान

बौद्धिक सत्र: खते व पाणी व्यवस्थापनमतदार नोंदणी आणि जनजागृती

विशेष रोगनिदान शिवीरसमारोपीय कार्यक्रम

स्वा. विर. ग. इं. उद्यानविद्या महाविद्यालय जळगाव जामोद अंतर्गत राष्ट्रीय सेवा योजनचे विविधकार्यक्रमाचे उपक्रम राबविले.

८) समर्थ कृषि महाविद्यालय, देऊळगांव राजा

विशेष शिबीर दत्तक ग्राम खल्याळ गव्हाण, ता. देऊळगांव राजा येथे दिनांक ०२/०१/२०२३ ते ०८/०१/२०२३ या कालावधीत पुर्ण वेळ आयोजीत करण्यात आले होते.

श्री देवानंद कायंदे, अध्यक्ष, समर्थ कृषि महाविद्यालय, दे.राजा यांच्या अध्यक्षतेखाली करण्यात आले. तर प्रमुख उपस्थिती म्हणुन मा. श्री सुजित गुप्ता, श्री मुषिरखान कोटकर, पत्रकार, डै. सकाळ, मा. डॉ. नितिन मेहेत्रे, सौ. कविता बद्रिनाथ दंदाले सरपंच, जि.प. शाळेचे मुख्याध्यापक दिनकर कायंदे, सौ. कविता चेके सचिव, सौ. शितल खंडागळे उपसरपंचया प्रसंगी उद्घाटक अध्यक्ष व प्रमुख पाहुणे यांनी आपले

स्वच्छता रँली काढुन विविध ठिकाणी स्वच्छता करून ग्रामवासीयांना स्वच्छतेचे महत्व पटवुन दिले. गावातील तरुण मंडळींना मागदर्शन केले. आजच्या युवकांचा समाजाप्रती दृष्टीकोन या विषयावर श्री सुरज गुप्ता पत्रकार दैनिक तरुण भारत यांनी उपस्थित स्वयंसेवकांना तसेच गावातील मंडळींना मागदर्शन केले.

गावातील मंडळींना बिजोत्पादन तंत्रज्ञान या विषयावर प्रा. लिकेश मेश्राम सहाय्यक प्राध्यापक स.कृ.म. दे.राजा यांनी उपस्थित स्वयंसेवकांना तसेच गावातील मंडळींना मागदर्शन केले. सायंकाळी ०६.३० वाजता स्त्रियांच्या समस्या व उपायोजना सखोल चर्चा या विषयावर प्रा. श्वेता धांडे सहाय्यक प्राध्यापक स.कृ.म. दे.राजा यांनी उपस्थित स्वयंसेवकांना तसेच गावातील मंडळींना मागदर्शन केले.

स्वयंसेवकांनी लम्पीरोग मार्गदर्शन व लसिकरण या विषयावर प्रभातफेरी काढुन ग्रामवासियांना लंम्पीरोग होऊ नाही म्हणुन जनावरांना लसिकरण करण्यासाठी आवाहन केले. शेळी पालन एक यशस्वी उद्योग या विषयावर श्री अजिज अब्दुला खान यांनी उपस्थित स्वयंसेवकांना तसेच गावातील मंडळींना मागदर्शन केले. लम्पीरोग निदान व मार्गदर्शन या विषयावर डॉ. संदीप उदार, तालुका पशुवैद्यकीय अधिकारी, देऊळगांव राजा यांनी उपस्थित स्वयंसेवकांना तसेच गावातील मंडळींना मागदर्शन केले.

समर्थ रक्तपतपेढी यांच्या साह्याने भव्य रक्तदान शिबिर आयोजित करण्यात आले. या रक्तदान शिबिरामध्ये महाविद्यालयाच्या प्राध्यापकांनी, ४५ रासेयो स्वयंसेवकांनी तसेच गावातील तरुण मंडळींनी रक्तदान केले.

सदर कार्यक्रमाप्रसंगी स्वयंसेवकातर्फे अंतिम सिंहावलोकन करण्यात आले त्यानंतर शिबिर कालावधीत राबविण्यात आलेल्या विविध कार्यक्रमाच्या संदर्भात विद्यार्थ्यांनी व उपस्थित मान्यवरांनी आपले मनोगत व्यक्त केले.

रासेयो उद्घाटन प्रसंगी उपस्थित मान्यवर व स्वयंसेवक

रासेयो विशेष शिविरात रक्तदान करतांना

स्वच्छता करतांना स्वयंसेवक

उद्घाटन प्रसंगी मा. श्री सुजित गुप्ता

उद्घाटन प्रसंगी मा. श्री मुषिरखान कोटकर

स्वच्छता करतांना स्वयंसेवक

शिविरात ग्रामस्वच्छता रॅलीचे आयोजन

१) कृषि अभियांत्रिकी व तांत्रिकी महाविद्यालय, अकोला

कृषि अभियांत्रिकी व तांत्रिकी महाविद्यालय, अकोलाचे राष्ट्रीय सेवा योजना शिबिर ग्राम मासा ता. जि. अकोला येथे दि. १६/०१/२०२३ ते २२/०१/२०२३ या दरम्यान आयोजित करण्यात आले.या विशेष शिबिराचे उद्घाटन मा. श्री. सतीश मधुकरराव फाले सरपंच, ग्राम. प. मासा यांचे शुभहस्ते झाले, कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी विद्यापिठाचे मा. कुलगुरु डॉ. शरद गडाख उपस्थित होते. मा. सौ. अर्चनासंजयदहातोंडे उपसरपंच तथा डॉ. एस. एस. माने अधिष्ठाता (कृषि), डॉ. एस. बी. वडतकर, अधिष्ठाता (कृषि अभि.) डॉ. पी. के. नागरे, सह. अधिष्ठाता कृषि महा., डॉ. डी. एम. पंचभाई, सह. अधिष्ठाता उद्यानविद्या महा., डॉ. एस. एस. हरणे सह. अधिष्ठाता वनविद्या महाविद्यालय, डॉ. एस. एस. हाडोळे, विद्यापीठ समन्वयक रासेयो हे प्रमुख पाहूने म्हणून उपस्थित होते.

“पौर्णीक तृणधान्य प्रक्रीया” या विषयावर सखोल मार्गदर्शन केले. ग्रातीच्या सत्रात सांस्कृतीक कार्यक्रमाचे आयोजन केले. ‘व्यक्तीमत्व विकास व सकारात्मक दृष्टीकोन’ या विषयावर सखोल मार्गदर्शन केले, ग्रामस्वच्छता अंतर्गत प्लास्टीक निर्मुलन करण्यात आले. श्रमदान नाला-बंदिस्ती व खोलीकरण करण्यात आले होते. ‘दिव्य गर्भसंस्कार, स्तनपान व स्तनाचा कर्करोग’ दुग्धव्यवसाय’युवा वर्गामध्ये व्यसनमुक्तीची गरज या विषयावर सखोल मार्गदर्शन केले.

श्रमदान नाला-बंदिस्ती व खोलीकरण करण्यात आले. महिलांकरिता सुंदर व स्वच्छ व सुटूढ बालक-बालीका स्पर्धा, उखाणे स्पर्धा, रांगोळी स्पर्धा, इत्यादीसारखे विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. शिबिरा दरम्यान महत्वाचे भाग म्हणजे शिबिरार्थीनी केलेले श्रमदान, श्रमदान अंतर्गत गावानजिकच्या नाल्याचे खोली करण करण्यात आले त्यामध्ये ५० फुट लांबी व २ फुट खोलीकरन करून गाळ काढल्या मूळे जल व मृद संधारणा करीता एक उपयुक्त कार्य पार पडले.

कार्यक्रमाच्या समारोप प्रसंगी मा. डॉ. वाय. बी. तायर्डे सहयोगी अधिष्ठाता, पदब्युत्तर शिक्षण संस्था डॉ. पं. दे. कृ. वि., अकोला हे अध्यक्ष स्थानी होते. त्यांनी शिबिरार्थीनी केलेल्या कामाचे कौतुक केले. यावेळी डॉ. पी. के. नागरे, सह. अधिष्ठाता कृषि महा. अकोला, डॉ. एस. एच. ठाकरे, विभाग प्रमुख (कृषि. अभि.), डॉ. एन. एम. काळे, सहा. प्रा. कृषि महा. अकोला, सरपंच मा. श्री. सतीश फाले प्रमुख पाहूने उपस्थित होते. तसेच गावातील प्रतिष्ठीत शेतकरी, विद्यापीठातील अधिकारी व कर्मचारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

दि. प्रभातफेरीच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांनी ‘व्यसनमुक्ती, हुंडाबंदी व स्वच्छ भारत अभियान’ या विषयावर पथनाट्याव्दारे गावकच्यांना प्रबोधन केले.

१०. श्री शिवाजी कृषि महाविद्यालय, अमरावती

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबिर दि. ११ नोव्हेंबर २०२२ ते १७ नोव्हेंबर २०२२ दरम्यान ग्राम ब्राह्मणवाडा (गोविंदपूर) , ता.जि. अमरावती येथे आयोजित करण्यात आले होते. शिबिराचे उद्घाटन शनिवार, दि. १२ डिसेंबर २०२२ रोजी सकाळी ११.०० वाजता करण्यात आले. उद्घाटक म्हणून मा. श्री. सुरेंद्र भुयार ,माजी राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य; अध्यक्ष म्हणून डॉ. वीरेंद्र गोंगे, माजी महासंचालक ,एम.सी.ए.ई.आर., पुणे, प्रमुख अधिती म्हणून डॉ. संदीप हाडोळे, विद्यार्थी कल्याण अधिकारी डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला ;महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ .नंदकिशोर चिखले तसेच मा.सौ स्नेहल स्वप्नील भुयार, सरपंच, ग्राम ब्राह्मणवाडा राष्ट्रीय सेवा योजने मध्ये महाविद्यालयीन तरुण-तरुणीचे रो.से.यो. मधील योगदान कसे असावे व सामाजिक क्षेत्रात वावरत असताना सामाजिक घटक म्हणून कुठल्या प्रमुख बाबींकडे आपले लक्ष असावे या बाबत सखोल मार्गदर्शन केले

शिबिरातील उर्वरित स्वयंसेवकांनी ब्राह्मणवाडा ग्राम येथील नाल्या व सांडपाणी या मधील प्रवाहात अडसर निर्माण होणारा काढीकचरा, तसेच गुटखापुऱ्या व प्लास्टिकची जाळून विल्हेवाट लावली. रस्ते लागत असलेले गाजर गावत व इतर अनावश्यक झुट्ठपे तोडून ग्राम सफाई अभियानरा बविले.

पशुरोग निदान शिबीर:

शिबिरार्थींच्या मदतीने गावातील बैल, गाय, वासरे, म्हैस, कुत्रे इत्यादी जखमी व आजारी जनावरावर प्राथमिक उपचार करून औषधांचे मोफत वाटप केले

बालरोग निदान शिबीर:

बालरोगतज्ज्ञ व चमू दाखल झाल्या नतर शिबिरार्थी विध्यार्थी- विद्यार्थिनींच्या सहयोगाने वय वर्ष १ ते ५ वयोगटातील व गावातील इतर शाळकरी मुलांची तपासणी करण्यात आली. गावातील मातांनी या उपक्रमाला प्रतिसाद देत शिबिरामध्ये आपल्या बालकांची तपासणी करवून घेतली. एकूण १२९ बालकांची या प्रसंगी प्राथमिक चाचणी करून उपचार सुचविण्यात आले तसेच काही औषधी पुरविण्यात आली. तंबाखू व तत्सम पदार्थांचे सेवन तसेच व्यसनामुळे संसार, कुटुंब कसे उद्घस्त होतात यावर मार्गदर्शन केले.

ग्राम प्रबोधनपर विविध फलक घेऊन प्रभात फेरी काढण्यात आली. प्रभातफेरी गावा मधून गळी-बोळातून शिस्तीने मार्गक्रमण करत घोषना दिल्या. नदीवरील बंधान्याच्या ठिकाणी गतकाही दिवसापासून अविरतसुरु असलेले तिधारा नदीवरील बांध-बंदिस्तीचे कार्य आज पूर्ण करण्यात आले. कृषि विभागाचे कर्मचारी व ग्रामस्थांनी झालेल्या कामाबाबत समाधान व्यक्त करून शिबिरार्थींचे आभार व्यक्त केले.

श्री शिवाजी कृषि महाविद्यालय, अमरावती अंतर्गत राष्ट्रीय सेवा योजनचे विविध कार्यक्रमाचे उपक्रम राबविले.

११. मनोहरभाई पटेल कृषि महाविद्यालय, हिराटोला

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबिर दिनांक ०१/०१/२०२३ ते ०७/०१/२०२३ दरम्यान मु, मोहाडी ता. गोरेगाव, जि. गोंदिया येथे आयोजित करण्यात आले होराष्ट्रीय सेवा योजनाव्या शिबीराचे उदघाटनाला सुरवात करण्यात आली. शिबीर उदघाटनाचे अध्यक्ष श्री नरेन्द्रजी चौरागडे सरपंच, ग्राम पं. मोहाडी हे होते. कार्यक्रमाचे उद्घाटक म्हणून महाविद्यालयाचे संस्थापक के. के. डोंगरे सर होते. त्याचप्रमाने कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुने श्री भेंडारकर साहेब गट शिक्षणाधिकारी, पं. स., गोरेगांव, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. सी. अवताडे, हे होते.

मोहाडी गावची लोकसंख्या २२८३ ऐवढी आहे. गावकन्यांच्या समस्या, रस्ते, पिण्याच्या पाण्याकरिता उपयोगात येणारे १४ हात पंप, २२ विहीरी, त्याच प्रमाने गावातील सांडपाणी काढण्याकरिता रस्त्याच्या बाजुच्या नाल्या, या कामांचा आढावा घेण्याकरिता गावफेरी करण्यात आली.

रा. से. योजणेच्या विद्यार्थ्या अंतर्गत ग्राम स्वच्छता अभियान राबविण्यात आले, त्या मध्ये गावातील रस्ते, चौक व विहीरी जवळील परीसर स्वच्छ करण्यात आले. मोहाडी ह्या गावामध्ये पिण्याच्या पाण्याकरिता वापरण्यात येणारे १४ हातपंप, २२ विहीरी आहेत. रा.से.यो. च्या विद्यार्थ्यांना आढळून आले की, काही हातपंप व विहीरीतील पाण्याचे सुधिकरन करण्यासाठी पाण्यामध्ये ब्लिंचींग पावडर टाकण्यात आले.

गावकन्यांना पाण्याचे महत्व पटवुन दिले. पावसात पाणी कश्यापदधतीने अडवता येईल त्यांचे मार्गदर्शन व प्रात्याक्षित शेतकन्याना करूल दाखविले. त्यामध्ये प्रामुख्याने नाला बंधान्याचे बांधकामाचे काम पार पाडण्याचे ठरविले मोहाडी गावातील शेतकरी राधेशाम जी. पारधी यांच्या शेतातील नाल्यावर बांध बाधण्याचे काम हाती घेतले.

बांध बाधण्यासाठी रा. से. योजणेचे विद्यार्थ्यांनी आवश्यक ती सामग्रीगावक-याकडुन गोळा केली. दहा फुट रुंद असलेल्या नाल्यासाठी विद्यार्थ्यांनी ११५बँग मध्ये नाल्यातील माती भरून बॅगदोन लाईन मध्ये एकावर एक ठेवले अश्याप्रकारे चांगल्या प्रकारे मातीचा बंधरा तयार करण्यात आला. या कामामध्ये रा. से.योजणेचे विद्यार्थ्यांनी व गावक-यांनी मोलाची कामगीरी बजावली.

गावामध्ये शोष खड्डे बनविण्यात आले. तसेच विविध पिकांवरील किड व्यवस्थापन आणी फवारणी करते वेळी घ्यावयाची काळजी या विषयावर शेतक-याना मार्गदर्शन केले. पशुचिकित्सा, रोगनिदान शिबिरात ११८ जनावरांचीतपासणी केली २९ जनावरांना तोडखुरी व पायखुरी रोगप्रतिबंधक लसटोचली. ३२ गामन गाईचे गर्भ तपास करण्यात आले. १९ गुरांच्या जखमांचे ऑपरेशनकरण्यात आले. १६ आजारी शेळयांची तपासणी व त्यांच्या रोगावर उपचार करण्यातआले.

विद्यार्थ्यांना पुस्तकी ज्ञानासोबत व्यक्तीमत्व विकासाच्या दृष्टीने सर्वांगीण विकासाची आवश्यकता असते ती मार्गदर्शनाची या शिबिरामध्ये विध्यार्थ्यांना मार्गदर्शनासाठी खालील व्यक्तींना पाचारन करण्यात आले होते.

ग्राम स्वच्छता अभियान

गावातील पिण्याच्या पाण्याचे हातपंप

पाटबंधान्यांचे बांधकाम

व्यसन मुक्ति कार्यक्रम

पशुचिकित्सा, रोगनिदान शिबिर

पशुचिकित्सा, रोगनिदान शिबिर

सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन

१२. श्री संत शंकर महाराज कृषी महाविद्यालय, पिंपळखुटा, अमरावती

श्री संत शंकर महाराज आश्रम ट्रस्ट द्वारा संचालित व पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला अंतर्गत दत्तक ग्राम शिदोडी ता दिनांक ४ जानेवारी २०२३ ते १० जानेवारी २०२३ दरम्यान प्राचार्य डॉ सी यू. पाटील यांचे मार्गदर्शनाखाली .विशेष शिबिराचा उद्घाटन सोहळा ग्राम शिदोडी येथे नियोजित स्थळी घेण्यात आला.

विद्यार्थ्यांनी गावांमधून ग्राम स्वच्छता व मतदार जनजागृती प्रभात फेरी काढली. यावेळी सर्वेश वानखडे या स्वयंसेवकाने श्री संत गाडगे महाराजांची वेशभूषा करून स्वच्छता व हगणदारी मुक्त गावाच्या संदेश दिला. या प्रभात फेरीमध्ये जिल्हा परिषद शाळेतील ४५ विद्यार्थी सहभागी झाले होते. अमरावती द्वारा नेत्र तपासणी व अल्प दरात चष्टे वाटप शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी १०५ ग्रामस्थांची व शिबिरांची नेत्र तपासणी करून त्यापैकी ३० रुणांना चष्टे वाटप करण्यात आले व १२ रुणांना मोरीबिंदू ऑपरेशन सुचवण्यात आले.

जनावरांचे लसीकरण व गोचीड व गोमाशी यांचे फवारणी द्वारा निर्मूलन कार्यक्रम घेण्यात आला यावेळी शरद लांबाडे चिंचपूर व गाव आशिष गाडगे वरुड बगाजी प्रा निलेश शेळके यांनी गावातील गाई म्हशी बकरी व इतर जनावरांचे विविध रोगासाठी लसीकरण केले तसेच गोचीड व गोमाशीसाठी फवारणी पंपाद्वारे फवारणी केली यावेळी ९८ जनावरांची तपासणी व लसीकरण करण्यात आले.

स्वयंसेवकांना युवकांमधील वाढते व्यसन कारण मीमांसा व निर्मूलन उपाययोजना या विषयावर तंबाखू, दारू, सिगरेट, ड्रग्स, यामुळे संसार व तब्येतीची कशी वाताहत होते यासंदर्भात संदेश प्रदान केला.

स्वयंसेवकांनी श्रमदानाचे माध्यमातून गावकच्यांना दशपर्णी अर्क बनवण्याची विधी प्रात्यक्षिकासह समजावून सांगितली. त्यानंतर त्यांनी उपस्थित शेतकऱ्यांना मित्र कीड व शत्रू कीड बाबत सविस्तर मार्गदर्शन केले. यानंतर स्वयंसेवकांनी भोजनानंतर कॉलेजचे स्कूल बस द्वारे समर्पण सांजा ग्राम अनकवाडी, मोङ्गरी येथे निराधार व दिव्यांग अनाथ आश्रमाला भेट दिली. यावेळी तेथे राबवण्यात येत असलेल्या उपक्रमाबाबत संस्थेचे संचालक श्री मानकर व सौ. मानकर यांनी सर्वांना माहिती दिली. यानंतर सर्व स्वयंसेवकांनी परिसरात लावलेल्या फळझाडांना आळे करून दिले. तसेच भाजीपाला लागवडीसाठी श्रमदानातून सहा वाफे करून देण्यात आले. त्यानंतर सर्व स्वयंसेवक यांनी तेथे आयोजित केलेल्या गीत गायन स्पर्धेमध्ये सहभाग घेतला. त्यानंतर सर्व विद्यार्थी दत्तक ग्राम शिरोडी येथे परत आले. सायंकाळी विद्यार्थ्यांनी पारंपारिक शेती व सेंद्रिय शेती या विषयावर वादविवाद स्पर्धा संपन्न झाली त्यानंतर स्वयंसेवकांनी प्रार्थना सादर केली.

समारोपीय कार्यक्रमानंतर भाड्याचे साहित्य, मंडप डेकोरेशन, साऊंड सिस्टिम, इत्यादी परत करून सायंकाळी विद्यार्थी महाविद्यालयात परत आले.

विशेष शिबिराचे छायाचित्रे

योगासन व प्राणायम

नेत्र तपासणी शिबिर द्वारा योगीराज हॉस्पीटल, अमरावती

प्रभातफेरी व ग्राम स्वच्छता अभियान

जनांवाचे लसीकरण, गोचिड व गोमाशी

डॉ. संदीप हाडोळे यांची शिबिराला भेट

९३. विवेकानंद कृषि महाविद्यालय, हिंवरा

हिंवाळी शिबीर ग्राम नायगाव खुर्द, ता. चिखली, जि. बुलडाणा येथे १० डिसें. २०२२ ते १७ डिसें. २०२२ या कालावधीत आयोजित करण्यात आले. या शिबीरामध्ये विवेकानंद कृषि महाविद्यालयाच्या ४० (विद्यार्थी) स्वयंसेवकांनी भाग घेतला होता.

विशेष शिबीराचे उद्घाटन म जितेंद्रजी आडोळे साहेब, ठाणेदार साखरखेडा यांच्या हस्ते झाले. अध्यक्ष स्थानी डॉ. एस.पी. कालवे, प्राचार्य विवेकानंद कृषि महाविद्यालय हे होते. प्रमुख पाहुणे मा. श्री. आर. बी. मालपाणी (अध्यक्ष वि. आश्रम), मा. श्री. अशोकभाऊ थोरहाते (उपाध्यक्ष वि. आश्रम), मा. श्री. संतोषजी गोरे (सचिव वि. आश्रम), मा. श्री. मंगेश म. जकाते वि.कृ.व्य. व्य.म. हिंवरा आश्रम

‘ग्रामस्वच्छता’ विषयास अनुसरून ‘संत गाडगेबाबा’ यांचे पालखीसह टाळ-मृदुंगाच्या गजरामध्ये आयोजन करण्यात आले होते. ‘अंधश्रेधा निर्मुलन’ प्रभात फेरीचे आयोजन करण्यात आले. ‘महिला सक्षमीकरण’ विषयाचे अनुषंगाने प्रभातफेरीचे आयोजन करण्यात आले ‘पर्यावरण संवर्धन’ याविषयास अनुसरून प्रभात फेरी काढण्यात आली होती.

शेतकऱ्यांच्या विविध शेतीविषयक प्रश्न, पिक पद्धती, पाण्याचे नियोजन, किडनाशक फवारणी इ. बाबत माहिती देण्यात आली. ‘चिटद्वारे व्यक्तिमत्व विकास’ या विषयावर स्पर्धा झाली. सर्वधर्मसमभाव प्रार्थना घेतली व विद्यार्थ्यांना विविध योगासने करून दाखवून योगासनाचे आरोग्यासाठी महत्व पटवून सांगितले. त्यानंतर ‘पशु चिकित्सा व पशुरोग निदान शिबीर’ कार्यक्रमात पशुधनास होणारे विविध प्रकारचे आजार व त्यावरील प्रतिबंधक उपाय यावर सखोल मार्गदर्शन केले.

‘एड्स जनजागृती’ या विषयावर प्रभातफेरी काढण्यात आली. श्रमदानांतर्गत अंतिम सिंहावलोकन करण्यात आले. या प्रसंगी विवेकानंद कृषि महाविद्यालयातील प्राध्यापक वृंद व शिक्षकेतर कर्मचारी व गावकऱ्यांची उपस्थिती लाभली होती.

शिबिराचे उद्घाटन

वृक्षदिंडी

अंधश्रद्धा निर्मलन पथनाट्य

पशुचिकित्सा शिबिर

श्रमदानातुन बंधारा

ग्राम स्वच्छता

१४. कृषि अभियांत्रिकी व तांत्रिकी महाविद्यालय, जळगाव जामोद

विशेष शिबीर दिनांक १७ डिसेंबर २०२२ ते २३ डिसेंबर २०२२ दरम्यान ग्राम चावरा-ईलोरा, ता. जळगाव (जामोद) जि. बुलढाणा येथे आयोजित करण्यात आले होते.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबिराच्या उद्घाटन प्रसंगी कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष स्थानी मा.आ.श्री. कृष्णरावजी इंगळे, अध्यक्ष सातपुडा शिक्षण संस्था, जळगाव (जामोद) तथा उद्घाटक संत सखाराम महाराज संस्थानचे आचार्य, गुरुवर्य ह.भ.प. तुकाराम महाराज तसेच प्रमुख पाहुणे मा. श्री. हरिभाऊजी इंगळे, उपाध्यक्ष सातपुडा शिक्षण संस्था, जळगाव (जामोद) तसेच प्राचार्य राहुल तायडे कृषि अभियांत्रिकी व तांत्रिकी महाविद्यालय, जळगाव (जामोद),

शिबीर कालावधीत श्रमदानामध्ये ग्रामस्वच्छता, रस्ते दुरुस्ती, संत सखाराम महाराज मंदिर परिसरातील स्वच्छता करण्यात आली. संत सखाराम महाराज संस्थानचे परिसर स्वच्छ करण्यात आलेजनावरातील लम्पी त्वचारोग लसीकरण शिबाराचे आयोजन करण्यात आले. बौद्धिक सत्रात बुलढाणा जिल्हा एड्स नियंत्रण विभागाचे पर्यवेक्षक डॉ. गजानन देशमुख तसेच जिल्हा एड्स नियंत्रक डॉ. संदीप बंटकार आणि डॉ. कल्याणी कुलकर्णी सामान्य रुग्णालय, जळगाव जामोद यांचे रा.से.यो. च्या स्वयंसेवकांना तसेच उपस्थित ग्रामस्थ मंडळींना एड्स रोगाबद्दल माहिती दिली. रासायनिक खतांचा कीटकनाशकांचा वापर कमी करून जैविक कीडनाशके आणि जैविक खते यांचा वापर कसा वाढवता येईल या साठी आपण सर्वस्तरावरून प्रयत्न केले पाहिजे असे सांगितले. प्रगतशील शेती करताना आपल्याला कोणत्या बाबी वर कटाक्षाने भर द्यायला पाहिजे, जल संवर्धन कसे केले पाहिजे, एकात्मिक व्यवस्थापन कसे केले पाहिजे यावर भर देणे आवश्यक आहे असे सांगितले.

खेळाच्या माध्यमातून भारतीय संविधानाची रचनात्मक प्रक्रिया अगदी सोप्यापद्धतीने उपस्थित स्वयंसेवकांना समजवून सांगितली. सर्व स्वयंसेवकांनी गावातील प्रत्येक घरी जाऊन १८ वर्ष पूर्ण झालेले सदस्य यांनी आपले नाव मतदार यादीमध्ये कशाप्रकारे नोंदवावे या बाबत माहिती दिली.

समाज प्रबोधनात्मक मनोरंजन कार्यक्रम व राष्ट्रीय एकात्मता (मूकनाट्य)

अंधशद्वा (पथनाट्य) व बेटी बचाव बेटी पढाव (पथनाट्य), व्यसनमुक्ति, महिला सबलीकरण ई. सादर केले.

राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विशेष शिबिरांतर्गत राबविण्यात आलेल्या विविध उपक्रमाची स्थानिक वार्ताहरानी विशेष दखल घेऊन उपक्रमांना प्रसारमाध्यमांद्वारे प्रसिद्धी दिली.

१५. कृषी महाविद्यालय, दारब्हा

कृषी महाविद्यालय दारब्हा अंतर्गत राष्ट्रीय सेवा योजना हिवाळी विशेष शिबीर ग्रामपंचायत, गोंडेगाव ता दारब्हा जिला यवतमाळ येथे मंगळवार दिनांक ३ जानेवारी २०२३ ते सोमवार ९ जानेवारी २०२३ या कालावधीत आयोजित करण्यात आले होते.

विशेष शिबिराचे उदघाटन कार्यक्रमाचे अध्यक्ष मा. श्री अशोकरावजी ठाकरे, व्यवस्थापक, नसंजीवन शिक्षण प्रसारक मंडळ, दारब्हा यांच्या शुभ हस्ते झाले. प्रमुख उपस्थिती सौ. स्नेहल चेतन लोहकरे, सरपंच गोंडेगाव, श्री. रामचंद्र जिरे, उपसरपंच गोंडेगाव, श्री अवधूत धागे शाळा समिती अध्यक्ष, गोंडेगाव तसेच कृषी महाविद्यालय दारब्हा चे प्राचार्य मा. श्री. पंकज ए. खाडे, श्री. राजाभाऊ पाटील, श्री. नितीन जोशी, श्री. संजय शेरे, कु. किरण गवई, कार्यक्रम अधिकारी वैभव देशमुख, सह कार्यक्रम सचिन अघम तसेच इतर कर्मचारी वृद्ध उपस्थित होते. प्राचार्य पंकज खाडे सर यांनी राष्ट्रीय स्वयं सेवकांना विशेष मार्गदर्शन केले.

श्रमदाना अंतर्गत गावातील रस्ता दुरुस्तूचे काम करण्यात आले. आपल्या देशाला युवक श्रमदानातून तसेच अन्य सेवा च्या माध्यमातून देशाची सेवा करू शकतो हि भावना स्वयंसेवकांमध्ये निर्माण केली. श्रमदाना अंतर्गत गावातील गांजर गवत निर्मूलन कार्यक्रम राबविण्यात आला. पशुवैद्यकीय अधिकारी गोंडेगाव यांनी लंम्पि या रोगावर मार्गदर्शन केले. ओरिज एंग्रो लिमिटेड यांनी सोयाबीन व कपाशीवरील अन्नद्रव्य व्यवस्थापन या विषयावर मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमानंतर हरभरा पिकक्षेत्रावर भेट देण्यात आली.

श्री अविनाश जिझेवार, फार्मसी महाविद्यालय, दारब्हा यांनी मनाचे सामर्त्य या या विषयावर मार्गदर्शन उत्तम असे मार्गदर्शन करण्यात आले. मनाचे सामर्त्य कशा प्रकारे वाढू शकतो, त्यासाठी काय करायला पाहिजे असे अनेक प्रश्न उत्तम असे उदाहरण देऊन समजावून सांगितले. श्रमदाना अंतर्गत गावातील स्मशान भूमी ची स्वच्छता करण्यात आली. त्या नंतर १२ वाजता रक्त चाचणी व रक्तदान शिबीर घेण्यात आले होते. जवळपास ३१ जणांनी रक्तदान केले.

विशेष शिबिराचे उद्घाटन

श्रमदानांतर्गत गावातील नाल्याची सफाई

लंप्पि या रोगावर मार्गदर्शन केले

स्माशन भूमी ची स्वच्छता

अन्नद्रव्य व्यवस्थापन या विषयावर मार्गदर्शन

शिबिराचे समारोपीय कार्यक्रम मार्गदर्शन

१६) वसंतराव नाईक कृषि जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, यवतमाळ

विषेश निवासी शिबिर दि. १९/१२/२०२२ ते दि. २५/१२/२०२२ पर्यंत आयोजित करण्यात आले आहे. उद्घाटन कार्यक्रम दि. १९ डिसेंबर रोजी शिबिराचे उद्घाटक तथा महाविद्यालयाचे सहयोगी अधिष्ठाता, डॉ. एन. डी. पालावार, यांचे हस्ते पार पडला. यावेळी श्री. नरेष ढोरे, सरपंच ग्राम मडकोना, महेंद्र नखाते, शालेय शिक्षण समिती अध्यक्ष, प्रा. अंजली गहरवार, प्रा. धिरज वसुले, रा.से.यो. कार्यक्रम अधिकारी, श्री. रूपश्व हिरूळकर, कार्यक्रम अधिकारी, महाराष्ट्र उद्योजकता विकास केंद्र, यवतमाळ, श्री. मंगेशशेटे, सहायक कुलसचिव, श्री. रवी तालेकर, उपसरपंच मडकोना, डॉ. पी. के. प्रधान उपस्थित होते. पीक व्यवस्थापन व शेती कशा प्रकारे करावी यासाठी शेतकऱ्यांना प्रेरितकरण्यात आले. प्रा. अंजली गहरवार यांनी शेतकऱ्यांन भाजीपाला फळबाग पीक लागवड तंत्रज्ञानया विषयी मार्गदर्शन केले. तसेच डॉ. हेमंत वाघ यांनी मशरूम शेती विषयी मार्गदर्शन केले.

शिबिरामध्ये सहभागी विद्यार्थ्यांनी Blume Farms Gerbera Flowers Project ला भेट दिली. मतदानाबाबत गावामध्ये जागरूकता रॅली काढण्यात आली. शाळेतील विद्यार्थ्यांना आरोग्य व मोबाईलच्या सटुपयोगाबाबत मार्गदर्शन करण्यात आले. तसेच यसनमुक्ती वर पथनाट्य सादर करण्यात आले. रा.से.यो. च्या विद्यार्थ्यांनी गावामध्ये साफसफाई करून ग्राम स्वच्छता अभियान राबविण्यात आले. मशरूम उत्पादन तंत्रज्ञान कार्यशाळा, महीला सक्षमीकरण, घरचे घरीबियाणे उत्पादन, स्त्रिरोग निदान व उपचार शिबिर, रक्तदान शिबिर, माती परिक्षण, गांडूळ खत प्रकल्प, भाजीपाला फळबाग पीक लागवड तंत्रज्ञान मार्गदर्शन, पीकावरील कीड व रोगांचे एकात्मिकव्य वस्थापन, श्रमदानातून षेत बंधारा बांधण्यात आले, रोज सकाळी योगाभ्यास तसेच सांस्कृतिक कार्यक्रम सादर करण्यात आले.

शिबिराचा समारोपीय प्रास्ताविक प्रा. अंजली गहरवार यांनी केले. तर महाविद्यालयाचे प्रा. धिरज वसुले, रा.से.यो. कार्यक्रम अधिकारी, यांनी आभार मानले. कार्यक्रमाला प्राध्यापक, कर्मचारी तसेच मडकोना या गावातील सर्व ग्रामपंचायत सदस्य, गावकरी व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

१७. रामकृष्ण बजाज कृषी महाविद्यालय, पिंपरी, वर्धा

राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विशेष श्रमसंस्कार शिबीर दिनांक १३ जानेवारी २०२३ ते १९ जानेवारी २०२३ या दरम्यान जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा, अंतरगाव (हि.) तालुका-सेलू, जिल्हा- वर्धा येथे आयोजित करण्यात आले. शिबिराचे उद्घाटन - श्री. आनंद काळे, प्रमुख, एम. बीए डिपार्टमेंट, जी. एस. कॉलेज, वर्धा, श्री. राजेंद्र खर्चे, जिल्हा समन्वय, जानकीदेवी बजाज ग्राम विकास संस्था, वर्धा, सरपंच सौ. कीर्ती शंभरकर, शुभम खोबे, उपसरपंच, अंतरगाव, तंटामुक्ती समितीचे अध्यक्ष श्री. बाबाराव उडान, पोलीस पाटील, श्री. सुभाष खोबे, जिल्हापरिषद प्राथमिक शाळेचे मुख्याध्यापक श्री. प्रदीप पवार, डॉ. बी. के. सोनटके, प्राचार्य, रामकृष्ण बजाज कृषी महाविद्यालय, पिंपरी वर्धा हे उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ. राणी मोरे यांनी केले.

उद्घाटनासाठी प्रमुख अतिथी म्हणून लाभलेले श्री. आनंद काळे, प्रमुख, एम. बीए डिपार्टमेंट, जी. एस. कॉलेज, वर्धा, यांनी ग्रामस्थांना तसेच उपस्थित स्वयंसेवकांना नेतृत्व गुण विकास राष्ट्रीय सेवायोजने अंतर्गत कसा करू शकतो या बदल माहिती दिली. तसेच उपस्थित स्वयंसेवकांना शिबिरांसाठी सदिच्छा दिल्या. शिबिरार्थींना जलसंवर्धनाचे महत्व पटवून दिले. तसेच ते म्हणाले कि सिंचन व कृषी विषयक तसेच तांत्रिक बाबी विद्यार्थ्यांनी समजून घ्याव्यात व पाण्याचे नियोजन केल्यास शेतीचा विकास कसा साध्य करता येईल या बाबत ग्रामस्थांना त्यांनी मार्गदर्शन केले. शिबिरांमध्ये राहून ग्राम वासीयांनी मुख्यता करून महिलांच्या समस्या जाणून घेऊन त्यावर राष्ट्रीय सेवा योजनेचे शिबिरार्थी म्हणून त्यांच्या मूलभूत समस्यांचे निराकरण नक्कीच करतील अशी आशा बाळगू.

युवकांचा ध्यास ग्राम शहर विकास या संकल्पनेवर आधारित राष्ट्रीय सेवा योजनेचे हे सात दिवसीय रहिवासी श्रमसंस्कार शिबिरांतर्गत विविध श्रमसंस्काराचे, लोक प्रबोधनात्मक व मनोरंजनात्मक कार्यक्रमांचे आयोजन केले गेले. या कार्यक्रमाचा अनुभव ग्रामवासीयांच्या सहकाऱ्यांनी सुखद, यशस्वी व लोक संपर्काच्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांना नाविन्य रूपी ठरला.

जैविक शेती व रासायनिक शेती त्याच्यावरती वादविवाद
स्पर्धेत सहभागी झालेले स्वयंसेवक

डॉ. बी. के. सोनटके उद्घाटन प्रसंगी बोलताना

व्यसनमुक्ती यावर पथनाट्य सादर करताना स्वयंसेवक

श्री. सुरेंद्र पिंपळे जैविक शेती याविषयावर मार्गदर्शन करताना

जैविक शेतीचे महत्त्व पटवून सांगताना सुरेंद्र

हनुमान मंदिरा समोर श्रमदान करताना स्वयंसेवक

१८. केवळरामजी हरडे कृषी महाविद्यालय, चामोर्शी

राष्ट्रीय सेवा योजना युनिट आयोजित हिवाळी विशेष शिबिर मुरखळा(माल), ता. चामोर्शी जि. गडचिरोली येथे दिनांक ३०/१२/२०२२ ते ०५/०१/२०२३ या कालावधीत राबविण्यात आले राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबिराचे उद्घाटन मा. श्री भास्करजी बुरे , सरपंच ग्रा. पं. मुरखळा माल यांच्या शुभहस्ते झाले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी मा. डॉ. आदित्य कदम प्राचार्य, केवळरामजी हरडे कृषी महाविद्यालय, चामोर्शी हे होते तर प्रमुख उपस्थिती म्हणून डॉ. दिनेश सूरजे, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, यशोदीपसंस्था गडचिरोली तसेच विशेष उपस्थिती म्हणून माननीय सौ. लक्ष्मी सालोरकर उपसरपंच ग्रामपंचायत मुरखळा माल, माननीय श्री अनिल कुकडे पोलीस पाटील मुरखळा माल, ग्रामपंचायत मुरखळा मालचे इतर सदस्य गण उपस्थित होते. श्रमदाना अंतर्गत ग्रामस्थांसोबत स्वच्छता अभियान राबविण्यात आले .दुपारच्या सत्रामध्ये तज्जांचे मार्गदर्शन व पशुसंवर्धन शिबिर पार पडले. त्यानंतर सायंकाळी सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. सेंट्रिय शेती यावर मार्गदर्शन केले. त्यानंतर सायंकाळी सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. रक्कदान व आरोग्य तपासणी शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते.

कृषि दिंडी व प्रभात फेरी काढण्यात आली .दुपारच्या बौद्धिक सत्रात प्राध्यापक श्री छबील दुधबळे यांनी हरभरा पिकांवरील कीड व त्यांचे नियंत्रण यावर मार्गदर्शन केले. समारोपिय कार्यक्रमांमध्ये अध्यक्षस्थानी श्री अरुणजी हरडे, अध्यक्ष, यशोदीप संस्था, गडचिरोली हे होते. तसेच माननीय डॉक्टर दिनेश सुरजे, डॉक्टर आदित्य कदम, श्री भास्करजी बुरे, श्री बोइनवार सर, मुख्याध्यापक, जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा, मुरखळा माल , केवळरामजी हरडे कृषी महाविद्यालयातील संपूर्ण कर्मचारी वृंद व ग्रामवासी यांची उपस्थिती लाभली .

विशेष शिबिराचे उद्घाटन

प्राणायाम व योगासन

पशुसंवर्धन

बंधारा बांध

बौद्धिक सत्र समारोपीय कार्यक्रम

१९) सौ. वसुधाताई देशमुख कृषि महाविद्यालय, बोडणा, ता. जि. अमरावती

राष्ट्रीय सेवा योजना चे विषेश शिबीर आयोजीत केल्या जात आहे. सत्र २०२२-२३ मध्ये कारला, ता. चांदूर रेल्वे, जि. अमरावती येथे राष्ट्रीय सेवा योजना विषेश शिबीराचे यशस्वी आयोजन केल्या गेले. शिबीराच्या उदघादनाप्रसंगी डॉ. संदिप हाडोळे, संचालक, विद्यार्थी तथा समन्वयक, डॉ. पं. दे. कृ. वि. अकोला, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय देशमुख, श्री. विनय चौधरी, सरपंच सौ. दिपाली प्रुफुल जाधव (पोलीस पाटील), सौ. शोभाताई जाधव (माजी सभापती), सौ. ममताताई ठाकूर, श्री. अर्जुन राठोड (तंटामुक्ती अध्यक्ष), तसेच रा. से. या. च्या कार्यक्रम अधिकरी सहा. प्रा. स्वाती देशमुख, सहा. प्रा. कु. अक्षता चौधरी, सहा. प्रा. सौरभ वसु, सहा. प्रा. कुणाल देशमुख, उपस्थित होते. कायक्रमाचे संचालन धनश्री देशमुख हिने केले. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक सहा. प्रा. सौ. स्वाती देशमुख यांनी केले.

रा. से. यो. शिबीरामध्ये गावकच्यांची आरोग्य तपासणी करण्यात आली. बीपी, शुगर, हिमोगलोबीन या सर्व चाचण्या करण्यात आल्या व लाभार्थ्यांना मार्गदर्शन करून त्यांना लोह व कॅल्शीअमच्या गोळ्यांचे वाटप करण्यात आले.

"रक्तदान सर्वश्रेष्ठ दान" याची जाणीव ठेवत रा. से. यो. च्या वर्तीने रक्तदान शिबीर घेण्यात आले. रा. से. यो. शिबीरामध्ये गावातून भव्य अशी स्वच्छता अभियान फेरी काढण्यात आली. यामध्ये सर्व गावकरी, अंगणवाडी सेविका, डॉक्टर, शिक्षक, महाविद्यालयातील सर्व सहकार्यक्रम अधिकारी, सरपंच, महिला, गुरुदेव सेवा मंडळ यांचे पदाधिकारी या सर्वांनी सहभागी होऊन संपूर्ण गाव स्वच्छ करण्यात आले. मा. पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी यांच्या स्वच्छ भारत अभियानाअंतर्गत गावामध्ये स्वच्छता करण्यात आली. त्याचप्रमाणे गावातील नाल्यांची स्वच्छता करण्यात आली. गावाच्या कडेलावृक्षारोपण करण्यात आले. स्वच्छ भारत अभियानाअंतर्गत गावामध्ये स्वच्छता करण्यात आली. त्याचप्रमाणे गावातील नाल्यांची स्वच्छता करण्यात आली. गावाच्या कडेलावृक्षारोपण करण्यात आले.

दि. २३ डिसेंबर २०२२ ला सात दिवशीय रा. से. या. च्या विषेश शिबीराचा समारोप सकाळी गावातून रॅली काढण्यात आली. गावच्या सरपंच्या सौ. दिपालीताई जाधव, डॉ. प्रणिता कडु यांच्या उपस्थितीत समारोपीय कार्यक्रम पार पडला.

शिबिराचे उद्घाटन

आरोग्य तपासणी शिबीर

रक्तदान शिबीर

स्वच्छता अभियान

जनावरांचे लसिकरण

२०. कृषी महाविद्यालय, सोनापूर - गडचिरोली

राष्ट्रीय सेवा योजना, विशेष शिबिर २०२२- २३ पारडी (कुपी) येथे दिनांक १५ ते २१ जानेवारी २०२३ ला युवकांचा ध्यास ग्राम शहरविकास या संकल्पनेच्या आधारे घेण्यात आले. सदर शिबिराचे उद्घाटन मा. श्री. संजय निखारेसर पंचपारडी (कुपी) यांच्या हस्ते करण्यात आले. सदर शिबिरामध्ये ५० शिबिरार्थी उपस्थित होते. शिबिराअंतर्गत वृक्षारोपण , आरोग्यतपासणी, जनावरांना लसीकरण, छोट्या बालकांना लसीकरण, श्रमदान, योग, प्रभातफेरी, पथनाट्य, विटाभट्टी उद्योगास भेट, मोती उत्पादन युनिटला भेट, चर्चासत्र, प्रात्यक्षिके, मैदानी खेळांच्या स्पर्धा इत्यादी कार्यक्रम घेण्यात आले. विशेष शिबिराच्या समारोपीय कार्यक्रमा प्रसंगी श्रीमती. कल्पना डोमळे, मुख्याध्यापिका ह्या प्रमुख पाहुणे तर मा. डॉ. माया राऊत सहयोगी अधिष्ठाता, कृ. म. गडचिरोली अध्यक्ष व इतर प्राध्यापकवर्ग उपस्थित होते. जिल्हा परिषद शाळा, पारडी येथील विद्यार्थ्यांना विविध स्पर्धेमध्ये उत्तीर्ण झाल्या बद्दल बक्षीस वितरण करण्यात आले.

कृषी महाविद्यालय, सोनापूर, गडचिरोली, राष्ट्रीय सेवा योजना, अंतर्गत दि. १९/०१/२०२३ रोजी पारडी येथील ग्राम वासियांकरिता आरोग्य तपासणी शिबिर आयोजित करण्यात आले होते. प्रसंगी ग्राम वासीयांनी उत्सूर्त असा प्रतिसाद दिला व आरोग्य तपासणी करून घेतली. शिबिरा अंतर्गत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांनी बीपी, शुगर रुणास औषधी उपचार करण्याकरिता मार्गदर्शन केले व दहा ते पंधरा दिवसाची औषध वाटप केले.

आरोग्य तपासणी जागरूकता कार्यक्रम

राष्ट्रीय सेवा योजने, कृषी महाविद्यालय गडचिरोली येथे दिनांक १७ फेब्रुवारी २०२३ रोजी आरोग्य तपासणी जागरूकता कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले सदर कार्यक्रमामध्ये जिल्हा सामान्य रुणालय गडचिरोली व टाटा मेमोरियल सेंटर, मुंबई येथील अधिकाऱ्यांनी विद्यार्थ्यांना स्तन गर्भाशय, मुखाचा तोंडाचा कर्क रोग यावर मार्गदर्शन केले व तपासणी करण्या बद्दल जागरूकता निर्माण केली प्रसंगी महाविद्यालयातील ५२ विद्यार्थी व सर्व प्राध्यापक वर्ग उपस्थित होते.

कौशल्य विकास प्रशिक्षण

कृषी महाविद्यालय गडचिरोली येथे दिनांक २ मार्च २०२३ रोजी विद्यार्थ्यांकरिता कौशल्य विकास योजनेअंतर्गत मशरूम प्रोडक्शन, हॉर्टिकल्चरल क्रॉप प्रोटेक्टेड कल्टिवेशन, वर्मिकंपोस्ट प्रोडक्शन प्रशिक्षण घेण्यात आले. प्रसंगी विद्यार्थ्यांना उत्पादन घेण्याकरिता प्रात्यक्षिक करून दाखवण्यात आले व मार्गदर्शन करण्यात आले सदर प्रशिक्षणाचा विद्यार्थ्यांना उद्योजक बनण्याकरिता उपयोग होईल व विभागीय रोजगार उपलब्धता वाढेल.

२९. पी. आर. पोटे पाटील कृषी महाविद्यालय, अमरावती

दिनांक ०६ जानेवारी २०२३ रोजी ग्राम नांदुरा येथे ग्रामस्थांशी चर्चा करून राष्ट्रीय सेवायोजनेच्या विशेष शिबिरास सुरुवात करण्यात आली. दिनांक ७ जानेवारी, २०२३ रोजी नांदुरा येथे राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विशेष शिबिराचे उद्घाटन करताना कार्यक्रमाचे उद्घाटक म्हणून सौ. सूर्यकांता बावने (सरपंच नांदुरा), कार्यक्रमाचे अध्यक्ष तसेच महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा. डॉ. वैभव लाजुरकर, उप प्राचार्य नितेश चौधरी आदी उपस्थित होते. दिनांक ०७ जानेवारी २०२३ रोजी नांदुरा येथे राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवका मार्फत शाळा, स्मशान भूमी परीसरात वृक्षारोपण करण्यात आले. दिनांक ८ जानेवारी २०२३ रोजी गावा मधून पर्यावरण जनजागृती प्रभातफेरी काढण्यात आली. या फेरी मध्ये झाडे लावा झाडे जगवा, पाणी आडवा पाणी जिरवा, अशा प्रकारच्या घोषणा देऊन गावामध्ये जनजागृती करण्यात आली. दि. ०८ जानेवारी २०२२ सकाळी ९.०० ते ११.०० वाजता पर्यंत नांदुरा येथे स्वच्छता अभियान घेण्यात आले. त्यामध्ये गावातील रस्ते, स्मशान भूमी समोरील स्वच्छता करण्यात आली.

दिनांक ९ जानेवारी २०२३ रोजी नांदुरा इथे राष्ट्रीय सेवायोजनेच्या विशेष शिबिरामध्ये आरोग्य तपासणी शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. दिनांक १० जानेवारी २०२३ रोजी प्राध्यापक श्री. मदन जाधव (पशुसंवर्धन व दुग्धशास्त्र विभाग पी. पोटे पाटील कृषी महाविद्यालय, अमरावती) यांनी शेतकऱ्यांना जनावरांमधील लंपी आजाराबद्दल सखोल मार्गदर्शन केले. मूल्यशिक्षण व व्यक्तिमत्व विकास या विषयावर प्राध्यापिका सौ. सीमा दिघाडे यांचे दिनांक ११ जानेवारी २०२३ रोजी प्रगतशील शेतकरी श्री. महादेवराव किरकटे यांच्या सोबत कृषक चर्चा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. दिनांक १२ जानेवारी २०२३ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना स्वयंसेवकांमार्फत शाळेतील विद्यार्थ्यांसाठी विविध खेळांचे व स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले होते. ग्राम नांदुरा येथे सात दिवसांचे राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विशेष शिबिर संपन्न झाल्यानंतर समारोपीय कार्यक्रम घेण्यात आला.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबिर उद्घाटन समारंभ

स्वच्छता व पर्यावरण जनजागृती रैली

आरोग्य तपासणी शिबिर

स्वच्छता मोहिम

२२. श्री शिवाजी उद्यानविद्या महाविद्यालय, अमरावती

सत्र २०२२ २३ मध्ये श्री शिवाजी उद्यानविद्या महाविद्यालय अमरावतीचे राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विशेष शिबिर रविवार दिनांक १७ डिसेंबर २०२२ ते २३ डिसेंबर २०२२ ला आयोजित करण्यात आले. या दरम्यान या मध्ये विविध महत्त्वपूर्ण असे कार्यक्रम संपन्न झाले शिबिरार्थीचे आगमन व नोंदणी करण्यात आली तसेच ग्रामस्थांची बैठक व गावांमधील विविध कार्यक्रमा बाबत चर्चा करण्यात आली त्यानंतर प्राध्यापक डी.एस. देशमुख यांनी शिबिरार्थी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. दिनांक ब्राह्मणवाडा स्थित पेढी नदीला बंधारा बांधण्यात आला. जेणे करून लगतच्या शेतकऱ्यांना उन्हाळ्यामध्ये पाण्याची व्यवस्था व्हावी तसेच जनावरांना सुद्धा पिण्याचे पाण्याची व्यवस्था व्हावी. त्यानंतर सकाळी दहा वाजता बाल रुग्नी आरोग्य आणि नेत्र तपासणी शिबिर संपन्न झाले. यामध्ये डॉ. पंजाबराव देशमुख स्मृती वैद्यकीय महाविद्यालय, अमरावती यांच्या चमुने भरपूर सहकार्य केले. दुपारी चार वाजता दैनंदिन जीवनात योगाचे महत्त्व या विषयावर डॉ. वंदना पराते, प्राध्यापिका विद्याभारती महाविद्यालय, अमरावती यांचे शिबिरार्थीना मार्गदर्शन लाभले. दिनांक २२/१२/२०२२ ला सकाळी ८.३० वाजता विविध सामाजिक विषयावर जनजागृती रॅली व पथनाट्य राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या शिबिरार्थीनी सादर केले. त्यानंतर सायंकाळी चार वाजता मी स्वतंत्र भारताचा नागरिक आहे या विषयावर प्राध्यापक दिनेश देशमुख, श्री शिवाजी उद्यानविद्या महाविद्यालय, अमरावती यांचे विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन लाभले.

दिनांक २३/१२/२०२२ ला सकाळी ८.०० वाजता प्रभात फेरी व ग्राम दिंडी त्यानंतर सकाळी १०.०० वाजता समारोपीय कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता. या कार्यक्रमांमध्ये अध्यक्षपद डॉ. शशांक देशमुख, प्राचार्य श्री शिवाजी उद्यानविद्या महाविद्यालय, अमरावती यांनी भूषवले, प्रमुख अतिथी माननीय श्री. शंतनु निश्चितसर पंचब्राह्मणवाडा भगत यांनी भूषवले. अशा पद्धतीने सात दिवस राष्ट्रीय सेवा योजनेचे शिबिर संपन्न झाले.

२३. मारोतराव वादाफळे कृषि महविद्यालय, यवतमाळ

मारोतराव वादाफळे कृषि महविद्यालय, यवतमाळ अंतर्गत राष्ट्रीय सेवा योजनेद्वारा २०२२-२०२३ या शैषणिक वर्षाचे विशेष संस्कार शिबीर दिनांक ११ डिसेंबर, २०२२ ते १७ डिसेंबर, २०२२ या दरम्यान ग्राम बरबडा, ता.

सदर विशेष संस्कार शिबिराचे उद्घाटक मा. प्रदिपभाऊ वादाफळे, अध्यक्ष, विघ्नहर्ता ग्रामीण विकास संस्था, यवतमाळ आणि मुख्य अतिथी मा. डॉ. एन. डी. पार्लावर, सहयोगी अधिष्ठाता, कृषि जैवतंत्रज्ञान महविद्यालय, यवतमाळ व मा. डॉ. टी. व्ही. कुरटकर, माजी कृषि अधिकारी, जि. प. यवतमाळ आणि कार्यक्रमाचे अध्यक्ष मा. डॉ. रा. वि. उईके, माजी अधिष्ठाता, कृषि महविद्यालय, पुणे व माजी प्राध्यापक डॉ. उईके आणि प्राचार्य डॉ. आर. ए. ठाकरे लाभले होते. मा. सौ. रेशमा उल्हास राठोड, सरपंच, ग्रा. पं. बरबडा, श्री पाटील उपसरपंच, ग्रा. पं. बरबडा व इतर मान्यवरांची उपस्थिती कार्यक्रमाला लाभली. जनजागृती करण्यासाठी रोज विविध प्रकारच्या मिरवणुका उदा. ग्रामस्वच्छता, वृक्षांडी, जनसाक्षाता, सर्वधर्मसमभाव, मृदा व जलसंधारण, अंधश्रद्धा निर्मूलन अशा प्रकारच्या विविध मिरवणूक संबंधित प्राध्यापकांकडून आशेजित करण्यात आल्या.

राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत बरबडा गावातील नागरिकांमध्ये मतदानाविषयी आपली जबाबदारी काय असायला हवी, याविषयी लोकांमध्ये मतदान जनजागृती सदर कार्यक्रमांतर्गत गावकन्यांमध्ये सार्वजनिक कार्य करण्याची भावना जागृत व्हावी या संत गाडगेबाबा ग्रामस्वच्छता अभियानात आपलं सहभाग दर्शविला. तसेच विद्यार्थ्यांनी गावातील शेतकन्यांना लंम्पि रोगाबद्दल मार्गदर्शन केले.

ग्रामीण लोकांना नवनवीन तंत्रज्ञानाची माहिती व्हावी आणि विद्यार्थ्यांनी सुद्धा शेतीमध्ये नवीन तंत्रज्ञानाचा वापर दूध व दुग्धजन्य पदार्थ हाताळणी या विषयावर विद्यार्थ्यांस व गावकरी वर्गास मार्गदर्लन नाल्यांमध्ये स्वयंसेवकांनी वनराई बंधारा बांधकामाचे प्रात्यक्षिक दिले. पावसाला संपल्यानंतर पाणी अडवण्यासाठी आणि जमिनीत जिरवण्यासाठी ओढा, नाला यांतील पाणी प्रवाह स्थानिक रित्या मिळणाऱ्या वस्तूनी म्हणजेच माती, दगड यांच्या सहाय्याने पोटळी मध्ये घालून बंधारा बांधकाम करणे शक्य आहे, अशाप्रकारचे मार्गदर्शन कृषि महविद्यालयाचे प्रा. अक्षय उत्खेडे आणि प्रा. सौ. रुचिका नागमोते यांनी विद्यार्थ्यांस आणि गावकरी वर्गास दिले.

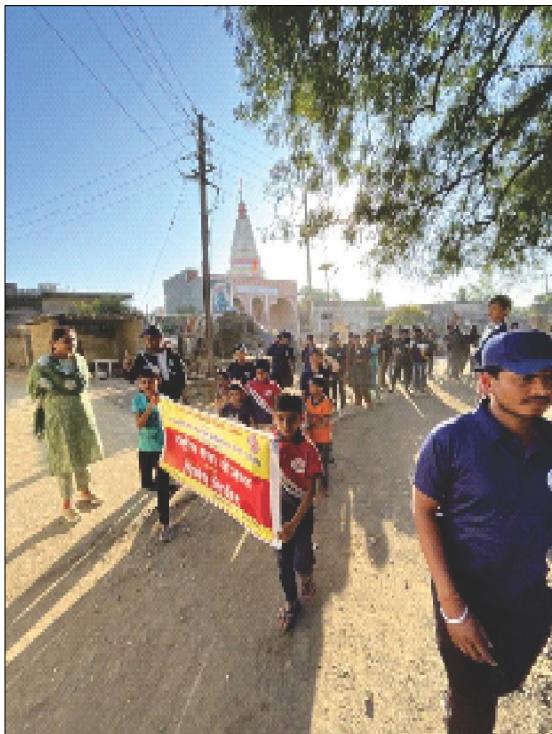
२४. श्रीमती सुमित्राबाई अंधारे कृषि महाविद्यालय, शिर्ला अंधारे , जि. अकोला

सकाळी ११ वाजता डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला येथील प्रा. डॉ मंजूषा देशमुख यांच्या हस्ते शिबिराचे उदघाटन करण्यात आले. या वेळी कार्यक्रमला अध्यक्ष म्हणून श्री जगदीश भाऊ मुरुमकार (दतात्रय माल्टिस्टेट को सोसायटी), मनोज भाऊ तायडे शेतकरी नेते, श्री राजेंद्र इंगळे सरपंच ग्राम भंडाराज, दिपकभाऊ गावंडे, रामभाऊ आमनकर, डॉ राम पी. खरडे, प्राचार्य (श्री सु. अ. कृ. म शिर्ला अंधारे), प्रा शैलेश दवणे (कार्यक्रम अधिकारी, रा.से.यो.) प्रा केतकी देशमुख. प्रा. सागर भगत, गावकरी रा. से. यो. स्वयंसेवक उपस्थित होते. शेतीला पूरक धंदा म्हणून मधूमखी उत्पादन घेऊ शेकतो तसेच माधुमखी मुळे परंगीकरण होऊन शेतीचे उत्पादनत वाड होते असे उपस्थित शेतकरी यांना मार्गदर्शन केले. या वेळी प्रा शैलेश दवणे प्रा केतकी देशमुख गावकरी रा. से. यो. स्वयंसेवक उपस्थित होते. व्यसणमुक्ती जनजागृती रॅली व व्यसणमुक्ती वर पथनाट्य चे आयोजन करण्यात आले या वेळी गावातील मुख्य रस्त्याने रॅली कडण्यात आली व मुख्य ठिकाणी पथनाट्य सादरीकरण करण्यात आले. रॅली मध्ये व्यसनमुक्ती चे नारे देण्यात आले दूध पदार्थ व दूध व्यवसाय या विषयी प्रा. ओम जाधव (पशू व दुध विभाग श्री सु. अ. कृ. म., शिर्ला अंधारे) यांनी गावकारींना मार्गदर्शन केले या वेळी प्रा. ओम जाधव यांनी कोरोंना लसीकरण जनजागृती रॅली व पथनाट्य चे आयोजन करण्यात आले या वेळी गावातील मुख्य रस्त्याने कोरोंना लसीकरण बाबत नारे देत रॅली कडण्यात आली व मुख्य ठिकाणी कोरोंना लसीकरण का करावे व लासिकरणा बाबत लोकांच्या मनात असलेला गैरसमज दूर करन्या साथी पथनाट्य सादरीकरण करण्यात आले. रॅली मध्ये व लसीकरण कारण्या बाबत चे नारे देण्यात आले या वेळी प्रा शैलेश दवणे प्रा केतकी देशमुख गावकरी रा से यो स्वयंसेवक उपस्थित होते. श्रमदानाला सुरवात झाली या वेळी स्वयंसेवक यांनी गावातील जिल्हा परिषद शाळा, हनुमान मंदिर परिसर, बुद्धविहार परिसर, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा पुतळा परिसर साफ सफाई करण्यात आली गावातील मंदिर डागडुजी करण्यात आली या माध्यमातून ग्रामस्थाना स्वच्छता संदेश दिला. या वेळी प्रा. शैलेश दवणे प्रा. केतकी देशमुख गावकरी रा से यो स्वयंसेवक उपस्थित होते.

कोविड लसीकरण शिबिर यांचे आयोजन करण्यात आले. या वेळी पातूर आरोग्य विभाग यांची टीम उपस्थीत होती. या वेळी कोविशील्ड पहिला अन दूसरा डोस तसेच कोव्हक्सीण दोन्ही डोस व बुसत्तर डोस असे उपलब्ध होते.

शिबिराचे उद्घाटन

जनजागृती रँली

गडार साफसफाई

२५. कृषि महाविद्यालय, सवड, ता. रिसोड

कृषि महाविद्यालयाचे हिवाळी शिबीर ग्राम सवड ता. रिसोड जि. वाशीम येथे १०/१२ /२०२२ ते १६/१२ २०२२ या कालावधीत आयोजित करण्यात आले विशेष शिबिराचे उद्घाटन श्री. दशरथजी मोरे, सरपंच, ग्राम सवड येथे यांच्या शुभ हस्ते झाले. कार्यक्रमाचं अध्यक्ष श्री दशरथजी मोरे सरपंच हे होते प्रमुख उपस्थिती श्री. चैतन्यभैय्या देशमुख तर प्रमुख पाहुणे म्हणून सचिव श्री एच .एफ .थोरात, श्री गजाननराव लाटे तंटामुक्ती अध्यक्ष, प्राचार्य समन्वयक कृषि महाविद्यालय, रिसोड प्राचार्य साहेबांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांनी करावयाचे कामे या बद्दल विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले ग्राम पंचायत सदस्य तसेच महाविद्यालयातील या प्रसंगी प्राध्यापकवृद्ध शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थीत होते. ग्राम स्वच्छता यावर प्रभात फेरी काढण्यात आली. त्यानंतर श्रमदाना अंतर्गत ग्रामस्था सोबत स्वच्छता अभियान राबविण्यात आले. बालरोग तपासणी शिबीर घेण्यात आले दुपारच्या सत्रामध्ये प्राध्यापक श्री. जी. बी. बाजड यांनी मूल्यवर्धित प्रक्रिया या विषयावर गावकर्यांना मार्गदर्शन केले. विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्व विकासाच्या गीतगायन स्पर्धा कार्यक्रम घेण्यात आला. स्मशान भूमी स्वच्छता व गाजर गवत निर्मलन वर श्रमदान करण्यात आले. व्यक्तिमत्व विकास काळाची गरज यावर बौद्धिक सत्रचे डॉ. श्रीहरी पितळे यांचेद्वारे आयोजन करण्यात आले होते. संत गाडगेबाबा स्वच्छता जन जागरण फेरी व सर्व धर्म संभाव या विषयावर अनुसरून प्रभात फेरीचे आयोजन करण्यात आले. श्रमदाना अंतर्गत काम्पोस्ट खात निर्मिती तयार करण्याचे काम सुरु ठेवण्यात आले. तसेच गांजर गावात निर्मलनाचे काम करण्यात आले.

प्रा. आर. वाय. सरनाईक यांच्या मार्गदर्शना खाली विजेता मेरा नाम हा कार्यक्रम घेण्यात आला. मतदार जनजागृती अभियान कार्यक्रम श्री सगिरी तहसिल रिसोड प्रतिनिधी यांच्याद्वारे घेण्यात आला. सायंकाळच्या सांस्कृतिक कार्यक्रम मध्ये गावकर्याचे मनोरंजन करून जनजागृती करण्याचा प्रयत्न विद्यार्थ्यांनी केला. योगासन आणि प्राणायाम नंतर हागणदारीमुक्त गावाच्सर्वे करून प्रभात फेरीचे आयोजन करण्यात आले. कृषि कार्यक्रम अंतर्गत मातीचा नमुना प्रात्यक्षिक कार्यक्रम घेण्यात आला .

समारोपीय कार्यक्रमाचे अध्यक्ष श्री. दशरथ मोरे सरपंच हे होते. श्री .संतोष सपकाळ मुख्याध्यापक जी.प.प्रा. शाळा सवड ,डॉ.ए.एम .अमुरकर प्राचार्य, श्री. आर .एस .डवरे समन्वयक कृषि महाविद्यालय रिसोड तथा संपूर्ण कर्मचारी वृद्ध कृषि महाविद्यालय रिसोड व ग्रामवासी सवड यांची उपस्थिती लाभली .

अंतिम सिहावलोकन करण्यात आले. समारोपीय समारंभ दरम्याने बोलताना मान्यवररा.सो.यो.च्या विद्यार्थ्यांनी सावित्रीबाई फुले जयंती साजरी केली या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी डॉ. ए.एम. अमुरकर प्राचार्य कृषि महाविद्यालय, रिसोड हे होते. या प्रसंगी प्राध्यापकवृद्ध शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थीत होते

उद्घाटन समारंभ

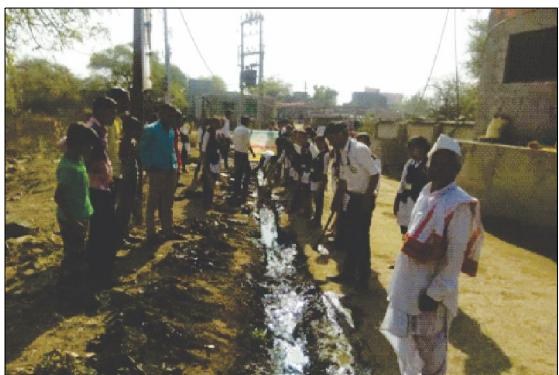
प्रभातफेरी

किटकनाशक व सुरक्षित फवारणी कार्यशाळा

गाजर गवत निर्मलन

ग्राम व परिसर स्वच्छता अभियान

मातीचा नमुना प्रात्यक्षिक

२६) वसुधाताई देशमुख अञ्ज व तंत्रज्ञान महाविद्यालय, अमरावती

अहवाल निरंक

२७) उद्यानविद्या महाविद्यालय अकोला

अहवाल निरंक

राष्ट्रीय सेवा योजना अंतर्गत सिसामासा जि.अकोला येथे विशेष शिबिर घेण्यात आले. मा.कुलगुरु डॉ.शरदराव गडाख सर यांच्या शुभहस्ते उदघाटन करण्यात आले

उद्यानविद्या महाविद्यालय अकोला येथे राष्ट्रीय सेवा योजना अंतर्गत आजादी का अमृत महोस्तव हर घर तिरंगा अभियान राबविण्यात आला.

राष्ट्रीय सेवा योजना अंतर्गत सिसा मासा, जि.अकोला येथे विशेष शिबिर घेण्यात आले. मा.कुलगुरु डॉ.शरदराव गडाख सर यांच्या शुभहस्ते उदघाटन करण्यात आले.

विद्यार्थी व कर्मचारी आंतरराष्ट्रीय योग दिवस मध्ये सहभाग.

२८) कृषी महाविद्यालय, अकोला

अहवाल निरंक

२९) कृषी महाविद्यालय, तिवसा

अहवाल निरंक

३०) डॉ. राजेंद्र गोडे कृषी महाविद्यालय, बुलढाणा

अहवाल निरंक

३१) कृषी महाविद्यालय, उमरखेड

अहवाल निरंक

३२. वनविद्या महाविद्यालय, अकोला – अहवाल निरंक
३३. कृषि महाविद्यालय, नागपूर – अहवाल निरंक
३४. राजश्री शाहु महाराज कृषि व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय, सडक अर्जुनी, जि. गोंदिया – अहवाल निरंक
३५. सेवकभादऊ वाघाये पाटील कृषि महाविद्यालय, केसलवाडा, ता. लाखनी, जि. भंडारा – विशेष शिक्षीर
घेतले नाही
३६. वसंतराव नाईक अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, यवतमाळ – प्रथमवर्ष
३७. कृषि महाविद्यालय, मुल, ता. जि. चंद्रपुर – प्रथम वर्ष

राष्ट्रीय सेवा योजना संक्षिप्त अहवाल (दि. ०१/०४/२०२२ते ३१/०३/२०२३)

- महाविद्यालयाचे नाव:- कृषि महाविद्यालय, आमखेडा

सहयोगी अधिष्ठाता/ प्राचार्यांचे नाव:- श्री. पि. टी. निचळ

जिल्हा	समन्वयकाचे नाव	भ्रमणध्वनी	ई मेल	कार्यालयाचा पत्ता	कार्यालयाचा दूरध्वनी
वाशिम	डॉ.आर. एस. करंगामी	९४०४२७५१७३/ ८३००४४०८१	ravindrakarangami14@gmail.com	कृषि महाविद्यालय, आमखेडा ता. मालेगाव जिल्हा. वाशिम	८३०८८३८६७४

नियमित कार्यक्रम									
सन २०२२-२३ मधील प्रत्यक्ष नोंदणी									
शासन वितरीत अनुदानित विद्यार्थी संख्या	रासेयो एकक संख्या	मुले	मुली	एकूण	अ. जा.	अ. ज	इमाव	अल्पसंख्यांक	इतर
४०		२८	१२	४०	१०	०२	२०	१	७

- सन २०२२-२३ मधील विशेष शिबिर कार्यक्रमांतर्गत माहिती

विशेष शिबिर कार्यक्रमांतर्गत शासनाने वितरीय केलेली अनुदानित विद्यार्थी संख्या	विशेष शिबिर संख्या	दत्तक गावांची संख्या	विशेष शिबिरातील सहभागिंची संख्या		
२०	२०	१४	२८	१२	४०

- कार्यक्रमअधिकारी यांचीमाहिती

एकूण कार्यक्रम अधिकारी			प्रशिक्षित कार्यक्रम अधिकारी			अप्रशिक्षित कार्यक्रम अधिकारी			अहमदनगर येथे प्रशिक्षण घेतलेलेका		
पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण
१	०	१	०	०	०	१	०	१	०	०	०

• कार्यक्रम / उपक्रम

कार्यक्रम / उपक्रम	राबविलेल्या कार्यक्रमांची संख्या	सहभागी स्वयंसेवक	लाभार्थी संख्या
वृक्षारोपण	०२	४०	२००
रक्तदान शिबिरे	०१	२०	४६
पल्स पोलिओ लसीकरण	००	००	००
आरोग्य विषयक शिबिरे	०२	४०	१०५
जनजागृती कार्यक्रम	०६	२५	१००
स्वच्छता कार्यक्रम	१०	४०	१२०
श्रमदान कार्यक्रम	०६	४०	६०
मुलींसाठी स्वसंरक्षण कार्यक्रम	००	००	००
आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण	००	००	००
रस्ता सुरक्षा अभियान	००	००	००
योग प्रशिक्षण कार्यक्रम / योगाचा प्रचार व प्रसार	२५	२५	१००
जलसंवर्धन कार्यक्रम	००	००	००
प्लास्टिक निर्मलन	३	२०	२००
इतर महत्वाचे उपक्रम (राबविले असल्यास नमूद करावेत)	००	००	००

• महाविद्यालय स्तरावर शिबिरांचे आयोजन

शिबिरांचा स्तर	ठिकाण	विषय	सहभागींची संख्या	राबविलेले उपक्रम
महाविद्यालय स्तर	कृषि महाविद्यालय आमखेडा	व्यसनमुक्तिं अभियान कार्यक्रम	५०	०३

- प्रसार माध्यमांचा उपयोग, वृत्त, लेख, मुलाखत, संबंधित माहिती - विविध महाविद्यालय द्वारे नियमित व विशेष कार्यक्रमाच्या बातम्या वृत्तपत्रामध्ये प्रसारित होतात. ते सोबत जोडण्यात याव्या. (विशेष शिबिर / नियमित शिबिरांची छायाचित्र अहवाल मुद्द्यासह)

राष्ट्रीय सेवा योजना संक्षिप्त अहवाल (दि. ०१.०४.२०२२ ते ३१.०३.२०२३)

- महाविद्यालयाचे नाव :- सौ. वसुधातार्ड देशमुख कृषि महाविद्यालय, बोडणा
- सहयोगी अधिष्ठाता / प्राचार्याचे नाव :- डॉ. संजय गि. देशमुख
- कायक्रम अधिकारी यांचे नाव :- सौ. स्वाती मं. देशमुख
- संपर्क:- दूरध्वनी क्र.: - , भ्रमणध्वनी क्र.: -९३२२११५३०५, ई मेल:- svdcabodna@gmail.com

जिल्हा	समन्वयकाचे नाव	भ्रमणध्वनी	ई मेल	कायालयाचा पत्ता	कायालयाचा दूरध्वनी
अमरावती	सौ. स्वाती देशमुख	९८६०३०८४७४	swatideshmukh4444@gmail.com	सौ. व. दे. कृ. महा. बोडणा	९३२२११४३०५

नियमीत कार्यक्रम सन २०२२-२३ मधील प्रत्यक्ष नोंदणी

शासन वितरीत अनुदानित विद्यार्थी संख्या	रासेयो एकक संख्या	मुले	मुली	एकूण	अ.जा.	अ.ज.	इमाव	अल्पसंख्यांक	इतर
६०	६०	४१	१९	६०	०८	०१	३२	०१	१८

- सन २०२२-२३ मधील विशेष शिवीर कार्यक्रमांतर्गत माहिती

विशेष शिवीर कार्यक्रमा अंतर्गत शासनाने वितरीत केलेली अनुदानित विद्यार्थी संख्या	विशेष शिवीर संख्या	दत्तक गावांची संख्या	विशेष शिवीरातील सहभागीची संख्या		
			मुले	मुली	एकूण
३०	३०	०१	१९	११	३०

- कायक्रम अधिकारी यांची माहिती

एकूणकार्यक्रम अधिकारी			प्रशिक्षीतकार्यक्रम अधिकारी			अप्रशित कार्यक्रम अधिकारी			अहमदनगर येथे प्रशिक्षण घेतलेलेका. अ.		
पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण
००	०२	०२	००	०१	०१	००	००	००	००	०१	०१

● कार्यक्रम / उपक्रम

कायक्रम / उपक्रम	राबविलोल्या कार्यक्रमांची संख्या	सहभागी स्वयंसेवक	लाभार्थी संख्या
वृक्षारोपण	०२	६०	१९०
रक्तदान शिवारे	०१	३०	२७
पल्स पोलिओ लसीकरण	०१	६०	१०
आरोग्य विषयक शिवारे	०२	६०	७०
जनजागृतीकार्यक्रम	०१	६०	--
स्वच्छता कार्यक्रम	०२	६०	०२
श्रमदानकार्यक्रम	०१	६०	--
मुर्लीसाठी स्वसंरक्षण	--	--	--
प्रशिक्षण	--	--	--
आपत्ती व्यवस्थापन	--	--	--
प्रशिक्षण	--	--	--
रस्तासुरक्षा अभियान	--	--	--
योग प्रशिक्षणकार्यक्रम / योगाचा प्रचार व प्रसार	०१	६०	७५
जलसंवर्धन कार्यक्रम	--	--	--
फ्लॉस्टिक निर्मुलन	०१	६०	०१
जलसंवर्धन कार्यक्रम	--	--	--
इतर महत्वाचे उपक्रम (राबविले असल्यास नमूद करावेत)	०१ तृणधान्य महोत्सव ०२ पक्षांकरीता जलपात्र	६० ६०	३२० २०

● महाविद्यालय स्तरावर शिवीरांचे आयोजन

शिवीरांचा स्तर	ठिकाण	विषय	सहभागीची संख्या	राबविलेले उपक्रम
महाविद्यालय स्तरावर	बोडणा	रक्ततपासणी, शुगर व रक्तदाव तपासणी	६०	
	बोडणा			

- प्रसार माध्यमांचा उपयोग, वृत्त, लेख, मुलाखत संबंधित माहिती - विविध महाविद्यालय द्वारे नियमित व विशेष कार्यक्रमाच्या बातम्या वृत्त पत्रामध्ये प्रसारितहोतात ते सोबत जोडण्यात याव्या. (विशेष शिवीर / नियमित शिवीराची छायाचित्रे अहवाल मुद्यासह)

सौ. वसुधातार्डि देशमुख कृषि महाविद्यालयात शिक्षक दिन साजरा

अमरावती दि. १० : सौ. वसुधातार्डि देशमुख कृषि महाविद्यालय, बोडणा, अमरावती येथे ग्र.से.यो. च्या वर्तोने दि. ०५ सप्टेंबर २०२२ शिक्षक दिन साजरा करण्यात आला. शिक्षक दिनानिमीत्य प्राचार्य डॉ. संजय देशमुख यांनी डॉ. सर्व पाहुडी रायकृत्यान यांच्या प्रतिमेचे पूजन

केले. इथानंतर चिह.बी. चौ. यारी (स.प्र.अ.), प्राचार्य डॉ. एस.जी. देशमुख यांनी आपापले मरोगत व्यवहार केले. कार्यक्रमाचे संचालन सहा.प्रा. स्वाती देशमुख (कार्यक्रम अधिकारी, ग्र.से.यो.) यांनी केले. कार्यक्रमाचे आभार प्रदर्शन सहा.प्रा. दिपीका उके यांनी केले. तसेच कार्यक्रमाला

महाविद्यालयातील सहा.प्रा. फिरोज खान, सहा.प्रा. सौरभ वसु, सहा.प्रा. उदय देशमुख, सहा.प्रा. पूनम मेशाम, सहा.प्रा. माधुरी घ्यार, कल्याणी काळडे, निलिन बाकडे, गौरव चौधरी, विक्रम देशमुख, गिलांद इंगले, सतिता राठोड, परमपाल खड्गाळ, रणजीत ठाकरे तसेच सर्व विद्यार्थी व विद्यार्थीनी उपस्थित होते.

▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲

सौ. वसुधातार्डि देशमुख कृषि महाविद्यालय बोडणा येथे महाराष्ट्र दिन साजरा

अ म रा व त ती
(प्रति निधी) अमसाक लय
काकडे शन, अमरावती द्वारा
संचालित, डॉ. पंजाबराव देशमुख
कृषि विद्यापिठ, अकोला संलग्नत
सौ. वसुधातार्डि देशमुख कृषि
महाविद्यालय, बोडणा, ग्र.से.यो.
च्या वर्तोने ६ मे महाराष्ट्र दिन साजरा
करण्यात आला. विश्वस्त मंडळाचे
सदस्य श्री. विक्रांत देशमुख यांच्या

हस्ते बजारोहन करण्यात आले.
महाराष्ट्र दिनानिमीत्य
महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय
देशमुख यांनी विद्यार्थ्यांना शुभेच्छा
दिल्या व मार्गदर्शन केले. याचेंडी
महाविद्यालयाचे सहा.प्रा. स्वाती
देशमुख, ग्र.से.यो. कार्यक्रम
अधिकारी, सहा.प्रा. सदाशिव केले,
सहा.प्रा. सौरभ वसु, सहा.प्रा. डॉ.
स्वाती लोनागे, सहा.प्रा. मदन

चायव, सहा.प्रा. श्रीकांत बाजारे,
सहा.प्रा. राहुल खडसे, सहा.प्रा.
कृ. अशता चौधरी, सहा.प्रा. कृ.
दिपीका उके, सहा.प्रा. कृ. पूनम
मेशाम, सहा.प्रा. कृ. माधुरी घ्यार,
श्री पवन चव्हान, श्री हेमंत देशमुख,
श्री विक्रम देशमुख, कृ. कल्याणी
काळडे तसेच महाविद्यालयाचे सर्व
विद्यार्थी व विद्यार्थीनी उपस्थित
होते.

सौ. वसुधाताई देशमुख कृषि महाविद्यालय बोडणा येथे स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव जलोषात

अग्रवाली दि. २० : श्रमसाकल्य फार्डे शनदारा संचालित सौ. वसुधाताई देशमुख कृषि महाविद्यालय, बोडणा, येथे दि. १३ अगस्ट २०२२ ते १५ अगस्ट २०२२ या कालावधीत देशाचा ७५ व्या स्वातंत्र्यदिनानिमित्य अमृत महोत्सव साजरा करण्यात आला. या अमृतमहोत्सवी हिंनही दिवस स्वातंत्र्य करण्यात आले.

दि. १२ अगस्ट २०२२ रोजी हाह पर लिंगा अंतर्गत पिंफलखुटा व बोडणा या सावता लिंगा जनजागरी दिली काढवण्यात आली. घोराती जावळून लिंगांचे वाटप करण्यात आले व लिंगा फडकवितानी कोणती काढवी घावी याविद्यायी महाविद्यालयाचे प्राचारी, डॉ. संजय देशमुख, सदा, प्र. स्वातंत्र्य देशमुख (रा. स. पो. कार्यक्रम अधिकारी) यांनी गावक च्यांना मार्गदर्शन केले. दि. १३ अगस्ट

२०२२ रोजी सकाळी ८ वाजता प्राचार्य, डॉ. संजय देशमुख यांच्या हळूे एवजारोहण करण्यात आले, दि. १४ अगस्ट २०२२ ला या अमृतमहोत्सवी महाविद्यालयात चूकाशापण करण्यात आले. दि. १५ अगस्ट २०२२ रोजी महाविद्यालयाचे प्राचारी, डॉ. संजय देशमुख यांच्याहारे एवजारोहण करण्यात आले. प्रारंभी

राष्ट्रव्यवळ बंदन व राष्ट्रगांत झाले. राष्ट्रव्यवळ बंदन व राष्ट्रगांत झाले.

देशमुख यांनी कार्यक्रमात शुभेच्छा दिल्या व स्वातंत्र्याच्या ७५ व्या अपांतीत भाषणे झाली. विद्यार्थ्यांनी आपले मोरोगा आणि राष्ट्रकोशीपर गिले सादर केली.

त्यानंतर प्रशंसन्युक्त श्यामा, योस्टर सादरीकरण स्थर्या इत्याची स्थर्योचे आयोजन करण्यात आले. सर्व विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला व कार्यक्रम यशस्वीरित्या पाठ पाडला.

वसुधाताई देशमुख कृषि महाविद्यालय, बोडणा येथे राष्ट्रीय मतदार दिवस साजरा

अग्रवाली/प्रतिवादी:- सौ. वसुधाताई देशमुख कृषि महाविद्यालय, बोडणा येथे गर्देयो च्या वारोने गणेश यांत्रिक वादविवाद समितीमध्ये आयोजन करण्यात आले, निवृत्त मतदार दिवसात आला. यावेळी स्थर्या, पौस मंडळीं वादविवाद मर्यादामध्ये आयोजनाचे करण्यात आले. संजय देशमुख यांनी हा स्थर्योचे वावासाहब अविद्यक याचा प्रतिवेदने महाविद्यालयाचे वि. प्रज्ञल पुजारी केले. गर्देयो कार्यक्रम आयोजने, कृ. यशोदा घोकर, कृ. अधिकारी प्रा. स्वातंत्र्य देशमुख यांनी गणेश यांत्रिक वादविवाद समितीमध्ये मतदारांना प्रतिवेदने वारोन केले त्याच्यासोबत महाविद्यालयाचे प्राचार्य, सर्व विकाऱ व विकाऱेत कर्मचारी तसेच विद्यार्थ्यांनी मुद्दा प्रतिक्का घेतली.

राष्ट्रीय मतदार दिवसाच्या निमोन्याने महाविद्यालयात विवेद

वारोनुके हळूे हल तुलीय क्रमांक देण्यात विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. त्याच्यामध्ये गेडाम या आला. व्यवापारांनी निवृत्त स्थर्योचे वि. श्यामा यांनी दिवसाचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी निमोन्याने १) कृ. अस्था विष्णु देशमुख (विकाऱ) २) कृ. निलोगा काकडे ३) कृ. वैशाली काकडे यांनी देशमुख यांनी देशमुख (विकाऱ) ४) कृ. रमेश डोमांक ५) कृ. रमेश डोमांक ६) कृ. रमेश डोमांक ७) कृ. रमेश डोमांक ८) रविना महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य हा. मिसिंग शरणागत, वि. कृष्णा नागार्जुन हिल्य तुलीय क्रमांक देण्यात संवर्द देशमुख यांनी विद्यार्थ्यांना अवाक्क, वि. केदात गवऱ्ड या आला.

प्रा. सदाशीव कर्णे यांनी आपले विचार मांडले.

त्याच्यामध्ये महाविद्यालयातील विद्यार्थी श्रीलेख इंदोले, वि. सदिन द्युमेश यांनी आयोजने करण्यात आले. मोरोगत व्याह केले. वा कार्यक्रमाचे संस्करण अपिषेक राजत यांने केले तर आपां विचार श्रीलेख इंदोले यांनी केले. या कार्यक्रमाचे आयोजन प्रा. स्वातंत्र्य देशमुख (ग. मे. या. कार्यक्रम अधिकारी), प्रा. दिरीका ऊके (सह कार्यक्रम अधिकारी) यांनी केले. या कार्यक्रमात महाविद्यालयातील सर्व प्राचार्यांक त्रृट तसेच सर्व विद्यार्थ्यांना कर्मचारी व त्याच्यामध्ये सर्वसेवक निमोन्याने केले. प्रा. स्वातंत्र्य देशमुख उपस्थित होते.

झाडे लावा, झाडे जागवा पर्यावरण संवर्धन मंत्राचा जयघोष

टाकरखेडा संभू येथे दि. स्वामिनी तर्फे ठिकठिकाणी वृक्षारोपण

टाक्करेंडा शॉप, दि. १२ :
दि. त्रिमूली महिला व्यापारी लोक
टाक्करेंडा थांगे कोनकोंठा त्रिक्का
व्यापारी गोपनीयता असाही आणि
जीवन विशालास, टाक्करेंडा संग वेणे या
कांवळीची मुख्यता जाणाऱ्या
कांवळीची मुख्यता आश्चर्यसाठी शीर्षा
विचारात आवाया। अध्यशा,
निवारांदीता देशमुख शोभा,
कांवळीची उद्दारणी देशमुख
वाचावी केले. या कांवळीची संस्करण
प्रदावी देशमुख, खू. खू. खू. विशाल
देशमुख, संस्करण खैवी वि. देशमुख,
दि. स्वामीनांनी ओर कौनी-न्याय
म्हणै देशमुख, करवाया देशमुख,
सिंह देशमुख, सुरिया देशमुख,
मंगल देशमुख, प्रिति देशमुख हक्क
लोला.

कार्यक्रमाची सुरुवात
माहिकेतात्वा होते दिल प्रकल्पानं करून
करण्यात आली. उपस्थितीता वृक्ष
लागवडीचे महत्व समजावून
सांगण्यात आले. या कार्यक्रमाता
शाळेतील सर्व कर्मचारी चंद्र व
विशाळांगी उपरिहत होते. शाळेतील
विद्यार्थ्यांनी तपाळांनी मुर्द्दे
तपाळ करून मायक्कर्पोरे स्वापन केले.

यानंतर गावातून चृचुर्दिंडी काढायात आली. चृचुर्दिंडीने गावातील चातावरण प्रसंग झाले. सलानी शाई लावा झाडे त्यात असल वयाची एका संवेदनाचा मुलभूत मास्माणी देखायल आला. गावातील ग्रामपंचायत, स्मशानभूमी, श्रीराम विद्यालय या ठिकाणी वोंचेगळ्या वृक्षाचे निच, जांगूळ, वड, सिसम, कुकुरबहू, पिंपळ, गलमोळ हाऱ्यांनी आपाट

शहिदांची जाणीव हीच राष्ट्रभक्तीची प्रेरणा : डॉ. संजय देशमुख

सौ. वसुधाताई देशमुख कृषि महाविद्यालय बोडणा येथे शहिद दिन साजरा

अमरावती दि. २१ : स्वातंत्र्य
 किंतु मूल्यवान् असे वाची
 जागीर शाहीदाराचा बलिनामाळून
 मिळत. स्वतः असिलें देशासाठी
 समर्पी कागजाचा वारीही जागीर
 होत खाच्या अथवा राष्ट्रपक्षीचे
 अखंड प्रेरणासाठी असून आजच्या
 विचाराभ्यांनी गाठूपक्षीची आजावन
 जोपासाठी देश आवाहन प्राचार्य
 डॉ. संयंग वाची यांनी केला.
 ती. वसपातातून देशासाठी कृपी

महाविद्यालय, बौद्धगा, अमरनाथ
वेषे रा. सं. वो. च्या वर्तीने दि, २०
अप्रैल २०२२ रोजे शहिद दिन
समाप्त करायात आला. शहिद
दिनामिरीचे विवर, डॉ. संजय
देशमुख यांनी शाहिद्याचा प्रतीक्षेप
पूजन केले. त्वानंतर डप्पयित्यांनी
शाहिद्यानं मोर श्रद्धांजली दिली.
त्वानंतर सहा, प्रा. एस. आर. कडे
विज. डॉ. चौधरी (स. प. अ.)
प्राचीन, डॉ. एस. जी. देशमुख

यांनी आपले मनोगत व्यक्त केले
कार्यक्रमाचे संचालन सहा
प्रा. सौ. स्वाती देशमुळे
(कार्यक्रम अधिकारी, रा. सौ.)
यांनी केले. कार्यक्रमाचे आपाप
प्रदर्शन ठारा. स्वाती लोणाग्रे यांनी
केले. तजेच कार्यक्रमाल
महाविद्यालयातोल सहा. प्राप्त
फिरोज खान, सहा. प्रा. सोहा.
वसु, डॉ. कविता चोपडे, सहा.
प्रा. राहुल खड्डरे, सहा. प्रा.

ददय देशमुख, सहा. प्रा. कुणाल
दे शमख, सहा. प्रा. श्रीकांत
बाबरी, डॉ. हिमर देशमुख,
सहा. प्रा. अंतरा चोधरी, सहा.
प्रा. पुम संभाष, कल्याणी
काकडे, निर्ति लालोक, मोरव
चोधरी, विक्रम देशमुख, मिलोंद
इंगले, सतीश राठोड, घरमपाल
चहाण, रणजीत टाकरे तसेच
सर्व विद्यार्थी व विद्यार्थिनी
उपस्थित होते.

रासेयो शिबिर ग्राम विकासाचे कायम स्वरूप असावे : प्राचार्य डॉ. संजय देशमुख

सौ. वसुधाताई देशमुख कृषि महाविद्यालयाचे ग्राम कारला येथे रा.से.यो. शिवीर

अमरावती दि. ८ : सो-
वसुप्ताराई देशाखल कपि
महान्यायिलं, ओडा वैयोल राष्ट्रीय
सांस्कृतिक विधान विभाग दि. १७
ते २३ दिसेंबर २०२० दरवाज्यन
ग्राम करातल थेंगे घोषण्यात आले
वा विशेष विधानसभेच्या ११
विधायिनी व ११ विधायिनी असे
एकूण ३० विधायिनींची प्रतिफल सोळे,
वा विशेष विधानसभेच्या
अविकावा व भारती राज्याची
वसुप्ताराई देशाखल गोंगो शुभेच्या
दिवापात्रा. वा विशेष विधानसभेच्या
द्रव्यांच्यां मंत्रालयक, वि. क.
अधिकारी, डॉ. पं. द. कृ.
अशोकाराई वा विशेष विधानसभेच्या
करातलांना सांसदीलांची
अपारंपारिक काम करात आले
ते गांव असारी ग्राम जाली फाईन
विधानसभेच्याचा प्राचीवा डॉ. शरदेव
देशाखल गोंगो शुभेच्या असेही
वसुप्ताराई देशाखलाचा द्रव्यांच्यां
केले तो, गोंगो शुभेच्या नेतेने आले
विनियोगला लागू गोंगो शुभेच्या
लोकांचीकात संपर्कात राहू. प्रायमां
व्यवहार असारी तंत्र ते यांचा
प्रायमांच्यांचा, प्रायमांचा, आरोग्य
केन्द्र, सेवा साकारातो सोसायटी,
सरकारी उत्पादकांना गोंगो शुभेच्याचा
कामकाचारा असेही काम कराया.
हे विधार केला अस्पृश्यांचा भाग
नासाका ते ग्राम कामाचाचा कायाक
व्यवहार असारी वेणुंगांचा ताचा
उपवांग ऊढूले बंधवानामध्ये
विशेष विधान सोलांना असारी प्रायमांचा
मार्गदर्शन व अवलोकन ताची केले.

रा. सो. यो. विधानसभेच्या विधिप
त्रिकांग घेण्यात आली. ताचापायी
मालकन्कावा आरोग्य तासामध्ये
विधायिनी आली. तोंगी, पुरग,
विधानसभेच्या पा यांचा चाचाच्या
विधायिनी आली. ताचापायी

केन्द्र योगीडा॒ डा॒ शिला पाई॑
(मैंडिकल अफिसर), डॉ. अनंत काळ॑ मंदिर ब चाराया॒ साकायानी॑
प्रसाद प्रोते॒ रुक्मणि॑ वापाही॑
याची॑ जागोऽप्ते॑ देवा रा॒ से॒ यो॑ च्या
जाती॑ रुक्मणि॑ शिवे॒ देवापाता॑
या रुद्रानि॑ शिवार्का॑ यामातो॑
यारी॑ रा॒ यो॒ चो॑ चे॑ चूव्यापेक्षा॑
व महाविष्णुवापि॑ विष्णुवापि॑
रुद्रानि॑ केले॑, या शिवाकाठी॑
योग्या॑ शशी॒ रुद्रापाता॑, अमृतानि॑
योग्या॑ रुद्रापाता॑ इला॑ अभियानी॑
देवी॑, मैला॑ तावद॑, विष्वाक॑
पर्वत॑, यापैस॑ देवा॑, मौरा॑ उत्तर॑,
प्रतिष्ठा॑ देवा॑, संनी॑ सहाया॑ इला॑
चुप्पा॑ चप्पा॑
याचारी॑ तो॑
जावाहिकाठी॑ लालिकाप॑ मोरी॑
रामायणात॑ आले॑, जनावरात॑
प्राणविष्णु काळ॑ त्यांचे॑ लालिकाप॑
डॉ. सर्वज्ञ देवाप॑, साहा॑, प्रा॑
देवाप॑ यांची॑ केले॑, लाव्या॑ या॑
रोगावा॑ डा॒. राजा॒ प्रसादो॑
(पृष्ठाप॑ अधिकारी॑) याची॑
विष्णुवापि॑ रुद्रे॑ शोकाप॑ याची॑
मार्गदर्शन॑ केले॑, त्याचामो॑
जावाहिका॑ विष्णु अभियान॑ डॉ.
सर्वज्ञ देवाप॑, दृश्याम॑ यांची॑
मार्गदर्शन॑ केले॑.

त्रुट्टम् घेष्यात् आल॒, त्वामये
गवाम् न्याचो अरोर्यु तपामी
करण्यत् आल॒। बोरी॑, गृहम्
उपालैवेति त्वाम् न त्वामया
करण्यत् आल्या॑ व लामाध्यन॑
मार्गाद्यन॑ करन् त्वाम् तो॑ व
कर्शन॑। अभासा॑ गोद्याद॑ च वाट
करण्यत् आल॒। त्वामय॑ च गृहम्

अभियान राजविद्यावा अलो
स्वयंसेवकानीं परामर्श बाका
ज्ञानी विद्या । १४ एवं पूर्व
अमा युवकानीं आगे उठाएं
पूर्व मनव यत्तत नव नाही अस
लक्षणी विद्यावा अलो, गाली संस्कृत
सुपूर्व करायात आलो । ताता
शिवायामये तर्व काव्यकान्ना
माचाला इक्कला अलोत, रोक
गायाप्रे, गोपनी खोले,
पुद, झोडे थोक्के, योदो थोक्के
प्राण गाया । पुनर् याच याची
तर आपा दृष्टिं दृष्टि योक्को
प्रखू रसेत, प्रणोटी थोक्के, नेत
होले, साळा मिंगो, वेतत भूया
याच याची तर्व काव्य
याच याची फोटो खिल्लोंतो अधा
मालां, काव्यकिंज ज्ञानां
काव्यकिंज काव्यां
वशवायत्तेसारी ३. प्रा. स्वारा
देशायुक् । काव्यकिंज अपिकारी
या सं. ३० । स. प्रा. आकाशवायु, स.
प्रा. सोंगवायु, स.प्रा. कुण्डायु
देशायुक् याच याची वर्णयत, व
जिवायासाठी संयेचा वाचाया
याचाया राजांमीं संयेचा वाचाया
देशायुक्, प्राचाया । चौं संबंध
देशायुक्, चिनय चौं संबंध
हाव्याविद्यायाचे सर्व कर्मचारीं सुं
याच याची शुभेच्छा दिव्यव व सहकार
केले, वा काव्यकिंज वाचाया
प्रा. स्वारा देशायुक् । काव्यकिंज
अपिकारी, या सं. ३० । याची वाचाया
तर आपा प्रदेवन् स.प्रा. असा
योग्यता (संस्कृतवाच) अपिकारी

ପ୍ରକାଶନ କେନ୍ଦ୍ର

कार्यक्रम अधिकारी
सौ. वसुधाताई देशमुखकृषि
महाविद्यालय, बोडणा

राष्ट्रीय सेवा योजनासंक्षिप्तअहवाल (दि. ०१.०४.२०२२ ते ३१.०३.२०२३)

महाविद्यालयाचे नाव : कृषी महाविद्यालय, दारबळा

सहयोगी अधिष्ठाता/प्राचार्य यांचेनाव : श्री. पंकज अ. खाडे

कार्यक्रम अधिकारी याचे नाव : श्री. वैभव उ. देशमुख

संपर्क : दुरध्वनी : ०७२३८—२९९१२१ भ्रमणध्वनीक. ९०११०४०१६३

ईमेल : agri1562@yahoo.co.in

जिल्हा	समन्वयकाचेनाव	भ्रमणध्वनी	ईमेल	कार्यालयाचापत्ता	कार्यालयाचा दुरध्वनी
यवतमा ळ	वैभव उत्तमराव देशमुख	८७६७७३०३९ २	deshmukhavaibhav028@gmail.co m	कृषी महाविद्यालय, दारबळा	०७२३८—२९९१ २१

नियमीतकार्यक्रम									
सन २०२२—२३ मधीलप्रत्यक्ष									
शासन वितरीत अनुदानीत विद्यार्थी संख्या	राष्यो एकक संख्या	मुले	मुली	एकुण	अ.जा.	अ.ज.	इमाव	अल्पसंख्याक	इतर
८०	१	४५	३५	८०	१४	०४	६२	—	—

सन २०२२—२३ मधीलविशेषशिविरकार्यक्रमांअंतर्गतमाहीती

विशेष शिविर कार्यक्रमांअंतर्गत शासनाने वितरीय केलेली अनुदानीत विद्यार्थी संख्या	विशेषशिविर संख्या	दत्तकगावाची संख्या	विशेष शिविरातील सहभागी वी संख्या		
			मुले	मुली	एकुण
४०	०१	०१	०१	२०	२०

कार्यक्रम अधिकारी यांची माहीती

एकुण कार्यक्रम अधिकारी	प्रशिक्षीत कार्यक्रम अधिकारी	अप्रशिक्षीत कार्यक्रम अधिकारी	अहमदनगर येथे प्रशिक्षण घेतलेलेका. अ.					
पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण
०१	—	०१	—	—	—	१	—	—

कार्यक्रम/उपक्रम

कार्यक्रम/उपक्रम	गवविलेल्या कार्यक्रमांची संख्या	सहयोगी स्वयंसेवक	लाभार्थी संख्या
वृक्षा रोपण	०२	७६	—
रक्तदानांशबीरे	०२	५५	—
पल्स पोलीओ लसीकरण	—	—	—
आगेय विषयक शिविरे	०२	७१	—
जनजागृती कार्यक्रम	०७	७४	—

स्वच्छता कार्यक्रम	१२	६९	—
श्रमदान कार्यक्रम	१४	६८	—
मुलीमाठी स्वसंरक्षण प्रशिक्षण	०१	३२	—
आपल्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण	०२	७३	—
रस्ता शुद्धीकरण अभियान	०१	७५	—
योग प्रशिक्षण कार्यक्रम / योगाचाप्रचार व प्रसार	११	७२	—
जलसंवर्धन कार्यक्रम	०२	६२	—
प्लॉस्टीक निमुलन	०५	६८	—
जलसंवर्धन कार्यक्रम	०२	६२	—
ढतर महत्वाचे उपक्रम (शब्दविलेले असल्यास नमुद करावे)	गजरगवत निमुलन हर वरतिरंगा (७ कार्यक्रम)	६७	—

महाविद्यालय स्तरावरशिवीरांचेआयोजन

शिवीरांचास्तर	ठिकाण	विषय	सहभागीची संख्या	शाब्दविलेले उपक्रम
महाविद्यालय स्तरावर	—	—	—	—

प्रसार माध्यमांचा उपयोग, वृत्त, लेख, मुलाखत संवधीत माहीती—विविध महाविद्यालय व्यारोनियमीत व विशेष कार्यक्रमाच्या ब्रातम्या वृत्त पत्रामध्ये प्रसारीत होतात. त सोबत जोडण्यात याव्या. (विशेष शिवीर/नियमीत शिवीराची छायाचित्रे अहवाला मुद्यासह)

राष्ट्रीय सेवायोजना संक्षिप्त अहवाल (दिनांक ०१ -०४ -२०२२ ते ३१ -०३ -२०२३)

- महाविद्यालयाचे नाव पटेल भाई मनोहर - : कृषी महाविद्यालय.हिराटोला ,
- प्राचार्याचे नाव .अवताडे .सी .एस .डॉ :-
- कार्यक्रम अधिकारी याचे नाव भगत .सी .एम .श्री :-
- संपर्क -ई ९५४५२११२८२ .भ्रमणार्थवनी -:मेल com.gmail@332bhagat.mithun

जिल्हा	समन्वय काचे नाव	भ्रमणार्थवनी	ईमेल-	कार्यालयाचा पता	कार्यालयाचा दूरध्वनी
गोंदिया	श्री .एम .भगत .सी	९५४५२११२८२	g@332bhagat.mithun com.mail	मनोहर भाई पटेल कृषी महाविद्यालय .हिराटोला , गोंदिया जिल्हा	९५४५२११२८२

नियमित कार्यक्रम

सन २०२२ – २३ मधील प्रतेक्ष नोंदणी

शासन वितरीत अनुदानित विद्यार्थी संख्या	रासेयो एकक संख्या	मुले	मुली	एकूण	अ.जा.	अ.ज.	इमाव	अल्पसंख्यांक	इतर
८०	८०	४२	३८	८०	१४	६	६०	-	-

- सन २०२२ – २३ मधील विशेष शिबीर कार्यक्रमांतर्गत माहिती

विशेष शिबीर

विशेष शिबीर कार्यक्रमांतर्गत शासनाने वितरीत केलेली अनुदानित विद्यार्थी संख्या	विशेष शिबीर संख्या	दत्तक गावाची संख्या	विशेष शिबीरातील सहभागाची संख्या		
			मुले	मुली	एकूण
४०	१	१	२२	१८	४०

- कार्यक्रम अधिकारी याची माहिती.

एकूण कार्यक्रम अधिकारी			प्रशिक्षित कार्यक्रम अधिकारी			अप्रशिक्षित कार्यक्रम अधिकारी			अहमदनगर येथे प्रशिक्षण घेतलेले का.अ .		
पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण
१	-	१	-	-	-	१	-	१	-	-	-

• कार्यक्रम उपक्रम /

कार्यक्रमउपक्रम /	राबविलेल्या कार्यक्रमांची संख्या	सहभागी स्वयंसेवक	लाभार्थी संख्या
वृक्षारोपण	४	७६	२००
रक्तदान शिबिरे	१	७९	१२६
प्लस पोलिओ लसीकरण	१	८०	२३०
आरोग्य विषयक शिबिरे	-	-	-
जनाजागृती कार्यक्रम	२	८०	२५६
स्वच्छता कार्यक्रम	३	८०	१८२
श्रमदान कार्यक्रम	१	८०	१०२
मुलीसाठी स्वसरक्षण प्रशिक्षण	१	८०	११२
आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण	-	-	-
रस्ता सुरक्षा अभियान	१	७९	१६६
योग प्रशिक्षण कार्यक्रम प्रचार योगाचा/ प्रसार व	१	८०	२३२
जलसंवर्धन कार्यक्रम	-	-	-
प्लास्टिक निर्मलन	१	८०	१३७
इतर महत्वाचे उपक्रम	-	-	-

• महाविद्यालय स्तरावर शिबिरांचे आयोजन

शिबिराचा स्तर	ठिकाण	विषय	सहभागींची संख्या	राबविलेले उपक्रम
महाविद्यालय स्तरावर	-	-	-	-
-	-	-	-	-

श्रीभगत .सी .एम .

कार्यक्रम अधिकारी

कृषिअभियांत्रिकी व तांत्रिकी महाविद्यालय,
डॉ. पं.दे.कृ.वि., अकोला

राष्ट्रीयसेवा योजनासंक्षिप्तअहवाल (दि. ०१.०४.२०२२ ते ३१.०३.२०२३)

- महाविद्यालयाचेनांव :—कृषि अभियांत्रिकी व तांत्रिकी महाविद्यालय, डॉ.पं.दे.कृ.वि., अकोला.
- सहयोगीअधिष्ठाता / प्राचार्याचेनांव :—डॉ. सुधिर बाबाराव वडतकर
- कार्यक्रमअधिकारी याचेनांव :—डॉ. महेंद्र मुरलिधर देशमुख
- संपर्क :—दूरध्वनीक भ्रमणध्वनीक. ९४०३०४८५९८
- ईमेल:nsscaetakola@gmail.com

जिल्हा	समन्वयकाचे नाव	भ्रमणध्वनी	ईमेल	कायलियाचा पत्ता	कायलियाचा दूरध्वनी

नियमितकार्यक्रम									
सन २०२२—२३ मधीलप्रत्यक्ष नोंदणी									
शासन वितरीत अनुदानित विद्यार्थी संख्या	रासेयो एकक संख्या	मुले	मुली	एकुण	अ.जा	अ.ज	इमाव	अल्पसंख्यांक	इतर
		३८	२२	६०	७	२	३२	१	१८

- सन २०२२—२३ मधील विशेष शिबीर कार्यक्रमांतर्गत माहिती

विशेषशिबीर							
विशेष शिबीर कार्यक्रमांतर्गत शासनाने वितरीय कोलेली अनुदानित विद्यार्थी संख्या	विशेषशिबीर संख्या		दत्तकगावांची संख्या	विशेष शिबीरातील सहभागीची संख्या			
	मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण	
३०	०१	—	—	—	२०	१०	३०

- कार्यक्रम अधिकारी यांची माहिती

एकुण कार्यक्रम अधिकारी			प्रशिक्षीत कार्यक्रम अधिकारी			अप्रशिक्षीत कार्यक्रम अधिकारी			अहमदनगर येथे प्रशिक्षण घेतलेले का.अ.		
पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण
०१	—	०१	—	—	—	—	—	—	—	—	—

● कार्यक्रम / उपक्रम

कार्यक्रम / उपक्रम	राबविलेल्या कार्यक्रमांची संख्या	सहभागी स्वयंसेवक	लाभार्थी संख्या
वृक्षारोपण	०१	५०	
रक्तदान शिबीर			
पल्स पोलिओलसी करण			
आरोग्य विषयक शिवारे	०१	११	
जनजागृती कार्यक्रम	०१	६०	
स्वच्छता कार्यक्रम	०१	५६	
श्रमदान कार्यक्रम	०१	३०	
मुलींसाठी स्वसंरक्षण प्रशिक्षण			
रस्ता सुरक्षा अभियान			
योग प्रशिक्षण कार्यक्रम / योगाचाप्रचार व प्रसार	०१	२७	
जलसंवर्धन कार्यक्रम	०१	३०	
प्लॉस्टिक निर्मुलन			
ठतरम हत्ताचे उपक्रम (राबविले असल्यास नमूद करावेत)			

● महाविद्यालय स्तरावर शिबीरांचे आयोजन

शिबीरांचास्तर	ठिकाण	विषय	सहभागींची संख्या	राबविलेलेउपक्रम
महाविद्यालय				
स्तरावर				

- प्रसार माध्यमांचा उपयोग, वृत्त, लेख, मुलाखतसंबंधितमाहिती—विविध महाविद्यालय व्दारेनियमित व विशेषकार्यक्रमाच्याबातम्यावृत्त पत्रामध्ये प्रसारितहोतात. तेसोबतजोडण्यात याव्या. (विशेषशिबीर/ नियमितशिबीराचीछायाचिवे अहवालामुद्यासह)

कार्यक्रम अधिकारी

राष्ट्रीय सेवा योजनासंक्षिप्तअहवाल संक्षिप्तअहवाल (दि.०१.०४.२०२२ ते ३१.०३.२०२३)

- महाविद्यालयाचेनांव :—श्री. सेवकभाऊ वाघाये पाटील कृषी महाविद्यालय केसलवाडा/वाघ
- सहयोगीअधिष्ठाता / प्राचार्यचेनांव :—श्री. भुषण एस. वंजारी
- कार्यक्रमअधिकारी याचेनांव :— श्री. तरुण एम. कुम्हरे
- संपर्क :—दूरध्वनी क्रभ्रमणध्वनी क्र. ८६९०००२४१ईमेल—sswpagri@yahoo.co.in

जिल्हा	समन्वयकाचेनांव	भ्रमणध्वनी	ईमेल	कार्यालयाचापत्ता	कार्यालयचादूरध्वनी
भंडारा	श्री. तरुण एम. कुम्हरे	८६९०००२४१	sswpagri@yahoo.co.in	केसलवाडा/वाघ ता. लाखनी, जि. भंडारा	७९७२९३३०९९

नियमितकार्यक्रम									
सन २०२२-२३ मधीलप्रत्यक्ष नोंदणी									
शासन वितरीत अनुदानित विद्यार्थी संख्या	गसेयो एकक संख्या	मुले	मुली	एकुण	अ.जा.	अ.ज.	इमाव	अल्पसंख्याक	इतर
८०	०१	४९	३१	८०	१७	०३	५२	०१	०७

- सन २०२२-२३ मधीलविशेषशिविरकार्यक्रमाअंतर्गतमाहिती

विशेषशिविर									
विशेषशिविरकार्यक्रमाअंतर्गत शासनानेवितरीय केलेलीअनुदानितविद्यार्थी संख्या			विशेषशिविर संख्या		दत्तकगावांची संख्या		विशेषशिविरातीलसहभागीची संख्या		
							मुले	मुली	एकुण
४०			निरंक		निरंक		-	-	-

- कार्यक्रमअधिकारी यांचीमाहिती

एकुणकार्यक्रमअधिकारी			प्रशिक्षीतकार्यक्रमअधिकारी			अप्रशितकायक्रमअधिकारी			अहमदनगर येथप्रशिक्षण घेतलेलेका.अ.		
पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण
०१	००	०१	-	-	-	०१	००	०१	-	-	-

• कार्यक्रम/उपक्रम

कार्यक्रम/उपक्रम	राबविलेल्याकार्यक्रमांची संख्या	सहभागीस्वयंसेवक	लाभार्थी संख्या
वृक्षारोपण	०२	७५	५०
रक्तदानशिबिरे	०१	७०	४०
पल्सपोलिओलसीकरण	-	-	-
आरोग्य विषयकशिबिरे	०२	८०	१५०
जनाजागृतीकार्यक्रम	०४	७५	१५०
स्वच्छताकार्यक्रम	०१	६०	५०
श्रमदानकार्यक्रम	०१	५८	२०
मुळींसाठीस्वसंरक्षणप्रशिक्षण	-	-	-
आपत्तीव्यवस्थापनप्रशिक्षण	-	-	-
रस्तासुरक्षाअभियान	०१	५०	८०
योगप्रशिक्षणकार्यक्रम / योगाचाप्रचार व प्रसार	०१	८०	१७०
जलसंवर्धनकार्यक्रम	-	-	-
प्लॉस्टिकनिर्मुलन	०१	६३	१०
जलसंवर्धनकार्यक्रम	-	-	-
इतरमहत्वाचेउपक्रम (राबविले असल्यासनमूद करावेत)	-	-	-

• महाविद्यालय स्तरावरशिबिरांचेआयोजन

शिबीरांचास्तर	ठिकाण	विषय	सहभागींची संख्या	राबविलेलेउपक्रम
महाविद्यालस्तरावर	श्री. सेवकभाऊ वाघाये पाटील कृषी महाविद्यालय केसलवाडा/वाघ	रक्त दान शिबीर, मुळींचे मोफत आरोग्य तपासणी व मार्गदर्शन शिबीर	२५०	रक्त दान, मुळींचे चे मोफत आरोग्य तपासणी, मोफत रक्त तपासण्या व मासिक पाळी इ. विषयांवर मार्गदर्शन

•प्रसार माध्यमांचा उपयोग, वृत्त, लेख, मुलाखत संबंधित माहिती—विविध महाविद्यालय व्हारे नियमित व विशेष कार्यक्रमाच्या बातम्या वृत्तपत्रामध्ये प्रसारित होतात. ते सोबत जोडण्यात याव्या.

(विशेष शिबीर/नियमितशिबीराचीछायाचित्रे अहवाला मुदयासह)

कार्यक्रमअधिकारी

राष्ट्रीय सेवा योजना व संक्षिप्त अहवाल (दि.०१.०४.२०२२ ते ३१.०३.२०२३)

- महाविद्यालयाचे नांव:- मारोतराव वादाफळे कृषि महाविद्यालय, यवतमाळ
 - सहयोगी अधिष्ठाता / प्राचार्यचे नांव:-डॉ. आर. ए. ठाकरे
 - कार्यक्रम अधिकारी याचे नांव:-श्री. ए. एस. ढेंगळे
 - संपर्क:-दूरध्वनीक्र. -...07232244925 भ्रमणध्वनीक्र :- 8459258423
 - ई-मेल- mwca2003@gmail.com

जिल्हा	समन्वयकांचेनां व	भ्रमणध्वनी	ई-मेल	कार्यालयाचा पत्ता	कार्यालयाचा दूरध्वनी
यवतमाळ	पि. ए. चोपकर	7768845620	piyuchopakar123@gmail.com	मारोतराव वादाफळे कृषि महाविद्यालय, यवतमाळ जांब रोड, 445001	07232244925

नियमित कार्यक्रम									
सन २०२२-२३ मधील प्रत्यक्ष नोंदणी									
शासन वितरीत अनुदानित विद्यार्थी संख्या	रासेयो एकक संख्या	मुले	'मुली	एकुण	अ.जा.	अ.ज.	इमाव	अल्पसंख्याक	इतर
80	1	45	35	80	11	05	49	03	12

- सन २०२२-२३ मधील विशेष शिबीर कार्यक्रमांतर्गत माहिती

विशेष शिंबीर					
विशेष शिंबीर कार्यक्रमा अंतर्गत शासनाने वितरीय केलेली अनुदानित विद्यार्थी संख्या	विशेष शिंबीर संख्या	दत्तक गावांचीसंख्या	विशेष शिंबीरातील सहभागीची संख्या		
			मुले	मुली	एकूण
40	1	1	22	18	40

• कार्यक्रम अधिकारी यांची माहिती

एकूण कार्यक्रम अधिकारी			प्रशिक्षीत कार्यक्रम अधिकारी			अप्रशित कार्यक्रम अधिकारी			अहमदनगर येथे प्रशिक्षण घेतलेले कार्यक्रम अधिकारी		
पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण
1	0	1	1	0	1	-	-	Nil	-	-	Nil

• कार्यक्रम/उपक्रम

कार्यक्रम/उपक्रम	राबविलेल्याकार्यक्रमांची संख्या	सहभागी स्वयंसेवक	लाभार्थी संख्या
वृक्षारोपण	02	80	150
रक्तदान शिबिरे	01	80	65
पल्स पोलिओ लसीकरण	Nil	Nil	Nil
आरोग्य विषयक शिबिरे	01	80	80
जनजागृती कार्यक्रम	01	40	200
स्वच्छता कार्यक्रम	02	80	150
श्रमदान कार्यक्रम	01	40	150
मुलीसाठी स्वसंरक्षण प्रशिक्षण	Nil	Nil	Nil
आपत्ती व्यवस्थापनप्रशिक्षण	Nil	Nil	Nil
रस्ता सुरक्षा अभियान	01	80	200
योग प्रशिक्षणकार्यक्रम / योगाचा प्रचार व प्रसार	02	80	100
जलसंवर्धन कार्यक्रम	01	40	150
प्लॅस्टिक निर्मुलन	01	80	100
इतर महत्वाचे उपक्रम (राबविले असल्यास नमूद करावेत)	गाजर गवत निर्मूलन, पक्ष्यासाठी पाणी नियोजन, विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परीक्षेचे प्रक्षिक्षण	80	120

• महाविद्यालय स्तरावर शिबीरांचे आयोजन

शिबीरांचा स्तर	ठिकाण	विषय	सहभागीची संख्या	राबविलेले उपक्रम
महाविद्यालय स्तरावर	बरबडा	रासेयो विशेष शिबीर	११	१) मतदान जनजागृती २) मृदा परिक्षण ३) दुग्ध व दुग्धजन्य पदार्थावर प्रक्रिया ४) स्वच्छता अभियान ५) वृक्षारोपण ६) बांध-बंधारा ७) महिलासाठी उपक्रम ८) लूमपि रोगावर जनजागृती

१) प्रसार माध्यमांचा उपयोग, वृत्त, लेख, मुलाखत संबंधित माहिती - विविध महाविद्यालय व्दारे समित व विशेष कार्यक्रमाच्या बातम्या वृत्त पत्रामध्ये प्रसारित होतात. ते सोबत जोडण्यात याव्य विशेष शिबीर / नियमित शिबीराची छायाचित्रे अहवाला मुद्यासह)

राष्ट्रीय सेवा योजना संक्षिप्तअहवाल संक्षिप्तअहवाल (दि.०१.०४.२०२२ ते ३१.०३.२०२३)

- महाविद्यालयाचेनांव — ओसंत शंकरमहाराज कषी महाविद्यालय पिंपऱ्युटा ता. धामणगांवरेल्वे जि. अमरावती
- सहयोगीअधि ठाता / प्राचार्याचे नांव — ।. सी. यु. पाटील
- कार्यक्रमअधिकारी याचेनांव —प्रा. दिपक बोंदरे
- संपर्क —दूरध्वनी क्र. ०७२२२२२३१११भ्रमणध्वनी क्र. ७० ३७ ७ मेल—sssmcollegeofagri@gmail.com

जिल्हा	सम वयकाचे नांव	भ्रमणध्वनी	मेल	कार्यालयाचा पत्ता	कार्यालयचादूरध्वनी
अमरावती	I. संदीप हा०८	२१४००३	dswnss@pdkv.ac.in	विद्यार्थीकल्याण अधिकारी I. पंजाबराव देशमुं । कषी विद्यापीठ अकोला	०७२४—२२ १ ७

नियमितकार्यक्रम									
सन २०२२—२३ मधीलप्रत्यक्ष नोंदणी									
शासन वितरीत अनुदानित विद्यार्थी सं या	रासेयो कक्ष सं या	जुले	मुली	कुण	अ.जा.	अ.ज.	माव	अल्पसं याक	तर
०	०१	४	३	०	१०	०७	४	निरंक	१

- सन २०२२—२३ मधील विशेष शिबीर कार्यक्रमा अंतर्गत माहिती

विशेष शिबीर					
विशेष शिबीर कार्यक्रमा अंतर्गत शासनाने वितरीय केलेली अनुदानित विद्यार्थी सं या	विशेष शिबीर सं या	दत्तक गावांची सं या	विशेष शिबीरातील सहभागीची सं या		
			मुले	जुली	कुण
४०	४०	०१	२०	२०	४०

- कार्यक्रमअधिकारी यांचीमाहिती

कुण कार्यक्रम अधिकारी			प्रशिक्षीत कार्यक्रम अधिकारी			अप्रशित कायक्रम अधिकारी			अहमदनगर येथे प्रशिक्षण घेतलेले का.अ.		
पु.ष	स्त्री	कुण	पु.ष	स्त्री	कुण	पु.ष	स्त्री	कुण	पु.ष	स्त्री	कुण
०२	निरंक	०२	०१	निरंक	०१	०१	निरंक	०१	०१	निरंक	०१

• कार्यक्रम/उपक्रम

कार्यक्रम/उपक्रम	राबविलेत्या कार्यक्रमांची सं या	सहभागी स्वयंसेवक	लाभार्थी सं या
वक्ता रोपण	०२	७	—
र तदान शिविरे	०२		
पल्प पॉलिओ लसीकरण	०१	२०	३०
आरोग्य विषयक शिविरे	०३	७	२०
ना जागती कार्यक्रम	०३	७	३००
स्व छता कार्यक्रम	०३	७	३०
मदान कार्यक्रम	०२	४०	३००
मुलींसाठी स्वसंरक्षण प्रशिक्षण	निरंक	निरंक	निरंक
आपली यवस्थापन प्रशिक्षण	०१	०१	—
सम्ता सुरक्षा अभियान	निरंक	निरंक	निरंक
योग प्रशिक्षण कार्यक्रम/योगाचा प्रचार व प्रसार	०३	७	२००
लसंवर्धन कार्यक्रम	०१	३०	१००
प्लस्टिक निर्मुलन	०१	७०	२००
ठत्र महत्वाचे उपक्रम (राबविले असल्यासनमूद करावेत)			
जागतिकहात शुवादिन	०१	७२	२००
प्रातिक पोषण महा	०१	७०	२०
जागतिकतण धा य दिवस	०१	७	२०

• महाविद्यालय स्तरावर शिबिरांचे आयोजन

शिबिरांचा स्तर	ठिकाण	विषय	सहभागीची सं या	बाबिलेले उपक्रम
महाविद्यालय स्तरावर	शिदो १ ता. धामणगांव रेल्वे जि. अमरावती	विशेष मसंस्कार शिबिरदि. ०४/०१/२०२३ ते दि. १०/०१/२०२३	४० स्वयंसेवक	प्राणायाम योगासणे बाढीकी सत्र शेतकरी मार्गदर्शन कार्यक्रम जनावरे लसीकरण मदान नेत्रतपासणी शिबीर ग्राम स्व छता अभियान मतदार जनजागती कार्यक्रम पर्यावरण संरक्षण शिबिरार्थीचा सांस्कृतिक कार्यक्रम

९) राष्ट्रीय सेवा योजना संक्षिप्त अहवाल (दिनांक 1/04/2022 ते 31/03/2023)

महाविद्यालयाचे नाव- रामकृष्ण बजाज कृषी महाविद्यालय, पिपरी, वर्धा

प्राचार्याचेनाव- डॉ. बी. के. सोनटकके

संपर्क-8180908774

कार्यक्रम अधिकाऱ्याचे नाव- डॉ. राणी किरण मोरे

संपर्क- 9011295035

ई-मेल- ranikale2310@gmail.com

जिल्हा	समन्वयकाचे नाव	भ्रमणार्थवाली	इमेल	कार्यालयाचा पत्ता	कार्यालयाचा दूरध्वनी
वर्धा	डॉ. राणी किरण मोरे	9011295035	ranikale2310@gmail.com	आरबीसीएपिपरी वर्धा	8180908774

नियमित कार्यक्रम

नियमित कार्यक्रम									
सन 2022- 23 मधील प्रत्यक्ष नोंदवणी									
शासन वितरित अनुदानि तविद्यार्थीसंख्या	रासेय एकक संख्या	मुले	मुली	एकूण	अ.जा	अ.झ	हिमाव	अल्पसंख्याक	इतर
80	1	36	44	80	9	2			69

सन 2022- 23 मधील विशेष शिबिर कार्यक्रमांतर्गत माहिती

विशेष शिबिर						
विशेष शिबिर कार्यक्रमांतर्गत शासनाने वितरित केलेली अनुदानित विद्यार्थी संख्या	विशेषशिबिरसंख्या	दत्तक गावाचीसंख्या	विशेष शिबिरातील सहभागी संख्या			
			मुले	मुली	एकूण	
40	40	1	12	28	40	

कार्यक्रम अधिकारीयांची माहिती-

एकूण कार्यक्रमाधिकारी			प्रशिक्षित कार्यक्रमाधिकारी			अप्रशिक्षित कार्यक्रमाधिकारी			अहमदनगर येथे प्रशिक्षण घेतलेका.		
पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण
0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1

कार्यक्रम उपक्रम

कार्यक्रम उपक्रम	राबविलेन्या कार्यक्रमाची संख्या	सहभागी स्वयंसेवक	लाभार्थी संख्या
वृक्षा रोपण	6	80	80
रक्तदान शिबिरे	2	80	59
पल्स पोलिओ लसीकरण	-	-	-
आरोग्य विषयक शिबिर	2	80	40
जनजागृती कार्यक्रम	6	80	38
स्वच्छता कार्यक्रम	10	80	80
मुर्लींसाठी स्वसंरक्षण प्रशिक्षण	1	80	80
आपल्ती ट्यवस्थापन प्रशिक्षण	2	80	40
रस्ता सुरक्षा अभियान	1	120	120
योग प्रशिक्षण कार्यक्रम/ योगाचा प्रचार व प्रसार	8	80	80
जलसंवर्धन कार्यक्रम	6	80	80
प्लास्टिक निर्मूलन			
जलसंवर्धन कार्यक्रम	6	80	80
गाजर गवत निर्मूलन कार्यक्रम	4	80	80
शिवार भेट	2	80	40

महाविद्यालय स्तरावर शिबिरांचे आयोजन

शिबिराचा स्तर	ठिकाण	विषय	सहभागीय संख्या	राबवलेलेउपक्रम
महाविद्यालय स्तरावर	अंतरगाव	युवकांचा ध्यास ग्राम शहर विकास	40	जलसंवर्धन कार्यक्रम, प्लास्टिक निर्मूलन, योगाचाप्रचार व प्रसार, गाजर गवत निर्मूलन कार्यक्रम, शिवारभेट, आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण, वृक्षारोपण, रक्तदान शिबिरे, आरोग्य विषयक शिबिर, जनजागृती कार्यक्रम, स्वच्छता कार्यक्रम
राज्यस्तरावर	पारडशिंगा	युवकांचा ध्यास ग्राम शहर विकास	5	जलसंवर्धन कार्यक्रम, प्लास्टिक निर्मूलन, योगाचा प्रचार व प्रसार, गाजरगवत निर्मूलन कार्यक्रम, शिवारभेट, आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण, वृक्षारोपण, रक्तदान शिबिरे, आरोग्य विषयक शिबिर, जनजागृती कार्यक्रम, स्वच्छता कार्यक्रम

डॉ. राणी किरण मोरे

कार्यक्रम अधिकारी

१०) राष्ट्रीय सेवायोजना संक्षिप्त अहवाल (01.04.2022 ते 31.03.2023)

महाविद्यालयाचे नांव :- समर्थ कृषि महाविद्यालय, देऊळगांवराजा

प्राचार्याचे नांव :- डॉ. नितिन बबनराव मेहेवे

कार्यक्रम अधिकारीयांचे नांव :- प्रा. किरण किशोर ठाकरे

संपर्क :- 9423363128

ईमेल :- samarthagrilcollege@gmail.com

जिल्हा	समन्वयकाचे नांव	भ्रमणार्थी	ईमेल	कार्यालयाचा पत्ता	कार्यालयाचा दुर्घटनी

नियमितकार्यक्रम									
सन 2022-23 मधील प्रत्यक्षनोंदणी									
शासन वितरीत अनुदानित विद्यार्थी संख्या	रासेयो एकक संख्या	मुले	मुली	एकुण	अ.जा.	अ.ज.	इमाव	अल्पसंख्याक	इतर
80	1	66	14	80	11	05	31	0	33

• सन 2022-23 मधील विशेष शिबीर कार्यक्रमा अंतर्गत माहिती

विशेष शिबीर					
विशेष शिबीर कार्यक्रमा अंतर्गत शासनाने वितरीय केलेली अनुदानित विद्यार्थी संख्या	विशेष शिबीर संख्या	दत्तक गावांची संख्या	विशेष शिबीरातील सहभागीची संख्या		
			मुले	मुली	एकुण
40	1	1	26	14	40

• कार्यक्रमअधिकारीयांचीमाहिती

एकुण कार्यक्रम अधिकारी			प्रशिक्षीत कार्यक्रम अधिकारी			अप्रशित कार्यक्रम अधिकारी			अहमदनगर येथे प्रशिक्षण घेतलेले कार्यक्रम अधिकारी		
पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण
01	00	01	00	00	00	01	0	01	00	00	00

• कार्यक्रम/उपक्रम

कार्यक्रम/उपक्रम	राबविलेल्या कार्यक्रमांची संख्या	सहभागी स्वयंसेवक	लाभार्थी संख्या
वृक्षा रोपन	00	00	00
रक्तदान शिबिरे	02	130	30
पल्स पोलिओ लसीकरण	00	00	00
आरोग्य विषयक शिबिरे	01	80	50
जनजागृती कार्यक्रम	02	78	100
स्वच्छता कार्यक्रम	02	79	145
श्रमदान कार्यक्रम	01	75	56
मुलींसाठी स्वसंरक्षण प्रशिक्षण	02	76	00
आपत्तीव्य वस्थापन प्रशिक्षण	00	00	00
रस्ता सुरक्षा अभियान	01	78	180
योग प्रशिक्षण कार्यक्रम / योगाचा प्रचार व प्रसार	01	100	100
जलसंवर्धन कार्यक्रम	01	78	00
प्लॉस्टीक निर्मुलन	01	77	59
इतर महत्वाचे उपक्रम	00	00	00

• महाविद्यालय स्तरावर शिंबीराचे आयोजन

शिंबीरोचा स्तर	ठिकाण	विषय	सहभागींची संख्या	राबविलेले उपकम
महाविद्यालय स्तरावर	समर्थ कृषि महाविद्यालय, देऊळगांवराजा	स्पर्धापरिक्षा मार्गदर्शन शिंबीर	145	01

कार्यक्रम अधिकारी

११) कृषि महाविद्यालय मुल,

ग्रन्थीय सेवा योजना संक्षिप्त अहवाल (दि.०१.०४.२०२२ ते ३१.०३.२०२३)

- महाविद्यालयाचेनांव :—कृषि महाविद्यालय मुल, जिल्हा चंद्रपुर.
- सहयोगीअधिष्ठाता / प्राचार्यचेनांव :—डॉ. व्ही. एस. टेकाळे
- कार्यक्रमअधिकारी याचेनांव :—डॉ. एस. आर. मुन्नरवार
- संपर्क :—दूरध्वनी क्रभ्रमणध्वनी क्र. ८००७१७२७४२६५८—adacmul@pdkv.ac.in

जिल्हा	समन्वयकाचे नाव	भ्रमणध्वनी	ईमेल	कार्यालयाचा पत्ता	कार्यालयाचा दूरध्वनी
चंद्रपुर	डॉ. व्ही. एस. टेकाळे	९९२२५०९६३६	adacmul@pdkv.ac.in	कृषिमहाविद्या लय मुल	८००७१७२७४२

नियमित कार्यक्रम									
सन २०२२-२३ मधील प्रत्यक्ष नोंदणी									
शासन वितरीत अनुदानित विद्यार्थी संख्या	रासेयो एकक संख्या	मुले	मुली	एकुण	अ.जा.	अ.ज.	इमाव	अल्पसंख्याक	इतर
४०	४०	२४	१६	४०	०८	०९	०९	..	२२

- सन २०२२-२३ मधील विशेष शिबीर कार्यक्रमा अंतर्गत माहिती

विशेषशिबीर					
विशेष शिबीर कार्यक्रमा अंतर्गत शासनाने वितरीय केलेली अनुदानित विद्यार्थी संख्या	विशेष शिबीर संख्या	दत्तक गावांची संख्या	विशेष शबीरातील सहभागीची संख्या		
			मुले	मुली	एकुण
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक

• कार्यक्रम अधिकारी यांची माहिती

एकुण कार्यक्रम अधिकारी			प्रशिक्षीत कार्यक्रम अधिकारी			अप्रशित कायक्रम अधिकारी			अहमदनगर येथे प्रशिक्षण घेतलेले का.		
पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण
०१	..	०१

• कार्यक्रम/उपक्रम

कार्यक्रम/उपक्रम	राबविलेल्या कार्यक्रमांची संख्या	सहभागी स्वंयसेवक	लाभार्थी संख्या
वृक्षा रोपण	०१	४०	४०
रक्तदान शिबिरे	०१	३७	३७
पल्स पोलिओ लसीकरण	—	—	—
आरोग्य विषयक शिबिरे	०१ (हत्तीपाय निर्मुलन)	४०	४०
जनाजागृती कार्यक्रम	०१ (voters day)	६०	६०
स्वच्छता कार्यक्रम	०१	४०	४०
श्रमदान कार्यक्रम	०१	४०	४०
मुलीसाठ ईस्वसंरक्षण प्रशिक्षण	—	—	—
आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण	—	—	—
रस्तायुग्मा अभियान	—	—	—
योगप्रशिक्षण कार्यक्रम / योगाचा प्रचार व प्रसार	०१	४०	४०
जलसंवर्धन कार्यक्रम	—	—	—
प्लॉस्टिक निर्मुलन	०१	४०	४०
जलसंवर्धन कार्यक्रम	—	—	—
इतरमहत्वाचे उपक्रम (राबविले असल्यास नमूद करावेत)	—	—	—

महाविद्यालय स्तरावर शिबिरांचे आयोजन

शिबीरांचा स्तर	ठिकाण	विषय	सहभागीची संख्या	श्राबविलेले उपक्रम
महाविद्यालय स्तरावर	कृषिमहाविद्यालय मुल	रक्तदान शिबीर	३७	शासकीय महाविद्यालय / रुग्णालय चंद्रपुर येथे रक्तदान वाटप केले.
	कृषिमहाविद्यालय मुल	हत्तीपाय निर्मुलन	४०	विद्यार्थ्यांना गोळया वाटप करण्यात आल्या

•प्रसार माध्यमांचा उपयोग, वृत्त, लेख, मुलाखत संबंधित माहिती-विविध महाविद्यालय व्हारे नियमित व विशेष कार्यक्रमाच्या बातम्या वृत्तपत्रामध्ये प्रसारित होतात. ते सोबत जोडण्यात याव्या.

(विशेष शिबीर/नियमित शिबीरांची छायाचित्रे अहवाला मुद्यासह

१२)राष्ट्रीय सेवा योजना संक्षिप्त अहवाल (अहवाल दि. ०१.०४.२०२२ ते ३१.०३.२०२३)

- महाविद्यालयाचे नांवःस्वा .इं.ग.वी.कृषी महाविद्यालयजळगाव जामो , द
- प्रचाराचे नांव .प्रा : श्रीयोगेश गवर्ड.
- कार्यक्रम अधिकारी याचे नांव :श्री .अविनाश आटोले
- संपर्क -भ्रमणाध्वनी :**7588520620**

जिल्हा	समन्वयकाचे नांव	भ्रमणाध्वनी	ई मेल	कार्यालयाचा पत्ता	कार्यालयाचा दूरध्वनी
बुलढाणा	श्रीअविनाश . आटोले	7588520620	com.gmail@svgiji	सातपुडा कॅम्पसवरवट , जळगाव ,रोड .जि ,जामोद बुलढाणा	०७२६६-२२४२३१

नियमित कार्यक्रम									
सन २०२२मधील प्रत्यक्ष नोंदणी २३-									
शासन वितरीत अनुदानित विद्यार्थी संख्या	रा .यो.से. एकक संख्या	मुले	मुली	एकूण	अ.जा.	अ.ज.	इ.व.मा.	अल्पसंख्यांक	इतर
८०	१	३८	२७	८०	११	५	४४	-	२०

सन २०२२-२३ मधील विशेष शिविरांतर्गत माहिती

विशेष शिवीर					
विशेष शिवीर कार्यक्रमांतर्गत शासनाने वितरीत केलेली अनुदानित विद्यार्थी संख्या	विशेष शिवीर संख्या	दत्तक गावांची संख्या	विशेष शिविरातील सहभागाची संख्या		
			मुले	मुली	एकूण
४०	१	१	२३	१७	४०

कार्यक्रम अधिकारी यांची माहिती

एकूण कार्यक्रम अधिकारी			प्रशिक्षित कार्यक्रम अधिकारी			अप्रशिक्षित कार्यक्रम अधिकारी			अनगर येथे प्रशिक्षण . घेतलेले कार्यक्रम अधिकारी		
पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण
१	-	१	१	-	१	-	-	-	१	-	१

कार्यक्रम / उपक्रम

कार्यक्रम उपक्रम /	राबविलेल्या कार्यक्रमाची संख्या	सहभागी स्वयंसेवक	लाभार्थी संख्या
वृक्षारोपण	२	८०	-
रत्नदान शिविरे	-	-	-
पल्स पोलिओ लसीकरण	-	-	-
आरोग्य विषयक शिविरे	१	३०	१८७
जनजागृती कार्यक्रम	५	२७०	१८००
स्वच्छता कार्यक्रम	१	६०	-
श्रमदान कार्यक्रम	२	१२०	-
मुर्लींसाठी स्वसंरक्षण प्रशिक्षण	-	-	-
आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण	-	-	-
रस्ता सुरक्षा अभियान	१	१२०	-
योग प्रशिक्षण कार्यक्रम / चार आणि योगाचा प्र प्रसार	१	१२०	-
जलसंवर्धन कार्यक्रम	-	-	-
प्लास्टिक निर्मलन	-	-	-
इतर महत्त्वाचे उपक्रम	१	६०	-

महाविद्यालय स्तरावर शिविराचे आयोजन

शिविरांचा स्तर	ठिकाण	विषय	सहभागी संख्या	राबविलेले उपक्रम
महाविद्यालय स्तरावर				

कार्यक्रम अधिकारी

13) राष्ट्रीय सेवा योजना संक्षिप्त अहवाल (अहवाल दि. ०१.०४.२०२२ ते ३१.०३.२०२३)

- महाविद्यालयाचे नांव: स्वाजलगाव जामोद, उद्यानविद्या महाविद्यालय. इं. ग. वी.
- प्रचारार्थे नांव .प्रा: श्रीयोगेश गवई.
- कार्यक्रम अधिकारी याचे नांव : श्रीतुळशीराम राठोड .
- संपर्क: 8975929637 भ्रमणध्वनी :

जिल्हा	समन्वयकाचे नांव	भ्रमणध्वनी	ई मेल	कार्यालयाचा पत्ता	कार्यालयाचा दूरध्वनी
बुलढाणा	श्रीतुळशीराम . राठोड	8975929637	comgmail@svgihortiji	सातपुडा कॅम्पसवरवट , जलगाव , रोड , जामोदजि . बुलढाणा	०७२६६-२२४२३१

नियमित कार्यक्रम									
सन २०२२मधील प्रत्यक्ष नोंदणी २३-									
शासन वितरीत अनुदानित विद्यार्थी संख्या	रा.यो.से. एकक संख्या	मुले	मुली	एकूण	अ.जा.	अ.ज.	इ.व.मा.	अल्पसंख्यांक	इतर
६०	१	३८	२२	६०	६	१	३७	-	१६

सन २०२२-२३ मधील विशेष शिविरांतर्गत माहिती

विशेष शिवीर									
विशेष शिवीर कार्यक्रमांतर्गत शासनाने वितरीत केलेली अनुदानित विद्यार्थी संख्या	विशेष शिवीर संख्या	दत्तक गावांची संख्या	विशेष शिविरातील सहभागाची संख्या						
			मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण	मुले
३०	१	१	१३	१७	३०	१३	१७	३०	१३

कार्यक्रम अधिकारी यांची माहिती

एकूण कार्यक्रम अधिकारी			प्रशिक्षित कार्यक्रम अधिकारी			अप्रशिक्षित कार्यक्रम अधिकारी			अनगर येथे प्रशिक्षण . घेतलेले कार्यक्रम अधिकारी		
पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण	पुरुष	स्त्री	एकूण
१	-	१	-	-	-	१	-	१	-	-	-

कार्यक्रम / उपक्रम

कार्यक्रम उपक्रम /	राबविलेल्या कार्यक्रमाची संख्या	सहभागी स्वयंसेवक	लाभार्थी संख्या
वृक्षारोपण	२	८०	-
रत्नदान शिविरे	-	-	-
पल्स पोलिओ लसीकरण	-	-	-
आरोग्य विषयक शिविरे	१	३०	१८७
जनजागृती कार्यक्रम	५	२७०	१८००
स्वच्छता कार्यक्रम	१	६०	-
श्रमदान कार्यक्रम	२	१२०	-
मुर्लींसाठी स्वसंरक्षण प्रशिक्षण	-	-	-
आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण	-	-	-
रस्ता सुरक्षा अभियान	१	१२०	-
योग प्रशिक्षण कार्यक्रम / चार आणि योगाचा प्र प्रसार	१	१२०	-
जलसंवर्धन कार्यक्रम	-	-	-
प्लास्टिक निर्मलन	-	-	-
इतर महत्त्वाचे उपक्रम	१	६०	-

महाविद्यालय स्तरावर शिविराचे आयोजन

शिविरांचा स्तर	ठिकाण	विषय	सहभागी संख्या	राबविलेले उपक्रम
महाविद्यालय स्तरावर				

कार्यक्रम अधिकारी

१४) राष्ट्रीय सेवा योजनासंक्षिप्त अहवाल (दि. ०१.०४.२०२२ ते ३१.०३.२०२३)

- महाविद्यालयाचेनांव :—उद्यानविद्या महाविद्यालय, अकोला
- सहयोगीअधिष्ठाता/प्राचार्यचे नांव:— डॉ. डिएम.पंचभाई
- कार्यक्रमाधिकारी याचेनांव :— डॉ. आर.एस. राउत
- संपर्क :—दूरध्वनी क्रभ्रमणध्वनी क्र.9527907307 ईमेल—rautravish@gmail.com

जिल्हा	समन्वयकाचेनांव	भ्रमणध्वनी	ईमेल	कार्यालयाचापत्ता	कार्यालयाचादूरध्वनी

नियमितकार्यक्रम									
सन २०२२–२३ मधीलप्रत्यक्ष नोंदणी									
शासन वितरीत अनुदानित विद्यार्थी संख्या	रासेयो एकक संख्या	मुले	मुली	एकुण	अ.जा.	अ.ज.	इमाव	अल्पसंख्याक	इतर
६०	६०	२८	३२	६०	०४	०३	२७	०२	२४

• सन २०२२–२३ मधील विशेष शिवीरकार्यक्रमाअंतर्गतमाहिती

विशेष शिवीर									
विशेष शिवीरकार्यक्रमा अंतर्गत शासनाने वितरीय केलेली अनुदानित विद्यार्थी संख्या	विशेष शिवीर संख्या	दत्तक गावांची संख्या			विशेष शिवीरातील सहभागीची संख्या				
		मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण		
३०	३०	०९	१३	१७	१७	१७	३०		

• कार्यक्रमाधिकारी यांचीमाहिती

एकुण कार्यक्रम अधिकारी			प्रशिक्षीत कार्यक्रम अधिकारी			अप्रशित कायक्रम अधिकारी			अहमदनगर येथे प्रशिक्षण घेतलेले का.अ.		
पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण	पुरुष	स्त्री	एकुण

• कार्यक्रम / उपक्रम

कार्यक्रम / उपक्रम	राबविलेल्या कार्यक्रमांची संख्या	सहभागी संवयरेवक	लाभार्थी संख्या

वृक्षा रोपण			
रक्तदान शिबिरे			
पल्स पोलिओ लसीकरण			
आरोग्य विषयक शिबिरे			
जनाजागृती कार्यक्रम	०९	७८	८२
स्वच्छता कार्यक्रम	०९	६५	४३
श्रमदान कार्यक्रम	०९	४४	४४
मुर्लींसाठी स्वसंरक्षण प्रशिक्षण			
आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण			
रस्ता सुरक्षा अभियान			
योग प्रशिक्षण कार्यक्रम / योगाचा प्रचार व प्रसार	०९	३८	३८
जलसंवर्धन कार्यक्रम			
प्लॉस्टिक निर्मुलन			
जलसंवर्धन कार्यक्रम			
ठतर महत्वाचे उपक्रम (राबविले असल्यासनमूद करावेत)			

• महाविद्यालय स्तरावर शिबीरांचे आयोजन

शिबीरांचा स्तर	ठिकाण	विषय	सहभागीची संख्या	राबविलेउपक्रम
महाविद्यालय स्तरावर	मासा सिसा	जनजागृती	30	1.नाला खोली उपक्रम 2.ग्रामस्वच्छता 3.महीलांना मार्गदर्शन 4.शालेय विद्यार्थ्यांच्या स्पर्धा 5.रांगोली स्पर्धा 6.शेतका—यांना विविध पिक लागवड माहीती

•प्रसार माध्यमांचा उपयोग, वृत्त, लेख, मुलाखत संबंधित माहिती—विविध महाविद्यालय द्वारे नियमित व विशेष कार्यक्रमाच्या बातम्या वृत्तपत्रामध्ये प्रसारित होतात. ते सोबत जोडण्यात याव्या.

(विशेष शिबीर / नियमित शिबीराची छायाचित्रे अहवाला मुदयासह)

अ.क्र	महाविद्यालयाचे नांव	संक्षिप्त अहवाल
1	कृषि महाविद्यालय, अकोला.	निरंक
2	कृषि महाविद्यालय, नागपुर.	निरंक
3	श्री. शिवाजी कृषि महाविद्यालय, अमरावती.	निरंक
4	आनंद निकेतन कृषि महाविद्यालय, वरोरा जि.चंद्रपुर	निरंक
5	वनविद्या महाविद्यालय, अकोला	निरंक
6	श्री. शिवाजी उद्यानविद्या महाविद्यालय, अमरावती	निरंक
7	स्वामी विवेकानंद कृषि महाविद्यालय, हिवरा जि.बुलडाणा	निरंक
8	श्री.शिवाजी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, अमरावती	निरंक
9	सौ. वसुधाताई देशमुख अन्न व तंत्रज्ञान महा.अमरावती	निरंक
10	स्वा. वीर गणपतराव इंगळे अभियांत्रिकी महाविद्यालय, जळगाव जामोद जि. बुलडाणा	निरंक
11	स्वामी विवेकानंद कृषि वाणिज्य व्यवस्थापन महाविद्यालय, हिवरा आश्रम जि. बुलडाणा	निरंक
12	डॉ.राजेन्द्र गोडे कृषि महाविद्यालय, बुलडाणा.	निरंक
13	स्व. आर. जी. देशमुख कृषि महा. तिवसा जि. अमरावती	निरंक
14	कृषि महाविद्यालय सोनापुर, गडचिरोली	निरंक
15	कृषि महाविद्यालय, उमरखेड जि. यवतमाळ	निरंक
16	कृषि महाविद्यालय,रिसोड	निरंक
17	कृषि महा, शिर्ला अंधारे, ता. पातुर जि. अकोला	निरंक
18	स्व.वसंतराव नाईक जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय.यवतमाळ	निरंक
19	राजश्री शाहु महाराज कृषी व्यवसाय व्यवस्थापण महाविद्यालय सडक अर्जुनी, गोदिंया	निरंक
20	कृषी महाविद्यालय कोगांरा, यवतमाळ	निरंक
21	पी.आर.पोटे कृषी महाविद्यालय, अमरावती	निरंक
22	केलरामजी हरडे कृषी महा, चामोर्शी,गडचिरोली	निरंक
23	स्व.वसंतराव नाईक अन्न व तंत्रज्ञान महा.यवतमाळ	निरंक

राज्य स्तरीय शिवीर २०२२—२३

१) यूनिसेफ अंतर्गतया सोशल मीडिया वर्कशॉप, २७ ते २९ सप्टेंबर २०२२
श्री उत्कर्ष प्रकाश घाटोळ — उद्यानविद्या महाविद्यालय, अकोला

२) पी.सी. अलेकझांडर आंतर विद्यापीठ, वक्तृत्व स्पर्धा मुंबई विद्यापीठ, मुंबई ४ ऑक्टोबर २०२२ श्री. पार्थ खडेलवाल, कृषि महाविद्यालय, अकोला.

३) राज्यस्तरीय आणि राश्ट्रीय प्रजासत्ताक दिन संचलन चाचणी निवड प्रक्रीया २८ ते ३० नोव्हेंबर २०२२, षिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
२ स्वयंसेवक व २ स्वयंसेवीका सहभागी झाल्या होत्या.

४) साहसी क्रीडा शिबीर, जोग गुरुकुल, सैनिक स्कूल, चिखलदरा जि.

अमरावतीदि. ०२ ते ०६ नोव्हेंबर २०२२

२ स्वंयसेवक व २ स्वंयसेवीका सहभागी झाल्या होत्या.

अ. क्र	स्वंयसेवकाचे नाव	महाविद्यालयाचे नाव
१	कु.ज्ञानेश्वरी कडु	श्री.शिवाजी उद्यानविद्या महाविद्यालय, अमरावती
२	कु.वैशष्वरी राऊत	श्री.शिवाजी उद्यानविद्या महाविद्यालय, अमरावती
३	श्री.तेजस चेडे	श्री.शिवाजी कृषि महाविद्यालय, अमरावती
४	श्री.सुनील तळोकार	श्री.शिवाजी जैव तंत्रज्ञान महाविद्यालय, अमरावती

५)आव्हान —२०२२ राज्यस्तरीय आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण
शिबीर कवियत्री बहिणाबाई चौधरी, उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
दि. १९ते २८ डिसेंबर, २०२२ सहभाग (४ स्वंयवेक्षक ४ स्वयमसेवीका)

६) प्रेरणा राज्यस्तरीय नेतृत्व गुण विकास शिबीर २०२२—२३
राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपुर येथे दि. १३ ते १७ मार्च २०२३

श्री. गौरव घाटोळ

कृषि महाविद्यालय, नागपुर

कु. अदिती जोशी

कृषि महाविद्यालय, नागपुर

७) राष्ट्रीय एकता शिवीर(National Integration Camp)

१५ ते २१ मार्च २०२२ श्री जगन्नाथ वेद कर्मडंक महाविद्यालय पुरी, उडीसा
४ स्वयंसेवक ४ स्वयंसेवीका १ कार्यक्रम अधिकारी

1st Prize Dr. P.D.K.V. Team

ETI Training Ahmednager

164 –10/09/2022 to 16/09/2022

- 1) डॉ. अनिल एच खाडे – कृषि महाविद्यालय, अकोला
- 2) प्रा.भुभम आ. काकडे – समर्थ कृषि महाविद्यालय, देऊळगांव राजा

165–(10/09/2022 to 16/09/2022)

- 1)डॉ. राणी अत्तराम काळे –रामकृष्ण बजाज कृषि महाविद्यालय,पिपरी वर्धा
- 2) डॉ. मनोज ग. जोगी – आंनद निकेतन कृषि महाविद्यालय,वरोरा
- 3) श्री.दिपक दत्ता मसुडकर – कृषि महाविद्यालय,,रिसोड

रस्ता सुरक्षा जनजागृती विषयी सामंजस्य करार

विद्यार्थील कृषीचे विद्यार्थी आता शेती शिक्षणासह मिरविणार रस्ता सुरक्षेचे धडे।

अकोला, दि. २२ (प्रौद्योगिकी):
आपल्या देशात दक्षी चार लाखाहूनही अधिक दुंगटा होतात ज्यामध्ये दीड लाखांपेक्षा जास्त लोक मृत्युमुळी पडतात. दररोज सरासरी १०० लोक स्तरा अव्याहात आपल्या जीवाला मुक्तात व यामध्ये १८ ते ३५ वर्षांगतील तुवा वांगीचे प्रमाण दखलपाव (५०%) आहे. वाहन चालाकांचा संकेतात अशा दुंगटा निश्चित टाळता येऊ शकतात. मात्र याकरिता ज्ञानामध्ये स्तरा सुविधानेविषयी जागरूकता निर्माण करणे काळजीची गजज आहे. अस्या अलंकूर्य ज्ञानात व आवश्यक बाबीकडे लक्ष देते डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विधार्थी, अकोला व जन आकोला लाइफ फॉर बेटा दुपारी यांनी या संस्थेसोबत सामंजस्य करार नुस्खाच संकेत डाला.

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यार्थीठांचे कुनूरु डॉ. शाद इगार यांचा सकलमनून व अधिकारी कृषी डॉ. यशवंतर भासे यांच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यार्थीठांचे राठीप सेवा शोजेन्नेही कार्यक्रम

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यार्थीठांचे कुनूरु डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यार्थीठांचे जाझन सर्ववर ३७ महाविद्यालयांमध्ये जाझन विद्यार्थ्यांना रस्ता मुक्ता शिक्षणाचे धडे देतील तसेच त्यांना रस्त्यावर चालताना याववारी काळजी व श्री.लाल यांच्या उपरिक्तीत स्वा

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यार्थीठ अकोला व जन आकोला लाइफ फॉर बेटा दुपारी संस्थेचा संयुक्त उपक्रम।

समन्वयक तथा विद्यार्थी कल्याण त्या संदर्भात असलेली नियम तसेच अधिकारी डॉ. संदीप हाडोळे यांनी इतर वावी सुदूर समाजील सामाजिक जागीरेच्या भावातेनु तथा हेल्पेट्या वापर दुवाकी साठे उपरोक्त उक्तमासाठी पुढाकार किती त्याचा आहे.

आदी विषयावर सुदूर प्रबोध करतील. विद्यार्थीठांच्या विद्यार्थी कल्याण अधिकारी कार्यालयानांना संप्रभ शानेन्या या कार्यक्रमात गाईचे सेव शोजेन्ने विद्यार्थीकार्यक्रम समन्वयक डॉ. संदीप हाडोळे व जन आकोला संस्थेचे सचिव व व काशीदीकर व श्री.पाराक्रम आणि श्री.लाल यांच्या उपरिक्तीत स्वा

रस्ता सुरक्षा विषयी विद्यार्थ्यांमध्ये जनजागृती मोहिम

अ.क्र	महाविद्यालयाचे नांव	दिनांक	
१	कृषि महाविद्यालय, नागपुर	२३/०३/२०२३	
२	स्व.वसंतराव नाईक जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय.यवतमाळ	१६/०५/२०२३	
२	वसंतराव नाईक अन्न व तंत्रज्ञान महा.यवतमाळ	१६/०५/२०२३	
३	गारेतराव वादाळे कृषि महाविद्यालय, यवतमाळ	१६/०५/२०२३	
४	स्वा.वीर गणपतराव इंगळे कृषि महा, जळगाव जामोद	१९/०५/२०२३	
५	स्वा.वीर गणपतराव इंगळे अभियांत्रिकी महाविद्यालय,जळगाव जामोद जि. बुलडाणा	१९/०५/२०२३	
६	स्वा.वीर गणपतराव इंगळे उद्यानविद्या महाविद्यालय, जळगाव जामोद जि.बुलडाणा	१९/०५/२०२३	

कृषि महाविद्यालय, नागपूर

वसंतराव नाईक जैव तंत्रज्ञान महाविद्यालय, वसंतराव नाईक अन्न तंत्रज्ञान महाविद्यालय, यवतमाळ मारोतराव वदाफळे कृषि महाविद्यालय, यवतमाळ संयुक्त उपक्रम

स्वा. विर गणपतराव इंगळे कृषि महाविद्यालय, उद्यानविद्या महाविद्यालय, अभियांत्रिकी महराविद्याल, जळगांव जामोद, जि. बुलढाणा

विद्यापीठातील उप कौशल्य (Soft Skill) प्रशिक्षण शिबीर

विद्यार्थ्यांकरीता उप कौशल्य प्रशिक्षण घेणारे महाविद्यालय

अ.क्र	महाविद्यालयाचे नांव	दिनांक
१	श्री.शिवाजी कृषि महाविद्यालय, अमरावती.	९.,१०.११ मे. २०२३
२	श्री.शिवाजी उद्यानविद्या महाविद्यालय, अमरावती	९.,१०.११ मे. २०२३
३	श्री.शिवाजी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, अमरावती	९.,१०.११ मे. २०२३
४	सौ.बसुधाताई देशमुख अन्न व तंत्रज्ञान महा, अमरावती	९.,१०.११ मे. २०२३
५	सौ.बसुधाताई देशमुख कृषी महा, बोडणा.	९.,१०.११ मे. २०२३
६	पी.आर.पोटे कृषी महाविद्यालय, अमरावती	९.,१०.११ मे. २०२३

येणा-या काळात घेवू घातलेली शिबीरे

१.	डॉ. राजेंद्र गोळे कृषि महाविद्यालय, बुलडाण	दि.३० मे ते २ जून, २०२३
२.	समर्थ कृषि महाविद्यालय, देउळगांव राजा, जि. बुलडाण	दि.३० मे ते २ जून, २०२३
३.	विवेकानंद कृषि महाविद्यालय, हिवरा, जि. बुलडाण	दि. ६ ते ८ जून, २०२३
४.	विवेकानंद बाणिज्य व्यवस्थापन महाविद्यालय, हिवरा, जि. बुलडाण	दि. ६ ते ८ जून, २०२३
५.	कृषि महाविद्यालय, शिर्ला अंधरे	दि. ६ ते ८ जून, २०२३
६.	बनविद्या महाविद्यालय, अकोला	दि. ६ ते ८ जून, २०२३

विद्यापीठातील उपकौशल्य प्रशिक्षण शिबीर

**Proforma for Recommending UNIVERSITY/ +2 COUNCIL for
NSS Awards 2020-21**

Paste Passport
Size Photo of
Programme
Coordinator
(2 Photos also
attached)

1.	Name of the State/ UT			
2.	Name of the University/ +2 Council, with address and contact details (E-mail and Phone)			
3.	University recognized by Central/ State Government	Registration No. Year		
4.	Name of the Vice-Chancellor/ Director of Senior Secondary Education/ Chairperson of +2 Council with contact details (E-mail and Phone)			
5.	Name of the Programme Coordinator with contact details (E-mail and Phone)			
6.	Name of Programme Coordinator (in Hindi)			
7.	Date from which University/ +2 Council is operating NSS Programmes			
8.	(a) Number of NSS units and NSS volunteers under the University/ +2 Council;	No. of NSS Units		No. of NSS Volunteers under NSS Units
9.	Whether strength of NSS Volunteers is as per guidelines? [Please indicate year-wise allocation of target and actual enrolment during 2018-19, 2019-20 and 2020-21]	Year	Allocation of volunteers under NSS unit	Actual Enrollment of NSS volunteers under NSS unit
		2018-19		
		2019-20		
		2020-21		

10.	Adoption of Villages/ Slums and completion of Special Camping targets [Please indicate targets for adoption of villages/ slums and Special Camping and actual achievement during 2018-19, 2019-20 and 2020-21]	Year	No. of adopted village/slum	No. of Special Camps orgainzed
		2018-19		
		2019-20		
		2020-21		
11.	Whether the NSS functionaries under the University/ +2 Council have been convicted by a court of law or any case/ investigation is pending against any of them? [Certificate from the competent authority of the University to be attached]	Yes ☐ No ☐ <i>(Attach the certificate and mention Page No.....)</i>		
12.	Advisory Committee Meetings held on	YEAR	DATE OF MEETINGS	
		2018-19		
		2019-20		
13.	Other Remarks, if any			

A. Eligibility Criteria:

S. No	Parameter	Factual Position
1.	Whether the University (which has been duly recognised)/ +2 Council has been operating NSS Programmes <i>continuously</i> for last at least 5 years, i.e. during 2016-17 and onwards.	Yes/ No
2.	Whether University/ +2 Council has NSS volunteer strength of minimum 5,000 volunteers (as on 31.03.2021)?	Yes/ No
3.	Whether University/ +2 Council has achieved at least 75% of the enrolment and special camping targets for last 3 years, i.e. during 2018-19, 2019-20 and 2020-21?	Yes/ No
4.	Whether the University/ +2 Council has received NSS Award during last 03 years, i.e. for 2017-18 and onwards.	Yes/ No
5.	Whether the NSS functionaries under the University/ +2 Council have been convicted by a court of law or any case/ investigation is pending against any of them?	Yes/ No (attached certificate with date)

B. Performance/ Achievements (during last 3 years):

S. No	Parameter	Factual Position		
		2018-19	2019-20	2020-21
1.	<u>Plantation:</u> a) No. of Saplings planted in the programmes.			
2.	<u>Blood Donation:</u> a) Blood Donated in the Camps (No. of Units).			
3.	<u>Health/ Eye/ Immunisation Camps:</u> a) No. of Camps organised			
4.	<u>Awareness Programmes/ Rallies/ Campaigns organised:</u> a) AIDS/Health related Awareness (No. of Programmes) b) Environment Awareness (No. of Programmes) c) Other Awareness Programmes (Please indicate the name of the Awareness Programme and number of programmes organised. (i) No. of Cleanliness Activities organized under Swatchh Bharat Abhiyan -Contribution to ▪ UjjwalaYojna ▪ Pradhan MantriJandhanYojana ▪ Pradhan MantriJeevanBimaYojana ▪ Awareness on renewable energy ▪ Work on digital literacy ▪ Work on Cashless India ▪ Other Awareness programme			
5.	<u>Creation of Durable Assets:</u> a) Estimated Value of the Assets created (Rs.). <i>(Details attached at page no.)</i>			
6.	<u>National level Programmes organized</u> National level NSS Programmes organized (Please indicate names of such Programmes)			

7.	<u>National/State Level Awards received:</u> (a) National Level Awards <i>(Attach the certificate and mention Page No.....)</i> (b) State Level Awards <i>(Attach the certificate and mention Page No.....)</i>			
8.	POCSO Act, 2012 POCSO Act related programmes			
9.	Gender Sensitization Programmes related to Gender Sensitization			
10.	Persons with Disability Programmes related to Persons with Disability			
11.	Plastic free Programme related to Plastic free			
12.	Adult Literacy Programme related to Adult Literacy			
13.	Green Village Programme related to Green Village			
14.	Other Outstanding Achievements (Please indicate details of each such achievement)			

Note: The details mentioned above should tally with those given in the main proposal. In case of major deviation, the proposal will be liable to rejection. *The above information furnished by the applicant is checked and found correct.*

Signatures of the Programme Coordinator

Signature of the Vice Chancellor/ Chairman

Signature of the SNO

Signature of the Competent Authority in the State/ UT

Proforma for recommending NSS UNIT & PROGRAMME
OFFICER for NSS Awards 2020-21

Paste Passport
Size Photo of
Programme
Officer
(2 photos also
attached)

1.	Name of the State/ UT			
2.	Name of the University/ +2 Council			
3.	Name of the College/ School with address and contact details (E-mail and Phone)			
4.	Name of the Principal of College/ School with contact details (E-mail and Phone)			
5.	Name of Programme Officer (in Capital) and contact details (E-mail and Phone).			
6.	Name of Programme Officer (in Hindi)			
7.	Sex (Please Tick ✓ mark)	Male ☐	Female ☐	
8.	Name of NSS Unit which is being recommended for Award and date from which the NSS Unit is in existence.*			
9.	Period of Service as Programme Officer of the NSS unit	From:	To:	
10.	Whether the Programme Officer is trained at ETI? <i>If Yes, then attach certificate.</i>	Yes ☐	No ☐	<i>(Certificate attached at page no.....)</i>
11.	Please indicate year wise allocation of NSS Volunteers under NSS Units and actual enrolment during last 3 years i.e. during 2018-19, 2019-20 and 2020-21]	Year	Allocation of volunteers under NSS unit	Actual Enrollment of NSS volunteers under NSS unit
	2018-19			
	2019-20			
	2020-21			

12.	Adoption of Villages/ Slums and completion of Special Camping against targets [Please indicate year wise target of Special Camping and actual achievement during last 3 years i.e. during 2018-19, 2019-20 and 2020-21]	Year	No. of adopted village/slum	No. of Special Camps organized and duration of camp
		2018-19		
		2019-20		
		2020-21		
13.	Whether the Programme Officer has been convicted by a court of law or any case/ investigation is pending against him/ her?	YES ☐	NO ☐	(Attach the certificate and mention Page No.....)
14.	Other Remarks, if any			

A. Eligibility Criteria:

The NSS unit to be considered for the Award shall be a single NSS Unit. Thus, in case a Programme Officer is in-charge of more than one NSS Unit for any reason, one of such Units should be identified and all data in this Proforma should be furnished for that particular unit.

S. No	Parameter	Factual Position
1.	Whether the NSS Unit has been in existence <i>continuously</i> for 5 years, i.e. during 2016-17 and onwards?	Yes/ No
2.	Whether the strength of the NSS Unit is as per guidelines during last 3 years i.e. during 2018-19, 2019-20 and 2020-21?	Yes/ No
3.	Whether the NSS unit has adopted village/ slum as per guidelines and has completed the Special Camping targets during last 3 years i.e. during 2018-19, 2019-20 and 2020-21?	Yes/ No
4.	Whether the Programme Officer has completed minimum two years as Programme Officer of the NSS unit being recommended for award (as on 31.03.2021)?	Yes/ No
5.	Whether the Programme Officer has been trained at ETI?	Yes/ No
6.	Whether the Programme Officer has been convicted by a court of law or any case/ investigation is pending against him/ her?	Yes/ No

B. Performance/ Achievements (during last 3 years):

S. No	Parameter	Factual Position		
		2018-19	2019-20	2020-21
1.	<u>Plantation:</u> a) No. of Saplings planted in the programmes			
2.	<u>Blood Donation:</u> a) Blood Donated in the Camps (No. of Units)			
3.	<u>Health/ Eye/ Immunisation Camps:</u> a) No. of Camps organized			
4.	<u>Awareness Programmes/ Rallies/ Campaigns organised:</u> a) AIDS Awareness (No. of Programmes) b) Environment Awareness (No. of Programmes) c) Other Awareness Programmes (Please indicate the name of the Awareness Programme and number of programmes organised. (i) No. of Cleanliness Activities organized under Swatchh Bharat Abhiyan -Contribution to ▪ Ujjwala Yojna ▪ Pradhan Mantri Jandhan Yojana ▪ Pradhan Mantri Jeevan Bima Yojana ▪ Awareness on renewable energy ▪ Work on digital literacy ▪ Work on Cashless India ▪ Other Awareness programmes			
5.	<u>Creation of Durable Assets:</u> a) Estimated Value of the Assets created (Rs.). (Details attached at page No.)			

6.	<u>National/State/District Level Awards:</u> a) National Level Awards (Please indicate the names of the Awards and year) <i>(Attach the certificate and mention Page No.....)</i> b) State Level Awards (Please indicate the names of the Awards and year) <i>(Attach the certificate and mention Page No.....)</i> c) District Level Awards (Please indicate the names of the Awards and year) <i>(Attach the certificate and mention Page No.....)</i>			
7.	POCSO Act, 2012 POCSO Act related programmes			
8.	Gender Sensitization Programmes related to Gender Sensitization			
9.	Persons with Disability Programmes related to Persons with Disability			
10.	Plastic free Programme related to Plastic free			
11.	Adult Literacy Programme related to Adult Literacy			
12.	Green Village Programme related to Green Village			
13.	Other Outstanding Achievements (Please indicate details of each such achievement)			

* The NSS Unit to be considered for the Award shall be a single NSS Unit. Thus, in case a Programme Officer is in-charge of more than one NSS Units for any reason, one of such Units should be identified and all the data in this Proforma should be furnished for that particular unit only.

Note: The details mentioned above should tally with those given in the main proposal. In case of major deviation, the proposal will be liable to rejection. *The above information furnished by the applicant is checked and found correct.*

Signature of the P.O.

Signature of the Principal

Signatures of the Programme Coordinator

Signature of the Vice Chancellor/ Chairman

Signature of the SNO

Signature of the Competent Authority in the State/ UT

Proforma for recommending NSS VOLUNTEER
for NSS Awards 2020-21

Paste Passport
 Size PHOTO of
 Volunteer (2
 photos also
 attached)

1.	Name of the State/ UT		
2.	Name of the University/ +2 Council		
3.	Name of the College/ School (with contact particulars)		
4.	Name of the Principal of College/ School with contact details (E-mail and phone)		
5.	Name of Volunteer (in Capital)		
6.	Name of Volunteer (in Hindi)		
7.	Residential Address with E-mail and Phone		
8.	Sex (Please Tick ✓ mark)	Male ☐	Female ☐
9.	Date of Birth (DoB) Age as on 31.03.2021Day.....Month.....Year (please attach proof of DoB at page No.....)	
10.	Category (Gen/SC/ST)	Gen ☐ SC ☐ ST ☐ [Please attach Certificate of SC/ST category for relaxation at page no.....].	
11.	Period of Volunteership of the Volunteer	From: To:	
12.	Number of Hours completed during volunteership	120 hr ☐ 240 hr ☐ More than ☐ 240 hr	
13.	Details regarding Participation in Special Camp	From:..... To:....., Academic Year (Certificate at page no.....)	

14.	Details of Participation in National/ Regional level NSS Programmes	RD Camp ☐ Pre-RD Camp ☐ NIC Camp ☐ NE Youth Festival ☐ National Adventure Camp ☐ National Youth Festival ☐ Mega Camps ☐ None of Above ☐
		<i>(Attach the certificate and mention Page No.....)</i>
15.	Please mention whether National Youth Award received	YES ☐ NO ☐ <i>(if yes, Please attach copy of certificate)</i>
16.	Whether the Volunteer has been convicted by any court of Law or any case/ investigation is pending against him/ her? [Certificate from competent authority of the College/ School to be attached].	YES ☐ NO ☐ <i>(Attach the certificate and mention Page No.)</i>
17.	Other Remarks, if any	

A. Eligibility Criteria:

S. No	Parameter	Factual Position
1.	Whether the Volunteer has <i>completed</i> minimum 2 years' volunteership under NSS during 2020-21? [since the Award is being conferred 2020-21, volunteers completing their volunteership prior to 2020-21 cannot be considered for the Award or in other words, the volunteer should have been a student, pursuing a regular course, at least for a part of the year 2020-21]	Yes/ No
2.	Whether the Volunteer completed 240 hours of community service during 2 consecutive years of volunteership under NSS?	Yes/ No
3.	Whether the Volunteer has participated in at least one Special Camp?	Yes/ No
4.	Whether the Volunteer has participated in at least one National/ Regional Programme like R.D/ Pre-RD Parade Camps, NSS Mega Camps, National Integration Camps, North East Youth Festivals, National Youth Convention/ Suvichar under National Youth Festival, Adventure Camps, etc?	Yes/ No If yes, please indicate name of the Programme.
5.	Whether the Volunteer is below 25 years of age (28 years in case of SC/ ST) as on 31.03.2021?	Yes/ No
6.	Whether the Volunteer has been convicted by any court of Law or any case/ investigation is pending against him/ her?	Yes/ No

B. Performance/ Achievements:

The achievements shall be considered for the 2-year volunteership period, which should fall within last 3 years, i.e., 2018-19, 2019-20 and 2020-21.

S. No	Parameter	Factual Position		
		2018-19	2019-20	2020-21
1.	<u>Plantation:</u> a) No. of Saplings planted by the Volunteer personally			
2.	<u>Blood Donation:</u> a) No. of Blood Donation Camps attended			
	b) Blood Donated by the Volunteer personally (No. of Units) <i>(Attach the certificate and mention Page No.....)</i>			
3.	<u>Health/ Eye/ Immunisation Camps:</u> a) No. of Camps attended			
4.	<u>Awareness Programmes/ Rallies/ Campaigns attended:</u> a) AIDS Awareness (No. of Programmes)			
	b) Environment Awareness (No. of Programmes)			
	c) Other Awareness Programmes (Please indicate the name of the Awareness Programme and number of programmes attended. (i) No. of Cleanliness Activities organized under Swatchh Bharat Abhiyan -Contribution to ▪ UjjwalaYojna ▪ Pradhan MantriJandhanYojana ▪ Pradhan MantriJeevanBimaYojana ▪ Awareness on renewable energy ▪ Work on digital literacy ▪ Work on Cashless India ▪ Other Awareness programmes			
	<u>National/State/District Level Awards:</u> a) National Level Awards (Please indicate the names of the Awards and year) <i>(Attach the certificate and mention Page No.....)</i>			
	b) State Level Awards (Please indicate the names of the Awards and year) <i>(Attach the certificate and mention Page No.....)</i>			
5.	c) District Level Awards (Please indicate the names of the Awards and year) <i>(Attach the certificate and mention Page No.....)</i>			
	6. POCO Act, 2012 POCO Act related programmes			

7.	Gender Sensitization Programmes related to Gender Sensitization			
8.	Persons with Disability Programmes related to Persons with Disability			
9.	Plastic free Programme related to Plastic free			
10.	Adult Literacy Programme related to Adult Literacy			
11.	Green Village Programme related to Green Village			
12.	Other Outstanding Achievements of the Volunteer (Please indicate details of each such achievement)			

Note:

1. The details mentioned above should tally with those given in the main proposal. In case of major deviation, the proposal will be liable to rejection. *The above information furnished by the applicant is checked and found correct.*
2. Since the Award is for the 2020-21, the Volunteers completing their 2 years' volunteership during 2020-21 only are to be considered. The volunteers completing their volunteership prior to 2020-21 cannot be considered for the Award. For the same reason, the achievements of the volunteer shall be considered for the 2-year volunteership period, which would fall within last 3 years, i.e., 2018-19, 2019-20 and 2020-21. In other words, the NSS volunteer should have been a student, pursuing a regular course, at least for a part of the year for which he/ she is being nominated. The NSS volunteers should indicate his/ her personal achievements only, and not the achievements of the entire NSS unit. For instance, he/ she should indicate saplings planted/ blood donated by him/ her personally in a programme and not by the entire NSS unit.

Signature of the Volunteer

Signature of the P.O.

Signature of the Principal

Signature of the Programme Coordinator

Signature of the Vice Chancellor/
Chairman

Signature of the SNO

Signature of the
Competent Authority
in the State/ UT

LIST OF UNI / PLUS TWO / NSS UNITS/INSTITUTIONS / NSS PO HAVING OFFICIAL TWITTER HANDLE FOR NSS

Sr No	Name of University/ Plus Two Council	Name of City/ District School	Name of Institution / College / School	Name of NSS Programme Officer	Contact Number/ Mobile No	Email ID	Twitter handle for NSS (Ex: @MaharashtraNSS)
1	Dr. PDKV, Akola	Deulgaon Raja/Buldana	Samarth Agri College D. Raja	Mr. Shubham A. Kakad	9049701165	sacnss08@gmail.com	@sacnss08
2	Dr. PDKV, Akola	Hiwara Bk./Buldana	VABM, Hiwara Bk.	Shri. Pratik A. Usale	9822918100	ycabmhiwara@gmail.com	@ycabmhiwarauss
3	Dr. PDKV, Akola	Akola	College of Forestry, Akola	Prof. S. W. Choudhari	9422121173	nsforestry@gmail.com	@nsforestryakl
4	Dr. PDKV, Akola	Akola	College of Agriculture, Akola	Dr. A. H. Khade	9044415728	anilkhadet35@gmail.com	@PdAkola
5	Dr. PDKV, Akola	Washim	College of Agriculture, Risod	Mt. Dipak D. Masudkar	9970592070	agricolegerisod@gmail.com	@NSSCOARISOD
6	Dr. PDKV, Akola	Amravati	Siri. SSBT, Amravati	Dr. Pankaj R. Wanikhade	9766937697	nsbiotechamt@gmail.com	@nsbiotechamt
7	Dr. PDKV, Akola	Warora	ANAC Warora Dist Chandrapur	Dr. Manoj G. Jogi Asst. Prof	9766664947	nss.ancag.rivarora@gmail.com	@NSSA_NCAGri
8	Dr. PDKV, Akola	Buldana	Dr. R.G.C.A, Buldana	Shri. S. A. Mahajan	9637004341	dr.legcbuldana@gmail.com	@RCGCANSSBULDANA
9	Dr. PDKV, Akola	Amravati	SSMAC, Pimpalkhuta.	Mr. Deepak P. Bondie	70583537987	ssmcollageofagri@gmail.com	@SSSMCA2008
10	Dr. PDKV, Akola	wardha	RBCA., Pipri, Wardha	Dr. Rani A. Kale	9011295035	ranikale2310@gmail.com	@RBKA_NSS
11	Dr. PDKV, Akola	Amravati	Shri SSAH Amravati	Shri Dinesh S. Deshmukh	9225702675	sschamit@rediffmail.com	ShriAmravati
12	Dr. PDKV, Akola	Gadchiroli	K. H. College of Agri, Chanorshi,	Miss. N. B. Yelmule	9923983488	agricollegechanorshi@gmail.com	@NSSKHCA
13	Dr. PDKV, Akola	Bhandara	Smti. S.W.P.C.A, Kesselwada Wagh	Mr. B. S. Wanjari	8055209236	sswagen@yahoo.co.in	@SSWPagri_NSS
14	Dr. PDKV, Akola	Jalgaon Ja.	SVJ Enginee & Tech, Jalgaon Ja.	Mr. R. G. Tayade	9503631126	caelii@gmail.com	@caelij
15	Dr. PDKV, Akola	AKOLA	SSSAC Shirala Andhare	Shri. S.G.Dawane	9403218543	agritshila@gmail.com	@SsacoAN
16	Dr. PDKV, Akola	Yavatmal	College of agriculture konghara	Dr.S.P.Dhole	9511254407	savitadhole28feb@gmail.com	@natri college
17	Dr. PDKV, Akola	AKOLA	CAET, Dr. PDKV, AKOLA	Dr. M. M. Deshmukh	9403048598	nscaetakol@gmail.com	@NSSCAETAKOLA
18	Dr. PDKV, Akola	Hiwara Bk./Buldana	Vivekanand College of Agri Hiwara A.	Shrii. S. P. Dalvi	9096111835	nsvachhira@gmail.com	@nssvachhira
19	Dr. PDKV, Akola	Jalgaon Janod/Buldana	SVJII Jalgaon Janod	Prof. Avinash A. Arole	758820620	svjii@gmail.com	@svjigirniss
20	Dr. PDKV, Akola	Jalgaon Janod/Buldana	SVJIIHC Jalgaon Jamod	Prof.Tulshiram V. Rathod	8975929637	svjihortiii@gmail.com	@svjihortiiss
21	Dr. PDKV, Akola	Amravati	P R Pote Patil C of Agri Amravati	Prof. Nitesh B. Choudhari	9403390171	prapageri1130@gmail.com	@prppcanss
22	Dr. PDKV, Akola	Darwaha/Yavatmal	College of Agriculture, Darwaha	Prof. Vaibhav U. Deshmukh	9527982599	agri1562@yahoo.co.in	Nsscadarwaha123
23	Dr. PDKV, Akola	Gondia	M. B. Patel College of Agri. Hiratola	Mr. Mithun C. Bhagat	9545211282	mbpatelcollege@gmail.com	@MbpcAnss
24	Dr. PDKV, Akola	Gadchiroli	College of Agriculture, Gadchiroli	Dr. Shubhangi Parshuramkar	9049139464	nsaccadchiroli@gmail.com	@NSSACGADCHIROLI
25	Dr. PDKV, Akola	Tiwasra , Amravati	Late.R.G. Deshmukh Agri. Tiwasra.	Asst.Prof. Girish .Y.Meshram	8149924375	petunia_gredit@gmail.com	@rigdca
26	Dr. PDKV, Akola	Bodna, Amravati	College of Agriculture, Bodna.	Asst. Prof. Swati M. Deshmukh	9860908474	svdcabodna@gmail.com	@Sau College
27	Dr. PDKV, Akola	Amravati	S.S.A.C,Amravati	Dr.Deepak Padekar	8625949767	denepeak@gmail.com	@deepak_padekar
28	Dr. PDKV, Akola	Nagpur	College of Agriculture, Nagpur	Dr.Ravindra S. Waghmare	7709959362	drarivaghmare2012@gmail.com	@NssNagpur
29	Dr. PDKV, Akola	Yavatmal	College of Agriculture, Umarkhed	Shri.V.B.Shinde	9823271133	scoulik2010@gmail.com	@COA_umar ked
30	Dr. PDKV, Akola	Yavatmal	V.N.A.C. Bio-Tech, Yavatmal	Mt. Dhiraj L. Wasule	9970011942	advicab@pdukv.ac.in	"@NssVitcab"
31	Dr. PDKV, Akola	Washim	College Of Agriculture Amkheda.	Dr.Ravindra S.Karangami	940475173	ravindrakarangami14@gmail.com	@CAMkheda
32	Dr. PDKV, Akola	Pala, Amravati	Sau. V. D. College of F. T.Amravati.	Asst. Prof. Uday Y. Deshmukh	9423446009	vdctamravati@gmail.com	@vasudhatai
33	Dr. PDKV, Akola	Sadk Arjun	RSMCABM Sadak Arjuni.	Dipanshu tembhe	8766855070	Shahu.agribusiness@gmail.com	@nssrsmcabm
34	Dr. PDKV, Akola	Akola	College of Horticulture Akola	Dr.Ravish S. Rout	9527907307	Rautravish@gmail.com	@NSSCOHA
35	Dr. PDKV, Akola	Yavatmal	M. W. College Of Agri. Yavatmal.	Dr.P.N.Bobade	9822990521	mwcaw2003@gmail.com	@NSSMWCA
36	Dr. PDKV, Akola	Yavatmal	College of Food Tech, Yavatmal	Dr.Jayashri Ughade	976763227	adfooditech@pdukv.ac.in	

लक्ष्य गीत- राष्ट्रीय सेवा योजना

उठे समाज के लिए उठे उठे
जगे स्वराष्ट्र के लिए जर्गे जगे
स्वयं सजें वसुन्धरा संवार दे- २

हम उठे उठेगा जग हमारे संग साथियों
हम बढ़ें तो सब बढ़ेंगे अपने आप साथियों
जर्मी पे आसमां को उतार दे-२
स्वयं सर्ज वसुन्धरा संवार दे-२

उदासियों को दूर कर खुशी को बांटते चले
गांव और शहर की दूरियों को पाटते चलें
ज्ञान को प्रचार दें प्रसार दें
स्वयं सजें वसुन्धरा संवार दे - २

समर्थ बाल वृद्ध और नारियां रहें सदा
हरे भरे वनों की शाल ओढ़ती रहें धरा
तरकियों की एक नई कतार दे-२
स्वयं सजें वसुन्धरा संवार दे- २

ये जाति धर्म बोलियां बने न शूल राह की
बढ़ाएं बेल प्रेम की अखंडता की चाह की
भावना से ये चमन निखार दें
सद्ग्रावना से ये चमन निखार दें- २
स्वयं सर्ज वसुन्धरा संवार दे-२

उठे समाज के लिए उठें उठें
जगे स्वराष्ट्र के लिए जर्गें- जगे

स्वयं सजें वसुन्धरा संवार दे-२

सारे जहाँ से अच्छा

सारे जहाँ से अच्छा हिन्दोस्तां हमारा
हम बुलबुले हैं इसकी, यह गुलसिता हमारा
परबत वो सबसे ऊँचा हमसाया आसमाका
वो संतरी हमारा वो पासवा हमारा
गोदी में खेलती है इसकी हजारों नदीयों
गुलशन है जिनके दमसे रकशो- जिना हमारा
मजहब नहीं सिखाता आपस में बैर रखना
हिन्दी है हम वतन है हिन्दोस्तां हमारा